

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 442 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

ΚΑΤΩ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Κάτω οι παλιοί μνημονιακοί και οι ακροδεξιοί

- των αντεργατικών Μνημονίων Διαρκείας
- της ερηϊοκλής στους πολέμους ΗΠΑ-ΕΕ-ΝΑΤΟ

ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ΣΤΗ ΔΕΘ

**ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ
18:00 Εγνατία με Αγ.Σοφίας**

Ενάντια στον Εθνικισμό - Διεθνιστική Αλληλεγγύη εργατών και λαών

ΜΑΤΙ

Ένα ακόμη έγκλημα των Μνημονίων και του καπιταλισμού

σελ. 6

Διάγγελμα Τσίπρα

Τα Μνημόνια συνεχίζονται

σελ. 10

ΔΙΕΘΝΗ

Νατοϊκό φτίλι στα Βαλκάνια

σελ. 12

ΙΣΤΟΡΙΑ

50 χρόνια από την Άνοιξη της Πράγας

σελ. 14

Το εστιατόριο «Τσαρουχά» απολύει εργαζόμενους επειδή διεκδικούν!

Στις 20 Αυγούστου η εργοδοσία του εστιατορίου ΤΣΑΡΟΥΧΑ κάλεσε αιφνιδιαστικά σε συνάντηση τους διανομείς φαγητού. Με τελεσίδικο τρόπο τους ανακοίνωσε ότι το τμήμα ντελίβερι της επιχείρησης, «θα κλείσει για οικονομικούς λόγους», απολύοντας και τους τρεις εργαζόμενους! Η μία εργαζόμενη Κ.Μ. είναι εκλεγμένο μέλος του Δ.Σ. του Συνδικάτου Εργατοϋπαλλήλων Τουριστικών-Επισιτιστικών Επιχειρήσεων Θεσσαλονίκης-Πιερίας-Χαλκιδικής και μέλος της Επιτροπής Αγώνα Διανομέων και ο δεύτερος συνάδελφος Μπ. Μ. μέλος του Συνδικάτου μας και της Επιτροπής. Στα ξαφνικά και ενώ οι συνάδελφοι μας περιμεναν να επιστρέψουν στη δουλειά τους μετά την άδεια, βρέθηκαν στο δρόμο, απολυμένοι, χωρίς καμιά προειδοποίηση[...]

Το τμήμα ντελίβερι, λειτουργεί από το Νοέμβριο του 2012, κι από την πρώτη στιγμή εργαζόνταν 2 συνάδελφοι διανομείς, ανασφάλιστοι για μεγάλο χρονικό διάστημα, σήμερα, χωρίς να πληρώνονται προσαυξήσεις για βράδια, Κυριακές, υπερωρίες και όλα αυτά για 2,50 ευρώ την ώρα και μάλιστα με δικό τους μηχανάκι, πληρώνοντας τα καύσιμα, την συντήρηση και τον εξοπλισμό ένδυσης και προστασίας από την τσέπη τους. Παρόμοιες συνθήκες μεσαίωνα ίσχυαν φυσικά για το σύνολο των συναδέλφων (μάγειρες, σερβιτόρους, ταμίες κλπ).

Αυτή η εργασιακή κατάσταση άρχισε σταδιακά να αλλάζει, όταν οι συνάδελφοι μας διανομείς ξεκίνησαν να διεκδικούν. Με πιέσεις στην εργοδοσία, με καταγγελίες στην Επιθεώρηση Εργασία και στο ΙΚΑ, με το Συνδικάτο και την Επιτροπή Αγώνα Διανομέων, κατάφεραν να επιβάλουν στην εργοδοσία του Τσαρουχά, να τους πληρώνει τα νόμιμα.... Εκτός από τους διανομείς, βελτιώθηκαν οι συνθήκες και για τους υπόλοιπους εργαζόμενους μέσα στο κατάστημα.

Αυτή η νέα κατάσταση δεν άρεσε στον εργοδότη που αναγκάστηκε να πληρώνει τα νόμιμα. Πιο πολύ όμως δεν ανεχόταν, να έχει στο κατάστημα εργαζόμενους-συνδικαλιστές, οργανωμένους στο Συνδικάτο Επισιτισμού-Τουρισμού και την Επιτροπή Αγώνα Διανομέων ου διεκδικούν!

Στις 20 Αυγούστου η εργοδοσία έκανε πράξη τα παράνομα και καταχρηστικά

της σχέδια απολύοντας τους συναδέλφους μας... Η υποτιθέμενη «έξοδος από τα μνημόνια» εγκαινιάζεται με αυτό το περιστατικό. Εργοδότες να μην υπολογίζουν τίποτα και κανένα, θέλοντας να μετατρέψουν όλους τους εργαζόμενους σε δουλοπάροικους, γυρνώντας αιώνες πίσω, χωρίς εργασιακά και συνδικαλιστικά δικαιώματα[...]

Μέσα από το Συνδικάτο μας και την Επιτροπή Αγώνα Διανομέων, με ενότητα και αλληλεγγύη, μπορούμε να παλέψουμε και τις πιο αντίξοες συνθήκες, για να ζούμε ως άνθρωποι. Θα είμαστε δίπλα στους συναδέλφους μας και θα αγωνιστούμε μαζί τους για όσο καιρό χρειαστεί μέχρι να ικανοποιηθούν όλα τα αιτήματά μας: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ

Να παρθούν πίσω οι άκρες και καταχρηστικές απολύσεις των συναδέλφων μας Να σταματήσουν οι μεθοδεύσεις της εργοδοσίας και να επαναλειτουργήσει το τμήμα ντελίβερι Να καταβληθούν άμεσα τα χρωστούμενα δεδουλευμένα

Να παρθούν πίσω οι άκρες και καταχρηστικές απολύσεις των συναδέλφων μας Να σταματήσουν οι μεθοδεύσεις της εργοδοσίας και να επαναλειτουργήσει το τμήμα ντελίβερι Να καταβληθούν άμεσα τα χρωστούμενα δεδουλευμένα

Να παρθούν πίσω οι άκρες και καταχρηστικές απολύσεις των συναδέλφων μας Να σταματήσουν οι μεθοδεύσεις της εργοδοσίας και να επαναλειτουργήσει το τμήμα ντελίβερι Να καταβληθούν άμεσα τα χρωστούμενα δεδουλευμένα

Να παρθούν πίσω οι άκρες και καταχρηστικές απολύσεις των συναδέλφων μας Να σταματήσουν οι μεθοδεύσεις της εργοδοσίας και να επαναλειτουργήσει το τμήμα ντελίβερι Να καταβληθούν άμεσα τα χρωστούμενα δεδουλευμένα

Επιτροπή Αγώνα Διανομέων dianomeisthess.blogspot.gr

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων
- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο
στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή
- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίνια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακαμαμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίο, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας - να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημοποιημένου μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4ης Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 - ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα»), μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4η Διεθνή.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις **ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ****Μαχητικός Συνδικαλισμός και Επαναστατικό Κόμμα**

Συγγραφέας: Αντρέ Αντρέ

Χρονολογία έκδοσης: Απρίλιος 2006

Σελίδες: 56

Τιμή: 2 ευρώ

Αυτό το μικρό βιβλίο αποτελεί μια εξαιρετική μαρτυρία υπό μια διπλή έννοια. Ένας ηγέτης εργάτης, που ξεχώρισε στις γραμμές του αγώνα χάρη στη μαχητικότητα και την εξυπνάδα του, διηγείται τους αγώνες στους οποίους πήρε μέρος. Αυτοί οι αγώνες επέτρεψαν στους εργαζόμενους στην υαλοποιία του Σαρλερουά να επιτύχουν μια από τις σπάνιες νίκες της βολονικής, βελγικής και ευρωπαϊκής εργατικής τάξης ενάντια στη συστηματική επίθεση κατά της εργασίας που ξεκίνησε τα τελευταία χρόνια

από την εργοδοσία (στη συγκεκριμένη περίπτωση από την πολυεθνική BSN). Εξηγεί τις συνθήκες αυτής της νίκης: ενότητα των εργαζομένων που κατακτήθηκε χάρη στο μεγάλο σεβασμό προς την εργατική και συνδικαλιστική δημοκρατία -μαχητικός συνδικαλισμός που αντιτίθονταν στις πρακτικές συνεργασίας των τάξεων-προοδευτική συγκρότηση ενός δυνατού ρεύματος της συνδικαλιστικής αριστεράς που επέτρεψε την αυτοοργάνωση της εργατικής τάξης. [...]

Από τον Πρόλογο της έκδοσης

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Πρωτοπορία" Λ. Νίκης 3

Γιάννενα

Βιβλιοπωλείο: "Αναγνώστης" Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων. Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα": Αμύντα 12, ισόγειο Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Γιάννενα

Πρακτορείο NEWS STAND, Πυρσινέλα 12Δ

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗΓράψτε μας στο e-mail ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗΜηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
Γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Ο Τσίπρας πραγματοποίησε τον αναμενόμενο ανασχηματισμό της κυβέρνησής του, σχηματίζοντας, σύμφωνα με τα συνηθισμένα παραπλανητικά λεγόμενά του, την πρώτη «μεταμνημονιακή κυβέρνηση». Βέβαια, «μεταμνημονιακή κυβέρνηση» με 714 μνημονιακούς νόμους, 60.000 μνημονιακές διατάξεις και 300.000 μνημονιακές αποφάσεις σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι το 2060 και «μνημονιακούς» υπουργούς όλων των αποχρώσεων (από παλιά και φθαρμένα πολιτικά πρόσωπα των κυβερνήσεων Σαμαρά, Παπανδρέου, Καραμανλή και Σημίτη)... μάλλον πρόκειται για ένα από τα γνωστά παραμύθια της παρέας του Μεγάλου Μαξίμου. Αυτή η άθλια παρέα που θα κατήγγειλε τα μνημόνια, που θα ακολουθούσε διαφορετική πολιτική από το «παλιό» που έφερε την κρίση, μεταλλάχθηκε σε μια απροκάλυπτα φιλομνημονιακή και φιλομπεριαλιστική κυβέρνηση.

Τα πολιτικά πρόσωπα που επέλεξαν για να τον ανασχηματισμό δείχνουν τους νέους προσανατολισμούς του Τσίπρα και του ΣΥΡΙΖΑ, που είναι μια ακόμη μεγαλύτερη στροφή προς τα δεξιά. Αυτό δεν φαίνεται μόνο με την υπουργοποίηση των κραυγαλέων περιπτώσεων (Παπακώστα, Ξενογιαννακοπούλου κ.ά.), αλλά και με την διάρθρωση των υπουργείων (π.χ. η αυτονομία του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη από το υπουργείο Εσωτερικών) και με την έλευση στο προσκήνιο μιας νέας φουρνιάς «ΣΥΡΙΖαίων» με μηδενικές κοινωνικές σχέσεις και αναφορές, που ουδέποτε διαφώνησαν με τις μνημονιακές επιλογές του κόμματος και πάνω απ' όλα είναι πιστοί στον Τσίπρα και στην ομάδα του. Το «σχέδιο» Τσίπρα μέχρι τις εκλογές περιλαμβάνει και άλλες δεξιές μετατοπίσεις και «διευρύνσεις» με τυχοδιώκτες πολιτικούς (π.χ. Μπουτάρης, Ραγκούσης κ.ά.) από τη μια μεριά, και από την άλλη με «με-

ταμνημονιακές» υποσχέσεις για παροχές (αυξήσεις στον κατώτατο μισθό, επέκταση των κλαδικών συμβάσεων, συντάξεις κ.ά.) της ίδιας αξίας με εκείνες του όχι και τόσο μακρινού προεληθόντος, όπου θα καταργούσε το μνημόνιο «με ένα νόμο και ένα άρθρο»! Τέλος, φιλοκαπιταλιστικές και φιλομπεριαλιστικές επιλογές, με την ελπίδα ότι αυτοί που ακολούθησε σταθερά και αταλάντευτα όλα αυτά τα χρόνια (καπιταλιστές, ευρωπαϊκή ελίτ και δανειστές, μπεριαλιστές) και στους οποίους οφείλει σε μεγάλο βαθμό, αν όχι αποκλειστικά, την παραμονή του στην εξουσία, τον κρατήσουν εντός συστήματος αντί να τον πετάξουν σαν στυμμένη λεμονόκουπα.

Αντι-μητσοτακικό μέτωπο

Με αυτή την πολιτική, που θα χρωματίζεται με μια σφοδρή επίθεση ενάντια στο Μητσοτάκη και ιδιαίτερα ενάντια στους ακροδεξιούς Γεωργιάδη, Βορίδη κ.ά., και ένα κάλεσμα για ένα μέτωπο εναντί τους, που θα είναι ουσιαστικά το ίδιο με τα αντίστοιχα «αντιδεξιά μέτωπα» του Ανδρέα Παπανδρέου, ο Τσίπρας ετοιμάζεται να πάει στις επερχόμενες πολλαπλές εκλογές. Αυτά τα μέτωπα που έτσι και αλλιώς δεν έχουν κανένα περιεχόμενο –όπως σε κάποιο βαθμό είχαν παλιά– δείχνουν την έλλειψη οποιασδήποτε διαφορετικής πολιτικής και διαφορετικού προγράμματος. Τα δυο κόμματα, ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ (όπως και όλα τα άλλα αστικά κόμματα) έχουν το ίδιο μνημονιακό πρόγραμμα. Όλοι αυτοί οι τακτικισμοί δεν αρκούν για να επαναφέρουν τον νεκροζώντανο ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος είναι ένα «κόμμα» χωρίς στρατηγική και τακτική, χωρίς κοινωνικές αναφορές και επομέ-

ως δεν έχει καμιά χρησιμότητα για την κοινωνία και για κανένα.

Ωστόσο, αυτοί οι τακτικισμοί του Τσίπρα, οι δεξιές μετατοπίσεις, τα ανοίγματα με πολιτικά σκουπίδια όλων των αποχρώσεων είναι αναγκαστικά, από την στιγμή που αυτός και ο ΣΥΡΙΖΑ μεταλλάχθηκαν σε νεοφιλελεύθερους μνημονιακούς. Γνωρίζουν πολύ καλά ότι δεν έχουν κανένα περιθώριο να ξεγελάσουν κάποιους από την Αριστερά, και ευρύτερα από τις εργατικές και λαϊκές μάζες, όπως έκαναν το 2015. Ακόμη περισσότερο τώρα, που όλο και περισσότερο θα απευθύνεται σε τυχοδιώκτες, αμοραλιστές σαν τον εαυτό του και αυτούς που κουβαλάει μαζί του, «άστεγους» πασόκους, δεξιούς, νεοφιλελεύθερους του Ποταμιού κ.λπ., με «στρατηγικό» στόχο το μάζεμα κάποιων ψήφων.

Όσοι πιστεύουν ότι ο Τσίπρας και η παρέα του μπορεί ν' αλλάξουν πολιτική έστω και κατ' ελάχιστο, κάνουν μεγάλο λάθος. Η πολιτική του ίδιου και της παρέας του θα γίνεται όλο και χειρότερη και θα βυθίζεται όλο και περισσότερο στο βούρκο των νεοφιλελεύθερων/μνημονιακών και φιλομπεριαλιστικών πολιτικών. Αυτόν τον δρόμο τον διαμόρφωσαν μόνοι τους και είναι αναγκαστικός. Όμως, με αυτή την πολιτική δεν έχουν καμιά ελπίδα να αποφύγουν μια ατιμωτική και διαλυτική ήττα. Η αηδία και η απέχθεια των μαζών απέναντι σ' αυτή την άθλια ελίτ μεγαλώνει και η οργή θεριεύει για κάθε βήμα τους στον αντιδραστικό και καταστροφικό τους κατήφορο. Ίσως στο πίσω μέρος του κεφαλιού τους να υπολογίζουν, ότι αυτοί τους οποίους εξυπηρέτησαν τα τελευταία χρόνια θα τους «φροντίσουν». Μάλλον θα διαψευστούν

και σ' αυτόν τον αισχρό υπολογισμό τους, αρκούν τα όσα φάγανε και σε όσα σαλόνια μπήκανε!

Καμιά εμπιστοσύνη στις μνημονιακές δυνάμεις

Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι βέβαιο ότι στις επερχόμενες εκλογές θα γίνει ένα θλιβερό και άθλιο παρελθόν, που ωστόσο δεν πρέπει να ξεχαστεί ποτέ. Όχι τόσο για τα άθλια πρόσωπα, όσο για την αθλιότητα του ρεφορμισμού, που όπως λέει ο Λένιν, «ακόμη κι όταν είναι ολότελα ειλικρινής, στην πράξη μετατρέπεται σε όργανο αστικής διαφθοράς και εξασθένησης των εργατών. Η πείρα όλων των χωρών δείχνει ότι, όπου οι εργάτες έδωσαν εμπιστοσύνη στους ρεφορμιστές, βρέθηκαν πάντα γελασμένοι». Η λύση δεν είναι βέβαια η ΝΔ και οι άλλοι μνημονιακοί, οι οποίοι αν έρθουν στην εξουσία θα κάνουν τα ίδια που έκαναν όταν ήταν στην κυβέρνηση και ακόμη χειρότερα, μια που κρίση του καπιταλιστικού συστήματος έχει χειροτερεύσει πολύ περισσότερο από τότε.

Έχοντας υπόψη όλες αυτές τις εμπειρίες, είναι ανάγκη να κάνουμε μια τομή στη σκέψη μας, στην πολιτική και στη δράση μας. Καμιά νίκη δεν είναι δυνατή, κανένα δικαίωμα και καμιά κατάκτηση δεν θα μπορέσουμε να διεκδικήσουμε αν δεν στείλουμε στο καλάθι των αχρήστων αυτές τις ανίκανες πολιτικές δυνάμεις, και αν δεν ανατρέψουμε το βάρβαρο και αναποτελεσματικό καπιταλιστικό σύστημα. Για εμάς, τους επαναστάτες μαρξιστές, οι εκλογές, στις οποίες συμμετέχουμε μ' ένα αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα, δεν είναι το παν. Αυτό που έχει καθοριστική σημασία είναι η οργάνωση όλων των εργαζομένων, των φτωχών, των απόκληρων και των καταπιεσμένων, η συμμετοχή τους σε ενωτικούς και μεγάλους αγώνες, η δράση τους πάνω σ' ένα επαναστατικό πρόγραμμα και η πρακτική τους προετοιμασία για την απαλλαγή τους από τον καπιταλισμό.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Στις 23/8 ήταν η παγκόσμια ημέρα ενάντια στο δουλεμπόριο. Η σύγχρονη **δουλεία** ανθεί, 230 χρόνια μετά την επίσημη κατάργησή της. Παρά τις διεθνείς συμβάσεις και τις ειδικές νομοθεσίες, εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά και ενήλικες σε αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες πωλούνται σε τιμή ευκαιρίας. Υπολογίζεται ότι 21 εκατομμύρια άνθρωποι βρίσκονται σήμερα σε εξαναγκαστική εργασία, 250 εκατομμύρια παιδιά ηλικίας κάτω των 15 ετών εργάζονται τις περισσότερες ώρες που είναι ξύπνια. Ο αριθμός των γυναικών και των παιδιών που πουλιούνται ως δούλοι κάθε χρόνο υπολογίζεται ότι ξεπερνάει το ένα εκατομμύριο. Χιλιάδες παιδιά διακινούνται παράνομα από χώρες όπως το Βιετνάμ, το Σουδάν, την Ερυθραία, το Αφγανιστάν και το Ιράκ, σύμφωνα με στοιχεία της βρετανικής κυβέρνησης. Μεγάλος αριθμός παιδιών-σκλάβων πιθανόν να εργάζεται σε φυτείες κάνναβης στο Λονδίνο, όπως προειδοποιούν οι ειδικοί μετά και τα νέα ευρήματα για την άνοδο της καλλιέργειας παράνομων ναρκωτικών.

Από το 2016 η αστυνομία στη Βρετανία έχει ανακαλύψει 314 παράνομες φυτείες κάνναβης στο Λονδίνο, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία που δημοσίευσε βρετανική εφημερίδα. Ειδικοί εκτιμούν ότι παιδιά από το Βιετνάμ και άλλες χώρες απαγάγονται προκειμένου να δουλέψουν ως σκλάβοι σε αυτές τις φυτείες, οι οποίες συχνά βρίσκονται σε κατοικίες και ότι το μέγεθος του προβλήματος έχει κατά πολύ υποτιμηθεί. Η Βρετανία φιλοξενεί τουλάχιστον 136.000 σύγχρονους σκλάβους (αριθμός δεκαπλάσιος από εκείνον του 2013), σύμφωνα με την αυστραλιανή ομάδα για τα ανθρώπινα δικαιώματα «Walk Free».

Βάσει έρευνας που διεξήχθη στις ΗΠΑ, καταδεικνύεται πως η λιτότητα τα χρόνια της κρίσης στην Ελλάδα κατέστρεψε την **υγεία των Ελλήνων** και αύξησε τη θνησιμότητα του πληθυσμού. Η θνησιμότητα στον γενικό πληθυσμό εκτινάχθηκε κατά 17% μεταξύ 2000 και 2016. Συγκεκριμένα, η θνησιμότητα, από 944 άτομα ανά 100.000 πληθυσμού το 2000 ανήλθε στα 975 το 2010 και 1.174 το 2016.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας τονίζει ότι το σύστημα υγείας της χώρας επηρεάστηκε βαθιά από την οικονομική κρίση, κάτι που είχε άμεσο αντίκτυπο στην πρόσβαση σε σχετικές υπηρεσίες, την ποιότητα της φροντίδας και την οικονομική προστασία. Η περικοπή στις δαπάνες άγγιξε και τον χώρο της Υγείας, μειώνοντας τη συνολική δαπάνη (δημόσια και ιδιωτική) από 9,8% του ΑΕΠ το 2008 σε 8,1% το 2014. Την ίδια στιγμή, στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι συνολικές δαπάνες των χωρών κατά μέσο όρο αυξήθηκαν από 9,4% του ΑΕΠ το 2008 σε 10% του ΑΕΠ το 2014.

Οι ερευνητές βρήκαν πως την περίοδο 2010-2016 το ποσοστό θνησιμότητας παρουσίασε αύξηση κατά 2,72% (πενταπλασιασμός σε σχέση με την περίοδο 2000-2010), ενώ για την ίδια περίοδο συνολικά στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης το αντίστοιχο ποσοστό αυξήθηκε κατά 0,86%. Η ηλικιακή ομάδα που παρουσίασε τη μεγαλύτερη θνησιμότητα είναι οι άνθρωποι μεγαλύτεροι των 70 ετών, ενώ αξιοσημείωτη θνησιμότητα παρουσιάζεται πλέον και στις ηλικίες 15-49 ετών. Η έρευνα σημειώνει παράλληλα πως το διάστημα 2010-2016 υπήρξε μία ταχεία αλλαγή στη σύσταση του πληθυσμού, με μείωση των ηλικιακών ομάδων 15-34 και αύξηση των ηλικιών 55-59 και 70 και πάνω.

ΌΛΟΙ στη διαδήλωση της ΔΕΘ!

Σάββατο 8/9, 6μμ, Εγνατία με Αγίας Σοφίας

Η αθλιότητα της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ξεπέρασε κάθε όριο με το διάγγελμα Τσίπρα. Η «έξοδος από τα Μνημόνια» είναι ακόμα ένα μνημείο πολιτικού ψεύδους. Τα μνημόνια αν και έχουν αποτύχει στους διακηρυγμένους στόχους (μείωση χρέους, αύξηση επενδύσεων, ανάπτυξη κ.λπ.), ισοπέδωσε τα δικαιώματα των εργαζομένων. Μέσα σε μια δετία, η μείωση του ΑΕΠ κατά 25% θυμίζει περίοδο πολέμου, η παραγωγική βάση φθίνει, η οικονομία «παράγει» χρέη. Η ανεργία εκτινάχθηκε στο 27,5%, το ίδιο η γενικευμένη υποαπασχόληση. Το βιοτικό επίπεδο ισοπεδώθηκε, η φτωχοποίηση και περιθωριοποίηση αυξάνονται ραγδαία. Το χρέος εκτοξεύτηκε στο 179% του ΑΕΠ (129% πριν τα μνημόνια)! Όλη η δημόσια περιουσία έχει υποθηκευτεί, σε ειδικό λογαριασμό, απ' όπου οι δανειστές θα αρπάζουν αυτόματα, αν δεν εξυπηρετείται το χρέος. Τα εργατικά, συνδικαλιστικά, κοινωνικά δικαιώματα, οι δημοκρατικές ελευθερίες έχουν μπει στο «γύψο». Όλες οι μνημονιακές κυβερνήσεις, στην υπηρεσία του κεφαλαίου και με την καθοδήγηση ΕΕ/ΔΝΤ, χτίζουν ένα νέο καθεστώς εκμετάλλευσης της εργασίας: αγορά εργασίας-ζούγκλα, εργαζόμενοι χωρίς δικαιώματα, στα όρια του δολοφάρου. Που δουλεύουν και πληρώνονται αν, όσο και όποτε επιθυμεί κάθε εργοδότης, που το κέρδος του είναι το μόνο δίκιο που αναγνωρίζεται. Οι πληγές της κοινωνίας αμέτρητες: μετανάστευση, φονικά εργατικά δυστυχήματα, αυτοκτονίες, δημογραφική συρρίκνωση, οικολογικές καταστροφές και μνημονιακά εγκλήματα (πυρκαγιές, πλημμύρες κ.ά.).

Ο Τσίπρας «ξέχασε» πως η «έξοδος» του σημαίνει:

– Δεν καταργείται κανένα μνημονιακό μέτρο. Με βάση τα κυβερνητικά συμφωνηθέντα, διατηρούνται τα κατώτατα μισθολογικά όρια (586,08 ευρώ και 510,15 για νέους κάτω των 25). Παρά τα φούμαρα περί επαναφοράς των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των ΣΣΕ, εδραιώνεται η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου που τις κατάργησε. Σειρά νομοθετημάτων κάνουν πρακτικά αδύνατη την υπογραφή ΣΣΕ και την καθιστούν ανίσχυρη (ακόμα κι αν γίνει κατορθωτή). Δεν καταργούνται τα μέτρα ενάντια στο δικαίωμα στον συνδικαλισμό και στην απεργία (άπιαστες «νόμιμες προϋποθέσεις», λοκ άουτ, φακέλωμα κ.λπ.). Αντίθετα, έρχεται νέο κύμα αντιδραστικών «μεταρρυθμίσεων»: «εργασιακά» (νέο χτύπημα στο δικαίωμα σε απεργία-συνδικαλισμό), στη φορολογία (ουσιαστικά κατάργηση αφορολόγητου), μείωση συντάξεων, χειροτέρευση καθεστώτος για «κόκκινα» δάνεια και πλειστηριασμούς-κατασχέσεις, εφαρμογή «κόφτη» κ.λπ.

– Η επιτήρηση δεν σταματάει, επεκτείνεται μέχρι τουλάχιστον το 2060. Εμπεδώνονται πλήρως χαρακτηριστικά αποικίας χρέους: αξιολογήσεις 4 φορές το χρόνο, ενισχυμένη εποπτεία (μέχρι την εξόφληση του 75% των δανείων προς την ΕΕ), αυτόματη επιβολή επιπλέον «διαρθρωτικών» μέτρων από την Κομισιόν όταν «δεν βγαίνουν τα νούμερα».

– Τα πρωτογενή πλεονάσματα που έχουν συμφωνηθεί είναι εξωφρενικά: από 3,56% μέχρι 5,19% του ΑΕΠ το 2019-22 και μετά 2,22% (μέσος όρος) ετησίως μέχρι το 2060. Δεσμεύσεις παντελώς αδύνατο να επιτευχθούν, ειδικά στον ημιθανή ελληνικό καπιταλισμό. Θα σημάνουν όμως νέα μέτρα: μειώσεις μισθών-συντάξεων, απολύσεις, διάλυση υγείας, εκπαίδευσης κ.λπ.

Πλέον τα μνημόνια δεν έχουν αριθμό και ημερομηνία λήξης! Για τους εργαζόμενους και νέους τα δύσκολα είναι μπροστά μας. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ γίνεται πιο άθλια και επικίνδυνη, όπως δείχνουν οι αυταπάτες της περί ανασχηματισμών, «παροχών» ελεημοσύνης, «προοδευτικού μετώπου». Εξίσου άθλια και επικίνδυνη γίνεται η ΝΔ (υπόσχεται κατάργηση του ν. Κατρούγκαλου κ.λπ.), όσο πλησιάζει στην εξουσία. Καθώς και κάθε άλλη «τσόντα» του αστικού πολιτικού σκληρικού (Κιν.Αλλ. κ.ά.).

Όσο κυριαρχούν αυτές οι δυνάμεις, οι εργαζόμενοι, η νεολαία, τα φτωχά λαϊκά στρώματα θα οδηγησώμαστε σε βαθύτερο αδιέξοδο. Οι πρόσφατες αποφάσεις του Αρείου Πάγου (απαλλαγή εργοδοτών για μη καταβολή δεδου-

λευμένων, συνυπαιτιότητα εργαζομένων στα εργατικά ατυχήματα κ.ά.), η αντιδραστική λειτουργία της αστικής δικαιοσύνης που καταργεί κάθε δικαίωμα για τους «από κάτω», δείχνουν γοργή επαναφορά ενός Κράτους Έκτακτης Ανάγκης, που θα χειροτερεύσει με το δόγμα «νόμος και τάξη». Η κατάσταση αυτή είναι εξαιρετικά επικίνδυνη, ειδικά όσο αντιδραστικές ή ακροδεξιές δυνάμεις επιχειρούν να παίξουν πιο κεντρικό ρόλο, και όσο εκρήγνυται η αστάθεια σε Βαλκάνια και ΝΑ Μεσόγειο λόγω των ανταγωνισμών των ιμπεριαλιστών.

Μέτωπο ενάντια σε Πόλεμο, Εθνικισμό, Ιμπεριαλισμό!

Για την Ενότητα και Αντεπίθεση του εργατικού κινήματος!

Στη φετινή ΔΕΘ, τιμώμενη χώρα είναι οι ΗΠΑ. Η αμερικάνικη σημαία στους δρόμους της Θεσσαλονίκης, πρέπει να υπενθυμίζει στους εργαζόμενους και τη νεολαία τον επικίνδυνο τυχοδιωκτισμό της κυβέρνησης και του ελληνικού καπιταλισμού. Που στοιχίζεται πλήρως με τους ιμπεριαλιστές ΗΠΑ-ΝΑΤΟ. Βαθαίνουν τις συμμαχίες με τα αιματοβαμμένα καθεστώτα Ισραήλ και Αιγύπτου. Δαπανούν δις για νέους εξοπλισμούς. Οξύνουν την αντιπαράθεση με την Τουρκία. Με τη Συμφωνία των Πρεσπών, από τη μία εξυπηρετούν τα συμφέροντα ΗΠΑ-ΝΑΤΟ-ΕΕ και από την άλλη βοηθάνε τους εθνικιστές και αποπροσανατολίζουν τους εργαζόμενους, σε Ελλάδα και Μακεδονία.

Η αντιπαράθεση του εργατικού κινήματος με ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, ΝΔ, όλα τα τυχοδιωκτικά, επικίνδυνα επιτελεία του ελληνικού καπιταλισμού, με την ΕΕ και τις ΗΠΑ-ΝΑΤΟ, που θέλουν τα Βαλκάνια μια τεράστια στρατιωτική βάση, είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου. Κανένας εργαζόμενος και νέος να μην πέσει στην παγίδα του εθνικισμού και των «εθνικών συμφερόντων». Δεν έχουμε κανένα συμφέρον από την «αναβάθμιση» του ελληνικού καπιταλισμού, από τα κέρδη των καπιταλιστών στους αγωγούς ενέργειας, που γι' αυτά μας θέλουν κρέας για τα κανόνια.

Μόνο πραγματικό συμφέρον μας είναι η υπεράσπιση και επέκταση των εργατικών, κοινωνικών, συνδικαλιστικών και δημοκρατικών δικαιωμάτων μας. Για να γίνει αυτό, πρέπει να βάλουμε τέλος στην αδράνεια και αναμονή, στην απόγνωση και ματαιότητα όπου θέλουν να βουλιάσουμε για να συνεχιστούν ανεμπόδιστα τα μνημόνια. Να επιλέξουμε τον μόνο δρόμο: ανασυγκρότηση-ανασύνθεση του εργατικού κινήματος, Ενότητα στους Αγώνες και Αγώνας για την Ενότητα. Ενάντια σε κάθε ξεπούλημα και διαίρεση της αστικοποιημένης γραφειοκρατίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, που έχει ταχθεί υπέρ των Μνημονίων και των «Μένουμε Ευρώπη». Στα παχιά «ταξικά» λόγια χωρίς αντίκρισμα, στον καταστροφικό σεχταρισμό του ΠΑΜΕ/ΚΚΕ. Για ένα νέο γύρο αγώνων, που θα γκρεμίσει το καθεστώς των Μνημονίων και τις δυνάμεις που τα εφάρμοσαν. Που θα βάλει τις βάσεις για μια Κυβέρνηση των Εργαζομένων, τη δύναμη που μπορεί να εφαρμόσει ένα «αντίστροφο μνημόνιο» σε αυτούς που μας οδήγησαν στην καταστροφή. Ωστε να ανοίξει ο δρόμος για μια κοινωνία χωρίς ανεργία, φτώχεια, εκμετάλλευση, οικολογικές καταστροφές πόλεμο. Μία κοινωνία σοσιαλιστική.

Πληροφορίες για συμμετοχή-μετακίνηση:
Αθήνα: 6949937522, Ιωάννινα: 6972728101

Επίκαιρα...

Μεγαλώνει η λίστα των εργατικών «ατυχημάτων»

Σοβαρό εργατικό ατύχημα με οικοδόμο (που δίνει μάχη για τη ζωή του) συνέβη το μεσημέρι της Δευτέρας 27 Αυγούστου, στο Νεραϊδοχώρι Τρικάλων. Ο οικοδόμος έπεσε από τη σκαλωσιά ενώ εκτελούσε εργασίες σε σπίτι. Μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο Λάρισας με κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις και υποβλήθηκε σε νευροχειρουργική επέμβαση.

Στις 22 Αυγούστου, ένας 32χρονος εργάτης έχασε τη ζωή του, την ώρα της δουλειάς, σε μονάδα επεξεργασίας προϊόντων σφαγής στην περιοχή Αγίων Θεοδώρων Λεχαινών. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο εργαζόμενος ζαλίστηκε από αναθυμιάσεις, παρά τον εξοπλισμό ασφαλείας που χρησιμοποιούσε. Οι συνάδελφοί του τον εντόπισαν αναισθητό μέσα σε δεξαμενή με λύματα. Μεταφέρθηκε με ασθενοφόρο στο Κέντρο Υγείας Γαστούνης, όμως, παρά τις προσπάθειες των γιατρών, ο εργάτης δεν επανήλθε.

Οι δολοφονίες εργατών συνεχίζονται και διαρκώς διευρύνεται η μακρά λίστα που έχει ανοίξει στα μνημονιακά χρόνια. Πρέπει να ανακόψουμε αυτή την εφιαλτική εξέλιξη και να επιβάλουμε τη βελτίωση των όρων και συνθηκών εργασίας μας.

Οι εργαζόμενοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και η νεολαία πρέπει να ξεσηκωθούμε και να πάρουμε τον νόμο στα χέρια μας, καθίζοντας στο σκαμνί όλους τους υπεύθυνους για τις δολοφονίες εργατών, όλους εκείνους που εφαρμόζουν τις αντεργατικές πολιτικές και τα μνημόνια. Αν περιμένουμε να γραφτεί ο νόμος που θα μας δικαιώσει, αν δεν αναπτύξουμε εμείς οι ίδιοι επαναστατικές μορφές πάλης, τότε δεν θα έχουμε ούτε τον νόμο ούτε και τις ίδιες τις ζωές μας.

Εργοδοτικές επιθέσεις στην COSCO

Στις 14 Αυγούστου, και ενώ ο πρόεδρος του σωματείου των εργαζομένων στους σταθμούς εμπορευματοκιβωτίων της COSCO μιλούσε στους εργαζόμενους, ο Βασίλης Παπαδόγγονας, νέος Επόπτης Ασφαλείας της εργολαβικής εταιρίας D-Port, πλησίασε και χτύπησε πίσωπλατα τον συνδικαλιστή, καταφέροντάς του σοβαρό χτύπημα στον αυχένα. Αργότερα, στο νοσοκομείο, διαπιστώθηκε ότι του προκάλεσε κάκωση στον αυχένα. Η απρόκλητη και βίαιη επίθεση προκάλεσε αντιδράσεις, τόσο στα σωματεία που καλύπτουν συναφείς επαγγελματικούς τομείς, όσο και ευρύτερα.

Παράλληλα, καταγγελίες από εργαζόμενους στους σταθμούς εμπορευματοκιβωτίων της COSCO αναφέρουν ότι άρχισαν να διακινούνται, από Επόπτες Εργασίας, αιτήσεις εγγραφής μέλους σε ένα νέο εργοδοτικό σωματείο, με έντονες προτροπές από τους προϊσταμένους να εγγραφούν σε αυτό οι εργαζόμενοι. Αξιοσημείωτο είναι ότι αυτό το σωματείο, σύμφωνα με ανακοίνωση που κυκλοφόρησε στους χώρους δουλειάς, θα πραγματοποιούσε την πρώτη του Γενική Συνέλευση στις 10 Αυγούστου και οι αρχαιρεσίες του θα γίνονταν από τις 11 έως τις 13 Αυγούστου, εν μέσω καλοκαιριού.

Αυτή η προσπάθεια της COSCO και των εργολάβων, με τη συγκεκριμένη βίαιη επίθεση και με την απόπειρα δημιουργίας εργοδοτικού σωματείου, είναι επίθεση ενάντια σε όλους τους εργαζόμενους και στο δικαίωμα και τη δυνατότητά τους να διεκδικούν και να συνδικαλιζούνται. Είναι υπόθεση των ίδιων των εργαζομένων τόσο να αντιταχθούν σε οποιαδήποτε φυσική ή λεκτική βία από επόπτες, προϊσταμένους και εργοδοσία, όσο και να εργαστούν για την ανασυγκρότηση και ανασύνθεση των σωματείων τους.

Αλλαγές στην Εκπαίδευση

Ενώ η κυβέρνηση πανηγυρίζει για τη δήθεν «καθαρή έξοδο» από τα μνημόνια, οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς και οι μαθητές θα βρεθούμε αντιμέτωποι με την εφαρμογή βάρβαρων μνημονιακών μέτρων, είτε ήδη ψηφισμένων είτε πολλών άλλων που αποτελούν δεσμεύσεις της κυβέρνησης προς τους δανειστές και πρόκειται να ψηφιστούν το επόμενο διάστημα. Πρόκειται για μέτρα που χτυπάνε ταυτόχρονα τα μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών και τις εργασιακές σχέσεις των εκπαιδευτικών, και στοχεύουν στην πλήρη ιδιωτικοποίηση της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης, στην περικοπή των δημόσιων εκπαιδευτικών δαπανών και την μετακύλιση του κόστους στους γονείς και μαθητές.

Νέα δεδομένα δημιουργούνται μετά την ψήφιση του νόμου για τις Δομές Υποστήριξης, τις ρυθμίσεις για θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης που ψηφίστηκαν στη Βουλή (σε νομοσχέδιο που αφορούσε το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων), αλλά και τις αλλαγές στο Λύκειο και το νομοσχέδιο για τον τρόπο εισαγωγής στην Ανώτατη Εκπαίδευση που αναμένεται να νομοθετηθεί στα τέλη Σεπτέμβρη.

Η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας επανέρχεται με το όνομα «Συλλογικός προγραμματισμός και ανατροφοδοτική αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων».

Το υπουργείο Παιδείας, με την ψήφιση του νόμου για τις Δομές Υποστήριξης της Εκπαίδευσης, ισχυρίζεται ότι καταργεί την «τιμωρητική αξιολόγηση» των προηγούμενων κυβερνήσεων, αφού καταργεί το ΠΔ 152 που αφορά την ατομική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού. Βέβαια, διατηρεί και αναβαθμίζει την Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτο-

βάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.), η οποία έχει τον συνολικό ρόλο της εποπτείας και της εφαρμογής της αξιολόγησης. Στην πραγματικότητα, οι Δομές Υποστήριξης στοχεύουν στη δραματική μείωση του κόστους, στην «αποκέντρωση» του εκπαιδευτικού συστήματος, στην «αυτονομία» και την αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας.

Έτσι συγκροτείται:

α) ένας μηχανισμός περικοπών. Σε κάθε Διεύθυνση Εκπαίδευσης συγχωνεύονται οι υφιστάμενες δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου σε ένα Κέντρο Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.). Η ευθύνη για τη λειτουργία του σχολείου και την ένταξη των μαθητών με ειδικές ανάγκες μεταφέρεται στους εκπαιδευτικούς.

β) ένας μηχανισμός «αποκέντρωσης» που από τα πάνω θα διαδώσει την «κουλτούρα αξιολόγησης» και θα εφαρμόσει την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας. Σε επίπεδο περιφέρειας δημιουργούνται τα Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.Κ.Ε.Σ.), τα οποία ως μικρά «υπουργεία Παιδείας» θα χαράζουν εκπαιδευτική πολιτική, θα ευθύνονται για την υλοποίησή της και θα είναι τα βασικά όργανα αξιολόγησης των σχολικών μονάδων. Θα έχουν στην αρμοδιότητά τους και τη συστηματική μελέτη των εκθέσεων συλλογικού προγραμματισμού και ανατροφοδοτικής αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων της περιοχής ευθύνης τους. Η διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης των Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου στα ΠΕ.Κ.Ε.Σ. έχει αρχίσει και οι σύλλογοι διδασκόντων, κατά την έναρξη του σχολικού έτους, θα βρεθούν μπροστά σε μια ακόμα προσπάθεια εφαρμογής της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας, την οποία οι εκπαιδευ-

τικοί δεν εμπιστεύονται και αρνήθηκαν επανειλημμένα όσες φορές επιχειρήθηκε η εφαρμογή της, από προηγούμενους υπουργούς Παιδείας.

«Νέα Αρχή» στα ΕΠΑΛ;

Το συγχρηματοδοτούμενο από το ΕΣΠΑ πρόγραμμα «Μια Νέα Αρχή στα ΕΠΑΛ», μετά από πιλοτική εφαρμογή τη χρονιά που πέρασε, γενικεύεται τη νέα χρονιά. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει: α) την εναλλακτική ενισχυτική διδασκαλία στα μαθήματα των Νέων Ελληνικών και των Μαθηματικών με ταυτόχρονη παρουσία/διδασκαλία δύο εκπαιδευτικών στην τάξη. Ο δεύτερος καθηγητής είναι υποχρεωτικά αναπληρωτής ΕΣΠΑ, ο οποίος ελέγχεται και αξιολογείται αυστηρά από το πρόγραμμα, έτσι ώστε να εμπεδώνει την κουλτούρα αξιολόγησης. β) ψυχοκοινωνική στήριξη των μαθητών από ψυχολόγους γ) εκπόνηση Σχεδίων Δράσης που θα συνδέονται με την επιχειρηματικότητα δ) τον εξοπλισμό των ΕΠΑΛ με υποδομές τηλεδιάσκεψης. Τη στιγμή που απουσιάζει βασικός εξοπλισμός από τα εργαστήρια των ΕΠΑΛ, η τηλεδιάσκεψη μας παραπέμπει στα πορίσματα του γνωστού «εθνικού διαλόγου για την παιδεία» όπου προτείνεται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, αντί να αντιμετωπίζονται οι ανεπάρκειες, π.χ. οι ελλείψεις εργαστηρίων. ε) ενεργοποίηση του θεσμού του Συμβούλου Καθηγητή και Συμβούλου Τάξης, αυξάνοντας ακόμη περισσότερο τα ήδη πολλά εξωδιδασκαστικά καθήκοντα σε βάρος φυσικά της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Νέο Λύκειο

Το Νέο Λύκειο αφορά τους μαθητές που θα φοιτήσουν στη Β' Λυκείου τον

προσεχή Σεπτέμβρη. Αλλάζουν εντελώς οι δύο τελευταίες τάξεις του λυκείου, καθιερώνεται το εθνικό απολυτήριο, εισάγεται η ερευνητική εργασία που είναι υποχρεωτική και ο βαθμός της προσμετρείται ισότιμα με τους βαθμούς των υπολοίπων μαθημάτων. Οι Πανελλαδικές εξετάσεις, που υποτίθεται ότι θα καταργούνταν, παραμένουν, ενώ τα υποχρεωτικά εξεταζόμενα μαθήματα θα είναι τέσσερα.

Για τη Β' τάξη προβλέπεται η μείωση του αριθμού των μαθημάτων, με τα περισσότερα να είναι επιλογής και τα οποία θα διδάσκονται συνολικά για 34 αντί για 35 ώρες την εβδομάδα. Η Γ' τάξη θα είναι καθαρά φροντιστηριακού τύπου, με εξάωρα μαθήματα, ουσιαστικά προπαρασκευαστική για την τριτοβάθμια. Ελαττώνεται και εδώ ο αριθμός των μαθημάτων που θα διδάσκονται, σε 29 από 32 ώρες την εβδομάδα. Θα εξαφανιστούν ειδικότητες και θα χαθούν πολλές οργανικές θέσεις. Η αύξηση των μαθημάτων επιλογής σε ένα τέτοιο περιβάλλον θα οδηγήσει σε ανταγωνισμό τους εκπαιδευτικούς για το ποιος θα διατηρήσει το μάθημά του, ώστε να διασφαλίσει την οργανική του θέση.

Το Νέο Λύκειο είναι στο πνεύμα των μνημονιακών απαιτήσεων αφού συμβάλλει αποφασιστικά στη μείωση των εκπαιδευτικών δαπανών (μείωση μαθημάτων, ενοποιήσεις ειδικοτήτων, μείωση των ωρών του ωρολογίου εβδομαδιαίου προγράμματος δηλαδή τελικά μείωση του εκπαιδευτικού προσωπικού). Αποθαρρύνει και εντέλει απομακρύνει έναν σημαντικό αριθμό μαθητών, αφού είναι ένα σχολείο που αφορά λίγους και εκλεκτούς, ένα σχολείο σχεδιασμένο καθαρά για την εντατική προετοιμασία της εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Ας μην έχουμε καμία αυταπάτη. Όλα τα παραπάνω θα οδηγήσουν την εκπαίδευση στην πλήρη ιδιωτικοποίηση. Δεν μπορούμε να τους το επιτρέψουμε.

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΤΕΙ: Στον βωμό της «πανεπιστημιοποίησης» θυσιάζονται τμήματα και πτυχία

Την συνέχιση των συγχωνεύσεων ΤΕΙ - ΑΕΙ προωθεί η κυβέρνηση, καθώς, στα μέσα Αυγούστου ψηφίστηκε η συγχώνευση του ΤΕΙ Ηπείρου με το πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Προωθούνται επίσης οι συγχωνεύσεις για το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας, τη συνένωση των ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Κ. Μακεδονίας και Αν. Μακεδονίας - Θράκης με το Διεθνές Πανεπιστήμιο, της ΑΣΠΑΙΤΕ με το Πανεπιστήμιο Πειραιά. Στο στόχαστρο μπαίνουν και το Γεωπονικό του Πανεπιστημίου Αθηνών, η Φυσικομαθηματική του ΕΚΠΑ και άλλα τμήματα και σχολές.

Ο υπουργός παιδείας Κ. Γαβρόγλου, θέλοντας να αναδείξει την καλή πορεία του εγχειρήματος της «πανεπιστημιοποίησης» των ΤΕΙ, ανέφερε πως το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής λειτουργεί μια χαρά όλο αυτό το διάστημα! Ο υπουργός μάλλον θα αναφερόταν στη λειτουργία του ιδρύματος κατά τη διάρκεια... των θερινών διακοπών. Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει ίχνος διοικητικής προετοιμασίας για την υποδοχή των φοιτητών από Σεπτέμβρη, ενώ η χρόνια μείωση της κρατικής χρηματοδότησης, η πε-

ραιτέρω αποψίλωση των διοικητικών υπηρεσιών και των εργαστηρίων, οι ανύπαρκτες υποδομές και αίθουσες κ.λπ. δίνουν μια γεύση για το τι περιμένει τους φοιτητές.

Όλες οι αλλαγές στον χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης γίνονται πάνω στις βασικές κατευθύνσεις που έχουν επιχειρηθεί να εφαρμοστούν παλιότερα (συνθήκη της Μπολόνια, σχέδιο Αθήνα κ.λπ.) και επιβάλλονται στα πλαίσια του μνημονιακού καθεστώτος και της κρίσης-χρεοκοπίας του ελληνικού καπιταλισμού:

- Σπουδές κατά παραγγελία και σύμφωνα με τις υποδείξεις της αγοράς. Ο ΣΕΒ ζητάει (το προβλέπει και ο σχετικός νόμος) να διαμορφώνει αυτός το αντικείμενο σπουδών των νέων διευθύνσεων προγραμμάτων, ανάλογα με τις ανάγκες των επιχειρηματιών.

- Είσοδος ιδιωτών ή/και λειτουργία των ιδρυμάτων με ιδιωτικό-οικονομικά κριτήρια. Τα ιδρύματα θα πρέπει να προσελκύουν από μόνα τους πόρους για να λειτουργήσουν, κάτι που μπορεί να γίνει είτε μέσω χορηγιών ιδιωτών, είτε μέσω διδασκόντων σε προπτυχιακό επίπεδο - Προτάσεις που βρίσκουν αρκετά εύκολα ώτα εντός των διοικήσεων των πανεπιστημίων.

- Κατάργηση επαγγελματικών δικαιωμάτων και παραγωγή φτηνού εργατικού δυναμικού. Με την απόσπαση των επαγγελματικών δικαιωμάτων από τα πτυχία (βλ. αφαίρεση διδακτικής επάρκειας στις καθηγητικές σχολές) και κυρίως με την δημιουργία των διευθύνσεων προγραμμάτων σπουδών, θα δημιουργηθούν απόφοιτοι που θα αποτελούν εύκολη λεία για τα δόντια των επιχειρηματιών καθώς θα είναι προτιμότεροι από τους «ακριβούς» συναδέλφους τους (π.χ. μηχανικός διευθύνσεως αντί του μηχανικού Πολυτεχνείου).

Από αυτά και μόνο γίνεται αντιληπτό πως καμία «πανεπιστημιοποίηση» δεν έγινε και ούτε πρόκειται να γίνει. Παρά τις τυμπανοκρουσίες, αυτό που πραγματοποιείται είναι η κατάργηση όλων των ΤΕΙ της χώρας μέσα από την απορρόφησή τους από τα γειτονικά τους ΑΕΙ αλλά και η μετάβαση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ένα νέο μοντέλο. Η ελληνική οικονομία, πλέον, βασίζεται πάνω στο Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης της εργασίας που επέβαλλαν τα μνημόνια, με εργαζόμενους να δουλεύουν χωρίς δικαιώματα, χωρίς ασφάλιση, να πληρώνονται όποτε θέλει ο εργοδότης κ.λπ. Έχει έρθει η

σειρά της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να προσαρμοστεί σε αυτή τη νέα κατάσταση.

Πλέον δεν χρειάζονται εξειδικευμένοι εργαζόμενοι, πολύ απλά διότι το σύστημα δεν τους χρειάζεται, η παραγωγή μειώνεται διαρκώς, επενδύσεις δεν πραγματοποιούνται, η παραγωγικότητα μειώνεται, η ανεργία αυξάνεται, η νεολαία μεταναστεύει κ.ά. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να διατηρείται ένα σύστημα εκπαίδευσης περασμένων μεγαλείων ανάπτυξης για τον ελληνικό καπιταλισμό.

Με την νέα ακαδημαϊκή χρονιά, η νεολαία πρέπει να δείξει πως είναι εδώ για να τους χαλάσει τα σχέδια. Αυτή και η επόμενη κυβέρνηση να νιώσουν την οργή μιας νεολαίας που έκανε θυσιές για να σπουδάσει και τώρα της στερούν αυτό το δικαίωμα. Πρέπει να δώσουμε σε όλους να καταλάβουν πως δεν θα παίξουν με τις ζωές και το μέλλον μας. Να δυναμώσουμε την φωνή μας μέσα από τους φοιτητικούς συλλόγους, πρωτοβουλίες και επιτροπές ώστε να μπει φρένο στην κατρακύλα. Με γενικές συνελεύσεις και καταλήψεις να παλέψουμε για σπουδές και ζωή με αξιοπρέπεια.

■ Γιώργος Τσόλακας

ΜΑΤΙ: Ένα ακόμη προμελετημένο, μαζικό έγκλημα των Μνημονίων και του καπιταλισμού

Πέρασε ένας μήνας από τις 23/7 και ακόμη ανεβαίνει ο αριθμός των νεκρών από την φωτιά που έκανε στάχτη το Μάτι. 98 νεκροί, 24 τραυματίες, 13.620 στρέμματα καμμένο δάσος είναι προς ώρας ο απολογισμός. Το 70% του οικισμού κάηκε ολοσχερώς, χιλιάδες κατεστραμμένα σπίτια κι άστεγοι. Η περιοχή δεν είναι κατάλληλη για διαμονή πριν τον Νοέμβρη, καθώς έχει επιβαρυνθεί από τοξικές ουσίες. Απειλείται σοβαρή μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα, με ανυπολόγιστες επιπτώσεις στη δημόσια υγεία. Την ίδια μέρα, η φωτιά στην Κινέττα προκάλεσε μεγάλες ζημιές.

«Οχι καταλογισμός ευθυνών, τώρα είναι ώρα πένθους». Αυτό διατυμπάνιζαν το επίσημο πολιτικό σύστημα και τα ΜΜΕ, στήνοντας το δικό τους παιχνίδι συγκάλυψης, το δακρύβρεχτο σόου εκτόνωσης μέσω της συγκίνησης, σαν να έχουμε κάποιο ατύχημα, όχι **προμελετημένο, μαζικό έγκλημα**.

Έγνοια της **κυβέρνησης** ήταν να αποποιηθεί τις ευθύνες. Αρχικά δήλωναν ότι «ο κρατικός μηχανισμός λειτουργήσε καλά» και «η καταστροφή ήταν αναπόφευκτη» λόγω της έντασης του φαινομένου. Έπειτα προσάβησαν να την αποδώσουν σε εμπρηστές ή σε απόπειρα «αποσταθεροποίησης», σενάρια που διαψεύστηκαν γρήγορα. Κατόπιν επιχείρησαν να εκτονώσουν τη λαϊκή οργή με παρατηρήσεις-αποπομπές υπουργών και κατώτερων στελεχών. Στο τέλος, η όλη συζήτηση επικεντρώθηκε στην δήθεν αναζήτηση ευθυνών συγκεκριμένων προσώπων, σε επιμέρους τεχνικά κενά, όπως κάνουν και τα διάφορα «πορίσματα» και η εξελισσόμενη δικαστική «έρευνα». Στο απυρόβλητο μένουν τα πραγματικά αίτια, αφού ως τέτοια παρουσιάζονται η ανεπάρκεια του ενός ή του άλλου κρίκου του κρατικού μηχανισμού, διαιωνίζοντας την κατάσταση.

Προφανώς εγκληματικά **λάθη και παραλείψεις** βαραίνουν την Πολιτική Προστασία, Περιφέρεια, Δήμους, Πυροσβεστική, Αστυνομία. Δεν υπήρξε κατάλληλη προετοιμασία, παρότι έγινε από την προηγούμενη μέρα προειδοποίηση για κίνδυνο πυρκαγιάς λόγω θυελλωδών ανέμων. Όταν ξέσπασε η πυρκαγιά, απουσίαζαν αρμόδιοι φορείς, υπήρξαν τεράστια προβλήματα επικοινωνίας και συντονισμού. Η Πυροσβεστική κινητοποιήθηκε μόνο μισή ώρα μετά, ήδη με την άφιξη των πρώτων δυνάμεων το μέτωπο είχε εξαπλωθεί απειλητικά. Δεν εφαρμόστηκε κανένα σχέδιο εκκένωσης, ο κόσμος άρχισε να τρέχει πανικόβλητος όταν η φωτιά έφτασε στον οικισμό! Τα οχήματα επί της λεωφ. Μαραθώνος, αντί να καλούνται να απομακρυνθούν, κατευθύνονταν στο «Μάτι του κυκλώνα». Από τους 1.000 ανθρώπους που περισυλλέγησαν από τη θάλασσα, τις περισσότερες διασώσεις έκαναν σκάφη της ακτοπολιείας και ψαράδες, το Λιμενικό και Πολεμικό Ναυτικό βγήκαν πολύ αργά κ.λπ.

Ωστόσο, αυτά τα κενά **λειτούργησαν μόνο επιβαρυντικά στις πραγματικές αιτίες**:

1) Οι **νεοφιλελεύθερες μνημονιακές πολιτικές, η αυστηρή δημοσιονομική πειθαρχία, τα πλεονάσματα έχουν συρρικνώσει τις κρατικές δαπάνες** πρόληψης και αντιμετώπισης σεισμών, πλημμύρων και φωτιών. Η υποδομή της πυρασφάλειας έχει διαλυθεί: δεν υπάρχουν επαρκή πυροσβεστικά μέσα, τα μισά οχήματα και αεροπλάνα έχουν αχρηστευθεί λόγω πλημμυρικού συντήρησης και ελλείψεων προσωπικού. Έχουν εγκαταλειφτεί στοιχειώδη έργα δασοπροστασίας, βασικός όρος πρόληψης πυρκαγιών και περιορισμού των επιπτώσεων. Οι υπηρεσίες διαχείρισης έκτακτων αναγκών είναι υποστελεχωμένες, οι ελλείψεις στα νοσοκομεία αποδεικνύονται μοιραίες. Πλήθος νόμων έχει νομιμοποιήσει καταπατημένες εκτάσεις, την παραχώρηση δασών και ακτών σε ιδιώτες. Μια **πλήρης διάλυση των κοινωνικών δομών** στήριξης και προστασίας των

εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, ένα συνειδητό **κοινωνικό έγκλημα, με ευθύνη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και όλων των προηγούμενων**.

2) Η πυρκαγιά στο Μάτι είναι μια ακόμη «**πυρκαγιά νέου τύπου**», όπως της Καλιφόρνια, που πυκνώνουν από χρόνο σε χρόνο, καθώς τα κύματα καύσωνα γίνονται συχνότερα και η ξηρότητα των δασών αυξάνεται. Φονικές πυρκαγιές, ακραίες πλημμύρες, ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες: επιπτώσεις της **κλιματικής αλλαγής**, ορατές παγκόσμια, αποτελέσματα της πολιτικής που υπηρετεί το κέρδος.

Ο ψευτράκος Τσίπρας επιχείρησε να χρησιμοποιήσει την κλιματική αλλαγή ως άλλοθι. Ακόμα, η κλιματική αλλαγή απουσιάζει από τις αναλύσεις πολλών αριστερών δυνάμεων, που παρέθεταν κατεβατά αιτημάτων ακόμη και για «κλαδιά που πρέπει να μαζευτούν». Στην πραγματικότητα, η κλιματική καταστροφή δεν απαλλάσσει καμία αστική κυβέρνηση, αντίθετα αποδεικνύει τις **δολοφονικές ευθύνες του ίδιου του καπιταλισμού**, π.χ. την αδιαφορία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την εμπορευματοποίηση της γης κ.ά. Η κατάσταση παροξύνθηκε με τα Μνημόνια και επί ΣΥΡΙΖΑ (βλ. ταμμεντοποίηση Ελληνικού, αδειοδότηση Ελληνικός Χρυσός κ.α.).

«**Μέτρα**»... **επικοινωνιακής κατανάλωσης**

Τα «γενναία» κυβερνητικά μέτρα δεν αντιμετωπίζουν ούτε τις επιπτώσεις ούτε τις αιτίες. Τα 20 εκ. ευρώ που ανακοινώθηκαν, δεν επαρκούν ούτε κατ' ελάχιστο για τη στήριξη μιας κατεστραμμένης περιοχής, ενώ εκατοντάδες εκατομμύρια χαρίζονται επιδοτήσεις στους επιχειρηματίες. Ένα μήνα μετά την τραγωδία, δεν έχουν καταβληθεί ούτε τα επιδόματα-ψίχουλα των 586 ευρώ, για την κάλυψη στοιχειωδών αναγκών των πρώτων ημερών! Ούτε τα μισά νοικοκυριά και επιχειρήσεις δεν έχουν

λάβει την έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση (6.200 και 9.200 ευρώ αντίστοιχα). Ελάχιστοι συνταξιούχοι έχουν πάρει την 2^η σύνταξη. Οι πυρόπληκτοι σπράχνονται να χρεωθούν με δάνεια για την αποκατάσταση των ζημιών. Μέτρα όπως η... προσωρινή απαλλαγή για 1 χρόνο από τέλη κυκλοφορίας ή τον ΕΝΦΙΑ για καμένα σπίτια και αυτοκίνητα(!) προκαλούν οργή.

Η κατεδάφιση αυθαίρετων κτισμάτων είναι ο ορισμός της κυβερνητικής υποκρισίας. Όχι γιατί δεν υπάρχουν αυθαίρετα, με αποτέλεσμα ένα οδικό δίκτυο χωρίς διαφυγή, με δρόμους αδιέξοδους, αποκλεισμένες παραλίες κ.λπ. Όμως αυτά, όπως και η κλιματική αλλαγή, δεν είναι άλλοθι! Οι κοινωνικές υποδομές οφείλουν να σώζουν τους ανθρώπους, παρά τις αντίξοες συνθήκες, όπου κι αν έχουν χτίσει. Άλλωστε, η κυβέρνηση όπως και οι προηγούμενες έχουν νομιμοποιήσει πλήθος αυθαίρετων, δεν έχουν αγγίξει πλήθος πολυτελών κατοικιών που έχουν πρωτόκολλα κατεδάφισης. Το αυθαίρετο ελενίτ του μεροκαματιάρη δεν μπορεί να τσουβαλιάζεται με την βίλα του επιχειρηματία που κλείνει τον αιγιαλό. **Το «Όλοι μαζί τα φάγαμε» ζέφτισε! Είναι η ώρα να πούμε: «Άλλο το θύμα κι άλλο ο θύτης»!**

Η «κάλυψη» των αναγκών αφέθηκε ξανά στις «δωρεές» διάφορων επιχειρηματιών, πλουσίων, ΜΜΕ και «ΜΚΟ», που βρίσκουν ευκαιρία να διαφημίσουν το «κοινωνικό» τους έργο με μερικά χιλιάδικα, ενώ απολύουν, μειώνουν μισθούς, φοροδιαφεύγουν. Πάντα με την απαραίτητη αποθέωση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, την καταδίκη του «ανίκανου κράτους», για να «αναλάβουν ιδιώτες τη δασοπυρόσβεση». Οι θύτες προσπαθούν να ξεπλυθούν δωρίζοντας μπουκαλάκια νερό και μάσκες, τι αίσχος! Στον αντίποδα, συγκινητική ήταν η αλληλεγγύη των απλών ανθρώπων, όπως μπορούσαν (τρόφιμα, είδη πρώτης ανάγκης, αίμα, εθελοντική εργασία), μοιράζοντας

Συντάξεις και Κοινωνική Ασφάλιση σε θανάσιμο κίνδυνο

Σε άρθρο της Εργατικής Πάλης Ιουνίου 2018, αναφερθήκαμε στο τι είναι αποφασισμένο να περικοπεί από 1/1/2019. **Κύριας και καίριας σημασίας χτύπημα είναι η περικοπή κατά 18% των προσωπικών διαφορών, τόσο για τις κύριες συντάξεις, όσο και για τις επικουρικές, όλων των παλαιών, δηλαδή των ήδη συνταξιούχων!** Μόνο από αυτή την μείωση, η συντριπτική πλειοψηφία των παλαιών συνταξιούχων θα χάσει ετησίως παραπάνω από μια σύνταξη. Η όποια συζήτηση που υποτίθεται ότι κάνουν οι Μνημονιακοί όλων των αποχρώσεων, για το αν τελικά, πότε και πώς, θα εφαρμοστούν αυτές οι μειώσεις, είναι εντελώς παραπλανητική. Κανένας δεν πρέπει να έχει την παραμικρή αμφιβολία ότι **αυτή η μείωση θα είναι μόνο η αρχή για την ολοσχερή κατάργηση τόσο των προσωπικών διαφορών όσο και της λεγόμενης εθνικής σύνταξης**.

Ο **πραγματικός στόχος των Μνημονιακών, των δανειστών, τραπεζιτών, καπιταλιστών, δεν είναι άλλος από την πλήρη εφαρμογή του νόμου Κατρούγκαλου και στους παλιούς συνταξιούχους. Όλες οι παλιές συντάξεις θα καταργηθούν, θα επαναυπολογιστούν και στην συνέχεια θα καρατομηθούν. Αρχικά θα κόψουν το 18% των προσωπικών διαφορών, στη συνέχεια, θα κόψουν όλη την προσωπική διαφορά. Έτσι θα «πετύχουν» την «δικαιοσύνη» και την «ισονομία» μεταξύ των παλαιών και των νέων συνταξιούχων, καταργώντας κάθε αξιοπρεπή σύνταξη που είχαν κατακτήσει οι εργαζόμενοι, και μετατρέποντας όλες τις συντάξεις (παλιές και νέες) σε ελεημοσύνη. Σε ένα επόμενο χτύπημα, ή πιθανόν και ταυτόχρονα, θα πετσοκόψουν ή θα καταργήσουν πλήρως και την λεγόμενη «εθνική σύνταξη», από όλους,**

μας και αυτή, ούτως ή άλλως, δίνεται υπό προϋποθέσεις, δεν δίνεται όλο το ποσό σε όλους και, κυρίως, αποτελεί... «προνοιακή παροχή» – άρα δεν είναι εγγυημένη από το κράτος, και προφανώς κάποια στιγμή θα την καταργήσουν, όπως και το ΕΚΑΣ.

Αργά ή γρήγορα: 1) η κύρια σύνταξη θα ταυτιστεί με την ανταποδοτική σύνταξη και θα είναι η μοναδική σύνταξη, μιας και όλες οι άλλες παροχές (η εθνική, η επικουρική ή το εφάπαξ) θα καταργηθούν. Όσο κι αν φαίνεται απίστευτο, αυτή η «ανταποδοτική» κύρια σύνταξη θα μπορεί πλέον να ξεπέφτει ακόμη και σε μερικές ή και ελάχιστες δεκάδες ευρώ. 2) Αυτό το ανταποδοτικό μοντέλο θα το γενικεύσουν και στις παροχές για υγεία, και μάλιστα αυτό θα το κάνουν με απλές υπουργικές αποφάσεις! Έτσι, θα μπει ατομικό πλαφόν (ανάλογα με τις ατομικές εισφορές ή τα έτη ασφάλισης κλπ) στο πόσα φάρμακα, πόσες εξετάσεις ή και θεραπείες δικαιούσαι, ανά μήνα ή έτος, όπως ακριβώς προσπάθησαν με τα πρώτα 2 Μνημόνια ή με το προηγούμενο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα. 3) Αυτή η «λογική» θα εφαρμοστεί και στην πρόνοια, δηλαδή η κοινωνική προστασία ανέργων, ανασφάλιστων, άστεγων κ.λπ. (κοινωνικό τιμολόγιο, πάσο για συγκοινωνίες, φοροαπαλλαγές κ.α.), θα καρατομηθούν ή θα καταργηθούν υπό την δαμόκλειο σπάθη της βιωσιμότητας των αέναων Μνημονίων και του αγριάνθρωπου νεοφιλελευθερισμού.

Είναι φανερό ότι αν αυτό το ασφαλιστικό τερατούργημα εφαρμοστεί, τότε οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι, οι συνταξιούχοι, οι ασφαλισμένοι και οι ανασφάλιστοι, οι νέοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, δηλαδή η συντριπτική πλειοψηφία της κοινωνίας, απειλούνται άμεσα με μια ιστορικής κλίμακας ήττα. Δεν εννοούμε

το υστέρημά τους με αυτούς που είχαν ανάγκη.

Τσίπρας, Μητσοτάκης, Παυλόπουλος επισκέφτηκαν σαν «κλέφτες» το Μάτι. Όμως ούτε τα μέτρα-κοροϊδία, ούτε τα επικοινωνιακά τερτίπια δεν θα τους σώσουν από την κατακραυγή. Οι εργαζόμενοι δεν θα συγχωρέσουν ούτε την αλαζονική αποποίηση των ευθυνών, ούτε την απάνθρωπη επιχείρηση συγκάλυψης των πτωμάτων, ούτε το επικοινωνιακό θέατρο. Σε λιγότερο από ένα χρόνο, με την μόλυνση του Σαρωνικού, τις πλημμύρες στη Μάνδρα, την φονική πυρκαγιά στο Μάτι, οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα συνειδητοποίησαν ότι είναι εκτεθειμένοι σε μεγάλους κινδύνους, ακόμα και μέσα στον αστικό ιστό της πρωτεύουσας. Το αστικό κράτος, πανέτοιμο να ισοπεδώσει εργατικές κατακτήσεις, να καταστείλει και να καταδικάσει αγώνες, αποδεικνύεται αδιάφορο για τις πιο στοιχειώδεις ανάγκες. **Ένα κράτος εχθρικό, επικίνδυνο, που εγκαταλείπει τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα στο έλεος της ρημαγμένης φύσης.** Όλοι είμαστε υποψήφια επόμενα θύματα αυτού του καθεστώτος. Γι' αυτό το σοκ θα δίνει ολοένα τη θέση του στην οργή και στην αντίσταση.

Μόνο φρένο σε νέες καταστροφές, ένα μαζικό εργατικό κίνημα, για πλήρη αποζημίωση και αποκατάσταση των πυρόπληκτων, χρηματοδότηση και στελέχωση των κοινωνικών υπηρεσιών πρόληψης και αντιμετώπισης καταστροφών, άμεσα περιβαλλοντικά μέτρα. Μόνη διασφάλιση ενάντια στην απαξίωση της ανθρώπινης ζωής είναι η σύγκρουση με τις πραγματικές αιτίες, κάνοντας ότι έπρεπε να είχαμε επιβάλλει από το 2010: Κατάργηση όλων των Μνημονίων, διαγραφή του χρέους, διώξιμο κάθε μνημονιακής κυβέρνησης, σύγκρουση με ΕΕ/ΔΝΤ. Ενάντια στο δολοφονικό καπιταλισμό, για να πάρουμε την εξουσία στα χέρια μας, με μια Κυβέρνηση των Εργαζομένων...

Πέντε χρόνια από τη δολοφονία του Π. Φύσσα

«Είχε τέρατα με παράξενες στολές/ που παραμονεύαν πάντοτε κρυφά μες στις σκιές»
Killah P (Π. Φύσσα)

Φέτος συμπληρώνονται 5 χρόνια από την εν ψυχρώ δολοφονία του Παύλου Φύσσα από τον χρυσαυγίτη Πύργο Ρουπακιά στο Κερατσίνι. Ο Παύλος ήταν γιος εργατών, ενώ και ο ίδιος, όπως και ο πατέρας του, είχε δουλέψει στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη του Περάματος. Η κύρια ενασχόλησή του, όμως, ήταν οι στίχοι και κυρίως η hip – hop και gar μουσική και μέσα από αυτά έγινε γνωστός. Τα τραγούδια του είχαν επικεντρωτούς κατατρεγμένους και αυτούς που παλεύουν ενάντια στην καταπίεση και τον φασισμό. Συχνά συμμετείχε σε συναυλίες αλληλεγγύης. Όλα αυτά ήταν αρκετά για να στοχοποιηθεί από το ναζιστικό μόρφωμα της Χρυσής Αυγής (ΧΑ).

Το βράδυ της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 2013, ο Παύλος βρισκόταν μαζί με την παρέα του σε μια καφετέρια στην Αμφιάλη. Λίγο πριν τα μεσάνυχτα, γνωστό τάγμα εφόδου της περιοχής – 30 περίπου χρυσαυγίτες – έστησαν καρτέρι λίγο πιο πέρα από την καφετέρια και την κατάλληλη στιγμή επιτέθηκαν στον Φύσσα και την παρέα του. Μετά από λίγο, έφθασε στο σημείο ένα αυτοκίνητο από όπου κατέβηκε ο Ρουπακιάς, κατευθύνθηκε προς τον Φύσσα και τον μαχαίρωσε με επαγγελματικό τρόπο στο ύψος της καρδιάς. Ο Παύλος ξεψύχησε στην αγκαλιά της κοπέλας του. Μια ομάδα αστυνομικών ΔΙΑΣ, που βρισκόταν εκεί, δεν επένεβη παρά μόνο όταν ο Ρουπακιάς πήγε να φύγει και τον συνέλαβε. Οι υπόλοιποι χρυσαυγίτες έφυγαν ανενόχλητοι και συνελήφθησαν οι φίλοι του Παύλου (!).

Την επόμενη μέρα πραγματοποιήθηκε ογκώδης διαδήλωση στο Κερατσίνι, που καταστάθηκε βίαια από την αστυνομία, με οχήματα εκτόξευσης νερού και πλαστικές σφαίρες, με αποτέλεσμα ένας διαδηλωτής να χάσει το μάτι του, ενώ έγιναν δεκάδες προσαγωγές και συλλήψεις. Μεγάλες διαδηλώσεις έγιναν σε όλη τη χώρα.

Η δολοφονία του Παύλου Φύσσα πυροδότησε πολλές κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις. Η ΧΑ είχε εκπονήσει ένα σχέδιο κλιμάκωσης και αναβάθμισης της δράσης της. Είχαν προηγηθεί αρκετές δολοφονικές επιθέσεις σε μετανάστες, ξυλοδαρμός αφισοκολλητών του ΠΑΜΕ, γεγονότα στον Μελιγαλά κ.ά. Με άμεση ενίσχυση από την κυ-

βέρνηση Σαμαρά, επεδίωκε να αναλάβει έναν πιο καθαρά κατασταλτικό ρόλο απέναντι στο εργατικό κίνημα, τις οργανώσεις και τους αγωνιστές, αναπτύσσοντας αυτόνομη στρατηγική στο πολιτικό σκηνικό. Το κίνημα ανέκοψε την πορεία αυτή και ανάγκασε την κυβέρνηση να προχωρήσει για πρώτη φορά σε συλλήψεις ηγετικών στελεχών της ΧΑ, μετά από μια μακρά περίοδο δικαστικής, αστυνομικής και πολιτικής ασυλίας των φασιστών, παρά τις αμέτρητες επιθέσεις τους εναντίον μεταναστών και αγωνιστών.

Η πολύκροτη δίκη της ΧΑ ξεκίνησε στις 20 Απρίλη 2015. Στα χέρια της τυφλής αστικής δικαιοσύνης καρκινοβατεί για τρίτη χρονιά, που σίγουρα δεν θα είναι η τελευταία. Η δίκη έχει συνολικά 69 κατηγορούμενους, μεταξύ των οποίων το σύνολο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της ΧΑ. Μόνο 44 από αυτούς παρευρέθησαν έστω μία φορά. Οι υπόλοιποι δεν πάτησαν ποτέ το πόδι τους στο δικαστήριο, έχοντας εξουσιοδοτήσει δικηγόρους, και μεταξύ αυτών όλα τα γνωστά ηγετικά στελέχη της ΧΑ. Η δίκη, εδώ και πολλούς μήνες, διεξάγεται χωρίς τη φυσική παρουσία έστω και ενός κατηγορούμενου.

Σε ό,τι αφορά τον φασίστα δολοφόνο Ρουπακιά, αποφυλακίστηκε τον Μάρτη του 2016 και είναι – δήθεν – υπό περιοριστικούς όρους στο σπίτι του(!). Φυσικά, το ίδιο συνέβη και με άλλους κατηγορούμενους, μέλη της ΧΑ, που είχαν συλληφθεί. Κυκλοφορούν ελεύθεροι με περιοριστικούς όρους (απαγόρευση εξόδου από τη χώρα, τακτική παρουσία σε αστυνομικό τμήμα κ.λπ.).

Από τον Γενάρη ως τον Νοέμβρη του 2018 θα γίνεται από το δικαστήριο η αξιολόγηση του υλικού που έχει συγκεντρωθεί από τις επιθέσεις της ΧΑ, θα ακολουθήσουν οι μάρτυρες υπεράσπισης (130), έπονται οι απολογίες των κατηγορουμένων, άγνωστο πόσοι και ποιοι θα πάνε από τα στελέχη του ναζιστικού μορφώματος...

Η κρίση, η σαπίλα και η όξυνση των αντιφάσεων του καπιταλιστικού συστήματος είναι αυτή που επιτρέπει στους φασίστες να βγαίνουν από τα λαγούμια τους. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να ξανασηκώσουν κεφάλι, να διαιρέσουν την εργατική τάξη, να χτυπήσουν τους αγώνες, τις οργανώσεις και τους αγωνιστές. Η εργατική τάξη με ένα ταξικό μέτωπο είναι αυτή που θα τους ξεριζώσει, τόσο αυτούς όσο και το αστικό κράτος και τους μαυραγορίτες – μνημονιακούς που τους θρέφουν.

■ Αναστασία Ε.

16^ο Αντικαπιταλιστικό Camping

Από τις 28 Ιουλίου ως τις 5 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε το 16^ο Αντικαπιταλιστικό Camping, στο Μονολίθι Πρέβεζας, από την ΟΚΔΕ, την Αντεπίθεση των Εργαζομένων, την Σοσιαλιστική Σπουδαστική Πάλη και την Μαθητική Αντεπίθεση. Η συμμετοχή της νεολαίας και ειδικά φοιτητών ήταν ιδιαίτερα αυξημένη για ακόμα μία χρονιά, γεγονός ενθαρρυντικό που δημιουργεί προσδοκίες για το μέλλον.

Οι πολιτικές συζητήσεις πραγματοποιήθηκαν με φανερά αυξημένη συμμετοχή. Η συζήτηση για τα ελληνοτουρκικά, επικεντρώθηκε στην ιστορική πορεία του ανταγωνισμού των δύο καπιταλισμών, στην σημερινή διεθνή συγκυρία που φέρνει απειλητικά κοντά τον πόλεμο και στα καθήκοντα των επαναστατών μαρξιστών. Ακολούθησαν η συζήτηση για τα 70 χρόνια από την Παλαιστινιακή Νάκμπα, και μία με θέμα την ελληνική λογοτεχνία μεταπολεμικά που υπήρξαν διαφωτιστικές και πλούσιες. Το πρόγραμμα έκλεισε με συζήτηση ανάλυσης της νέας φάσης χρεοκοπίας του ελληνικού καπιταλισμού, των ψεμμάτων της κυβέρνησης για «Έξοδο από τα Μνημόνια», σε αντιπαράθεση με την μαύρη πραγματικότητα που βιώνουμε εργαζόμενοι και νεολαία και την οργάνωση αγώνων που απαιτούνται για να απαλλαγούμε από αυτήν. Τα εργαστήρια των παρατάξεων πραγματοποιήθηκαν επίσης με επιτυχία. Εργαζόμενοι, εκπαιδευτικοί, φοιτητές και μαθητές συμμετείχαν σε πλούσιες συζητήσεις, ανταλλάσανε εμπειρίες από τις παρεμβάσεις τους, ειδικά τους πρόσφατους αγώνες και κινητοποιήσεις όπου πρωτοστάτησαν (Σωματείο Vodafone, Επιτροπή Διανομικών, ΣΜΕΘ, ΤΕΙ Αθήνας). Οι διαδικασίες αυτές όπλι-

σαν όσους τις παρακολούθησαν με μεγαλύτερη πίστη στις δυνάμεις τους, πίστη στις δυνάμεις των εργαζομένων και της νεολαίας, η οποία θα είναι πολύ χρήσιμη για τους αγώνες που βρίσκονται μπροστά μας. Σε δικό τους εργαστήριο οι συντρόφισσες από τη γαλλική οργάνωση Lutte Ouvrière (Εργατική Πάλη), παρουσίασαν την οικονομική και πολιτική κατάσταση στη Γαλλία, τις εμπειρίες από τους αγώνες του γαλλικού εργατικού κινήματος και της παρέμβασης της οργάνωσής τους.

Όλες οι δραστηριότητες, από το στήσιμο των χώρων μέχρι τη λειτουργία μπαρ και την προετοιμασία του φαγητού, αποτέλεσαν πεδίο εφαρμογής της εργατικής αυτοοργάνωσης. Έτσι, διαμορφώθηκε μια όαση φτηνών συλλογικών διακοπών, με βάση την συντροφικότητα, την αλληλεγγύη και την συλλογικότητα, μακριά από τα κυρίαρχα μοντέλα διακοπών του καταναλωτισμού, της εκτόνωσης και της ναρκοκουλτούρας. Το πολιτιστικό πρόγραμμα περιλάμβανε μουσικές βραδιές, αφιέρωμα στο επαναστατικό τραγούδι, προβολές ταινιών και μία εκδρομή στην Λίμνη Ζιρού, ενώ λειτούργησε παιδότοπος κατά τις ώρες των συζητήσεων. Το τελευταίο βράδυ έκλεισε με γλέντι με ζωντανή μουσική, κέφι και χορό.

Ευχαριστούμε όλους τους συντρόφους και φίλους της ΟΚΔΕ για την επιτυχημένη διεξαγωγή. Η ΟΚΔΕ και οι αγωνιστές της θα επιδιώξουμε να αξιοποιήσουμε τις εμπειρίες του κάμπινγκ ώστε να βελτιώσουμε την παρέμβασή μας στους επερχόμενους αγώνες των εργαζομένων και της νεολαίας, για να ξεμπερδεύουμε με τα μνημόνια και τους υπηρέτες τους, να επιβάλλουμε τις λύσεις και το δίκιο μας, να φτάσουμε σε μια κοινωνία σοσιαλιστική.

ΚΑΤΩ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΑΜΕΣΗ ΑΘΩΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΩΝ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Στις 27 Απρίλη 2014, κατά την προεκλογική καμπάνια της ΟΚΔΕ στα Χανιά, δύο αστυνομικοί της ασφάλειας επιτέθηκαν αναίτια σε μέλος της οργάνωσής μας. Οι αστυνομικοί επιτέθηκαν στον σύντροφο Βαγγέλη Κιτσώνη (πιθανότητα ενημερώθηκαν από κάποιο καλοθελητή/χαφιεδάκο) χωρίς να επιδείξουν αστυνομική ταυτότητα και χωρίς καν να ανακοινώσουν την ιδιότητά τους. Μάλιστα η αναίτια και βίαιη επίθεση αυτή στην οδό Τζανακάκη (λίγα μέτρα κάτω από τα τοπικά γραφεία της Χρυσής Αυγής) προκάλεσε και την έντονη διαμαρτυρία αρκετών περαστικών, που σοκαρίστηκαν από τη βιαιότητα των αστυνομικών. Παρότι ο σύντροφος αιμορραγούσε από τα χτυπήματα που δέχθηκε από τους αστυνομικούς στο κεφάλι, κρατήθηκε για ώρες στο αστυνομικό τμήμα με τις κατηγορίες της απρόκλητης επίθεσης, του ξυλοδαρμού, ακόμα και για την κλοπή του πορτοφολιού του ενός αστυνομικού (!) και του ζητούνταν να ομολογήσει τις κατηγορίες και να καταδώσει κάποιον «συνεργό» του! Πρόκειται για τη γνωστή τακτική της αστυνομίας που, για να «τυλίξει» τους αγωνιστές σε μια κόλλα χαρτί, διαστρεβλώνει τα πραγματικά γεγονότα, αποκρύπτει την αλήθεια και δημιουργεί φανταστικά γεγονότα για να στηρίξει το κατηγορητήριο!

Ύστερα από την παρέμβαση και την πίεση τοπικών πολιτικών και κοινωνικών οργανώσεων η αστυνομία αναγκάστηκε να οδηγήσει τον σύντροφο σε εξέταση από ιατροδικαστή και σε εισαγωγή στο νοσοκομείο για εξετάσεις, όμως από την πίσω πόρτα για να μην γίνει αντιληπτός από κανένα. Ταυτόχρονα, όπως φαίνεται από το κλητήριο θέσπισμα, ο ιατροδικαστής ανακάλυψε μώλωπες, αμυχές και εκχυμώσεις στα όργανα της αστυνομίας, για να κάνει το παραμύθι πιο αληθοφανές. Ο σύντροφός πέρασε την διαδικασία του αυτοφώρου και πέρασε την επόμενη ημέρα από εισαγγελέα, ενώ οι αστυνομικοί τροποποίησαν την κατάθεση τους και «υποσχέθηκαν» ότι το περιστατικό θα θεωρείτο λήξαν.

Τρία χρόνια μετά, η αστυνομία Χανίων, με την συνενοχή της κυβέρνησης, ξεθάβει και επαναφέρει το περιστατικό με ακόμα περισσότερα ψέματα, οδηγώντας δύο συντρόφους μας στα δικαστήρια και κατηγορεί:

- τον σύντροφο Βαγγέλη Κιτσώνη, που συνελήφθη για αντίσταση κατά της αρχής και πρόκληση σωματικής βλάβης στους δύο αστυνομικούς,

- τον σύντροφο Γιάννη Φουφουδάκη, που δεν ήταν καν στην Κρήτη και δεν συνελήφθη ποτέ, για κλοπή πορτοφολιού αστυνομικού

- και τους δυο μαζί, για φθορά ξένης ιδιοκτησίας στο υποκατάστημα του ΟΤΕ!

Η δίκη θα πραγματοποιηθεί στις 28 Σεπτεμβρίου, έπειτα από δύο αναβολές. Σε αυτήν θα πρέπει οι δύο σύντροφοι να απαλλαγούν από τις χαλκευμένες κατηγορίες. Αντί να βρίσκονται μέσα στις φυλακές δολοφόνου σαν το χρυσαυγίτη Ρουπακιά που σκότωσε τον Παύλο Φύσσα, τους υπεύθυνους της κυβέρνησης για τις μαζικές δολοφονίες στο Μάτι και στη Μάνδρα Αττικής, τους εργοδότες που ευθύνονται για τις δολοφονίες από τα εργατικά δυστυχήματα, σέρνονται στα δικαστήρια και φυλακίζονται αγωνιστές των εργατικών και κοινωνικών κινήματων. Οι διώξεις αυτές είναι καθαρά πολιτικές και η κατασκευή αυτών των περιστατικών έχει σαν σκοπό να τρομοκρατήσει όσους θέλουν να αγωνιστούν για το τσάκισμα των μνημονίων και την διάλυση της αντιδραστικής και ιμπεριαλιστικής Ε.Ε. Καλούμε όλους τους αγωνιστές και τις οργανώσεις κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων στα δικαστήρια στα Χανιά την Παρασκευή 28 Σεπτεμβρίου, ώρα 9:00 π.μ., για να εκφράσουμε τη στήριξη και αλληλεγγύη στους δύο συντρόφους και για να καταπέσουν οι χαλκευμένες κατηγορίες της αστυνομίας και τις αστικής δικαιοσύνης.

Δασμοί

Προς γενίκευση του οικονομικού -και όχι μόνον-

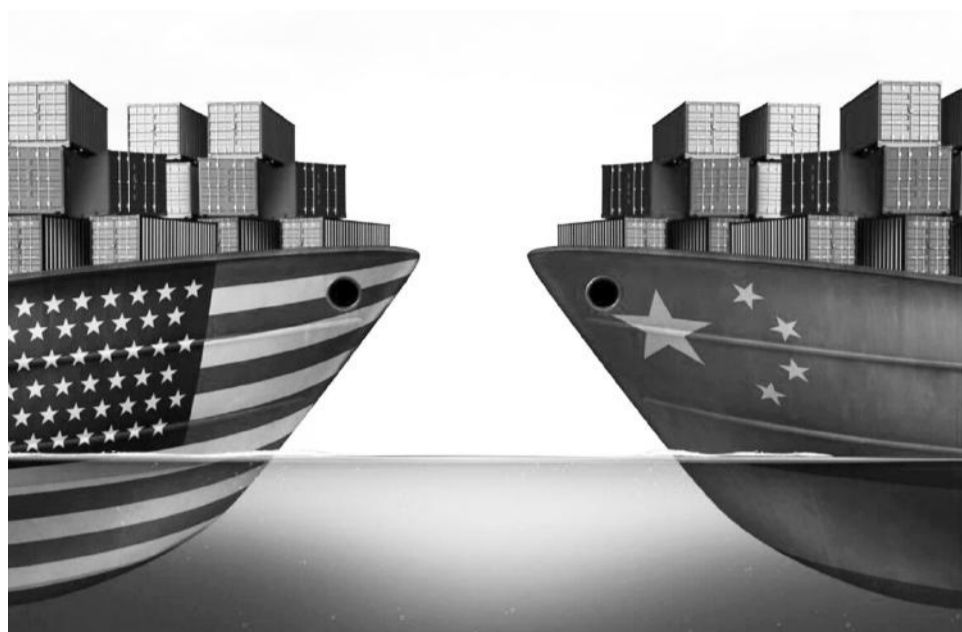
Οι δασμοί που επιβάλλουν οι ΗΠΑ, βασικό συστατικό της πολιτικής Τραμπ, έχουν πυροδοτήσει την έκρηξη ενός οικονομικού πολέμου, που ήδη σιγόκαιγε και φούντωνε αλλά τώρα τείνει να γενικευτεί. Ταυτόχρονα, δεν είναι μόνο ένα οικονομικό όπλο, αλλά κομμάτι μιας στρατηγικής του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού ενάντια στους παλιούς και νέους ανταγωνιστές του.

■ Σταύρος Σκευός

Οι δασμοί μοιάζουν υπερβολικά μονομερείς και επιθετικοί, όπως τους παρουσιάζει η ελίτ που συνδέθηκε με την «παγκοσμιοποίηση» (Ομπάμα, Χ. Κλίντον, ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές και γραφειοκρατία της ΕΕ, διεθνή ΜΜΕ κ.ά.). Ωστόσο είναι «υποχρεωτικοί» για τις ΗΠΑ, καθώς οι πολιτικές πάνω από 30 χρόνων (νεοφιλευθερισμός, «παγκοσμιοποίηση», νέα τάξη) έχουν αποτύχει στην αντιμετώπιση της καπιταλιστικής κρίσης και κυρίως στην αποκατάσταση της οικονομικής ισχύος τους. Αντίθετα, η διάβρωσή τους υπήρξε διαρκής, λίγο-πολύ όλοι οι ανταγωνιστές κέρδισαν σε βάρος τους στην παγκόσμια αγορά ή διείσδυσαν στο εσωτερικό τους. Η κατάσταση αποτυπώνεται στα εμπορικά ελλείμματά τους με Κίνα (70% του συνολικού ελλείμματός τους), Γερμανία (65 δις. το 2016), Ιαπωνία (69 δις.).

Όμως η Κίνα είναι πλέον πανίσχυρη, είναι σχεδόν αδύνατο οι ΗΠΑ να την συντρίψουν με μετωπική επίθεση. Γι' αυτό επιδιώκουν να συσσωρεύσουν δυνάμεις, αναδιατάσσοντας τον υπόλοιπο καπιταλιστικό κόσμο, επιβαλλόμενες απόλυτα στους πρότερους συμμάχους τους, δηλαδή τους ευρωπαίους ιμπεριαλιστές και άλλες σημαντικές χώρες (Καναδάς, Μεξικό, Βραζιλία, Αργεντινή, Τουρκία κ.ά.). Γι' αυτό ο Τραμπ περιφρονεί κάθε μεταπολεμική συμφωνία ή θεσμό, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (απειλεί ότι οι ΗΠΑ θα αποχωρήσουν), τις μεγάλες περιφερειακές ή διεθνείς συμφωνίες απ' όπου απέσυρε τις ΗΠΑ (Διατλαντική, Ειρηνικού, Παρισιού για το κλίμα κ.ά.), το ίδιο το ΝΑΤΟ. Έτσι σήμερα:

α) Οι ΗΠΑ έχουν επιβάλλει δα-

σμούς στις εισαγωγές αλουμινίου (10%) και χάλυβα (25%) σε ΕΕ, Καναδά, Μεξικό, ενώ απειλούν με δασμούς στον κρίσιμο τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας (χτυπάει ιδιαίτερα τους ευρωπαίους ιμπεριαλιστές).

β) Έχουν επιβάλλει ή ανακοινώσει δασμούς επί σχεδόν του 50% των κινέζικων εισαγωγών. Η Κίνα έχει μέχρι τώρα ανταποδώσει στα ίσα, ενώ η ρητορική της (συνήθως προσεκτική) σκληραίνει. Η πίεση δεν μεγαλώνει μόνο προς τη μεριά της, αλλά και στο εσωτερικό των ΗΠΑ, σε εταιρίες που ζητάνε ακύρωση των δασμών ή εξαίρεση απ' αυτούς (κάποιες απ' αυτές θα οφελούνταν κατά τον Τραμπ), σε πολιτείες που εξαγωγή αγροτικά προϊόντα στην Κίνα (π.χ. σόγια).

Στις πρόσφατες διαπραγματεύσεις ΗΠΑ-Κίνας, τέθηκαν τα θέματα, πρώτο, ενός περιορισμού των κινέζικων εξαγωγών, δεύτερο, ενός ανοίγματος της Κίνας σε κάποιες αμερικανικές εξα-

γωγές, τρίτο, της διείσδυσης στην Κίνα αμερικανικών τεχνολογικών κολοσσών (π.χ. Google) αλλά και τραπεζών. Η Κίνα φάνηκε ελαστική στα δύο πρώτα (όπου ξέρε ότι παραγωγικά είναι αχτύπητη, οπότε όποια παραχώρηση θα είναι φραστική), αλλά κάθετη στο τρίτο, καθώς πρόκειται για επέμβαση στον οικονομικό πυρήνα της. Η όξυνση δεν θα αργήσει να αποκαλύψει και μια πιο συνολική στάση της.

γ) Η πρόσφατη συμφωνία-«εκεχειρία» ΗΠΑ και ΕΕ έγινε αποκλειστικά σε βάρος της δεύτερης, που χωρίς να αίρονται οι δασμοί σε χάλυβα και αλουμίνιο θα αγοράσει απ' τις ΗΠΑ σόγια (δυσκολεύεται πλέον να εξαχθεί στην Κίνα) και ενέργεια (πιο ακριβή από το ρωσικό φυσικό αέριο ή το ιρανικό πετρέλαιο). Ωστόσο, παρά την υπόκλιση, το γρονθοκόπημα από τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό συνεχίζεται: η πρότασή της ΕΕ για εκατέρωθεν μηδενισμό των δασμών στην αυτοκινητοβιομηχανία χαρακτηρίζεται «ανεπαρκής» από τον Τραμπ, που φτάνει να την κατηγορεί για εμπορική πολιτική «σχεδόν τόσο κακή όσο και η Κίνα» (χωρίς να παραλείπει να της υπενθυμίσει ότι «είναι μικρότερη» απ' την Κίνα).

δ) Απέναντι σε Μεξικό και Καναδά, ο εκβιασμός των ΗΠΑ (κατάργηση NAFTA, επαναδιαπραγμάτευση διμερών συμφωνιών ή μιας τριμερούς) φαίνεται να έχει ένα πρώτο αποτέλεσμα. Υπογράφηκε συμφωνία με το Μεξικό, που προβλέπει (οι λεπτομέρειες δεν έχουν γίνει γνωστές) μεταφορά της παραγωγής αυτοκινητοβιομηχανιών στις ΗΠΑ αν δεν θέλουν να δασμολογηθούν. Ο Καναδάς φαίνεται έτοιμος για υποχωρήσεις.

Ο πόλεμος δεν είναι μόνο εμπορικός, αλλά και επενδυτικός και νομισματικός - με λίγα λόγια, γίνεται ένας γενικευμένος οικονομικός πόλεμος: 1. ΗΠΑ και Γερμανία (θα προστεθούν και άλλοι δυτικοί ιμπεριαλιστές) έχουν ξεκινήσει εκστρατεία ανακοπή των

νο-πολέμου

κινεζικών επενδύσεων, της εξαγοράς επιχειρήσεων στο εσωτερικό τους, ιδιαίτερα σε στρατηγικούς τομείς. Μαζί με την κατάργηση του «ελεύθερου εμπορίου», αυτός ο περιορισμός της διεθνούς κίνησης των κεφαλαίων γκρεμίζει έναν ακόμα βασικό πυλώνα της «παγκοσμιοποίησης». 2. Κίνα, Ρωσία, Ιράν και άλλες, πολύ σημαντικές χώρες (Ινδία, της Αφρικής κ.λπ.) κάνουν διαρκώς βήματα απεξάρτησης από την κυριαρχία του δολαρίου, βασικού όπλου του αμερικανικού ιμπεριαλισμού (π.χ. η οικονομική επίθεση στην Τουρκία), σήμερα όμως αποδυναμωμένοι, καθώς το «διεθνές νομισματικό σύστημα» είναι σε διαρκή ανισορροπία από τη δεκαετία του '70 (καταγγελία Μπρέτον Γουντς) και επομένως η ηγεμονία του «πράσινου τυπωμένου χαρτιού» δεν αντιστοιχεί στην πραγματική αμερικανική οικονομική ισχύ. Κίνα, Ρωσία κ.ά. προχωράνε σε ενίσχυση της χρυσής βάσης/κάλυψης των νομισμάτων τους, εμπορικές συναλλαγές στα νομίσματά τους (χωρίς μεσολάβηση του δολαρίου), χρήση π.χ. του κινεζικού γιουάν στα πετρελαϊκά συμβόλαια κ.λπ. Κοσμογονικές αλλαγές που αδυνατίζουν, ίσως και αχρηστεύουν τις διάφορες αμερικανικές κυρώσεις ή τους εκβιασμούς μέσω του δολαρίου.

Οι δασμοί και το «πρώτα η Αμερική» έχουν τεράστιες αντιφάσεις, προσκρούουν στη διεθνοποίηση των παραγωγικών δυνάμεων, που βρέθηκε σε ιστορικά ύψη ιδιαίτερα στις δεκαετίες της «παγκοσμιοποίησης», έχοντας διαμορφώσει διεθνείς ροές εμπορευμάτων και κεφαλαίων αλλά και παραγωγικές αλυσίδες. Οι ίδιες οι ΗΠΑ θα ήταν το λιγότερο αγνώριστες, αν δεν ηγούνταν του καπιταλιστικού κόσμου, της ιμπεριαλιστικής ιεραρχίας, οργανώνοντας με συνολικές λύσεις το σύστημα σαν παγκόσμιο σύνολο (υποτάσσοντας αλλά και συνυπολογίζοντας συμμάχους που σήμερα ποδοπατούν). Η προσπάθεια του Τραμπ να διασώσει την αμερικανική ηγεμονία, γυρίζοντας πίσω το ρολόι της ιστορίας, δεν έχει οικονομική λογική. Είναι αδύνατο να σταματήσει η παραγωγική ενίσχυση της Κίνας και άλλων «αναδυόμενων» ή σημαντικών χωρών σε βάρος των παραδοσιακών ιμπεριαλιστών (μάλιστα πλέον στους πιο σύγχρονους τομείς) – οι οποίες αποκτούν μια πρωτόγνωρη βαρύτητα και αυτονομία –, να φραχτεί η πλημμύρα κινεζικών (και όχι μόνο) εμπορευμάτων και κεφαλαίων, να καθυποταχθούν απέραντοι πληθυσμοί και εκτάσεις (π.χ. της Ασίας) στα συμφέροντα μερικών δεκάδων δυτικών πολυεθνικών ή χρηματοπιστωτικών μεγαλοκερδοσκόπων (η σημερινή σχηματική εικόνα των ΗΠΑ). Κάθε δασμός ή παρόμοιο μέτρο δεν δίνει καμία λύση, μόνο μεγαλώνει το πρόβλημα και την κρίση, θρυμματίζοντας την παγκόσμια οικονομία, διαιρώντας όλο και βαθύτερα τους ιμπεριαλιστές, ακυρώνοντας κάθε ομαλή διαχείριση – και προετοιμάζοντας ακόμα μεγαλύτερες συγκρούσεις και πολέμους «όλων εναντίον όλων».

Δέκα χρόνια από την κατάρρευση της Lehman Brothers

Ηταν 15 Σεπτέμβρη του 2008, όταν κατέρρευσε ο αμερικανικός τραπεζικός και επενδυτικός κολοσσός της Lehman Brothers, η τέταρτη μεγαλύτερη επενδυτική τράπεζα των ΗΠΑ. Είναι η ημερομηνία της μεγαλύτερης χρεοκοπίας στην παγκόσμια ιστορία. Με χρέη που ξεπερνούσαν τα 613 δισ. δολάρια, η κατάρρευση της Lehman Brothers ξεπέρασε τις μεγάλες χρεοκοπίες της WorldCom (2002) και της Drexel Burnham Lambert (1990). Αυτό που ακολούθησε τη χρεοκοπία ήταν ένα χρηματοπιστωτικό κραχ που παρέσυρε τράπεζες, χρεόγραφα, παράγωγα, επιχειρήσεις και επενδυτές σε όλο τον κόσμο.

Ήδη από το 2007 η κρίση των στεγαστικών δανείων στις ΗΠΑ ήταν η θρυαλλίδα που προκάλεσε τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση. Τα χαμηλά επιτόκια πριμοδότησαν ένα «ράλι» στην αγορά ακινήτων, δημιουργώντας μια τεράστια οικονομική «φούσκα». Τα στεγαστικά δάνεια υψηλού ρίσκου (subprimes), τα «δάνεια των φτωχών» όπως τα αποκαλούσαν, τιτλοποιούνταν για να αποτελέσουν μια νέα κατηγορία προϊόντων, τα CDO (Credit Default Obligations), χρηματοπιστωτικά παράγωγα που στηρίζονταν στις αξιολογήσεις των ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων και κατέκλυσαν την παγκόσμια αγορά. Τους τίτλους αυτούς, μάλιστα, γνωστοί οίκοι αξιολόγησης (Moody's, Standard & Poor's, Fitch κ.ά.) τους αξιολογούσαν εσκεμμένα με την υψηλή αξιολόγηση «AAA».

Η κατάρρευση της Lehman Brothers ήταν το επιστέγασμα του σκασίματος της «φούσκας» των τοξικών ομολόγων και της αγοράς ακινήτων. Όταν η «φούσκα» των ακινήτων έσκασε και άρχισαν να συσσωρεύονται τα χρέη μη εξυπηρετούμενων δανείων, ξεκίνησε το ντόμινο: από τις τράπεζες που χορηγούσαν τα δάνεια, σε αυτές που τα μετέτρεπαν σε ομόλογα- χρεόγραφα, σε αυτές που τα αγόραζαν και τα μεταπωλούσαν (μαζί με επενδυτικά ταμεία και hedge funds) στους εκατομμύρια επενδυτές.

Η κατάσταση εκτραχύνθηκε καθώς η Lehman Brothers χρησιμοποίησε παραπλανητικά λογιστικά τεχνάσματα, ώστε να καλύψει την τραγική εικόνα που παρουσίαζαν τα οικονομικά της. Οι λογιστές της απέκρυψαν από τα βιβλία της 50 δισ. δολάρια από «προβληματικά περιουσιακά στοιχεία». Η διαδικασία ήταν γνωστή ως «Repo 105», με την τράπεζα να χρησιμοποιεί συμφωνίες επαναγοράς με στόχο τη μείωση της μόχλευσης στον ισολογισμό της. Η συγκεκριμένη τακτική εφαρμόζονταν από το 2001, όταν η τράπεζα ήταν υπό τον έλεγχο των αρμόδιων υπηρεσιών.

Η κυβέρνηση των ΗΠΑ επέλεξε να μη διασώσει την Lehman Brothers με κρατικό χρήμα. Τις μέρες πριν την κατάρρευση, ο τότε υπουργός Οικονομικών, Χένρι Πόλσον, ο πρόεδρος της Κεντρικής Τράπεζας, Μπεν Μπερνάνκι και ο πρόεδρος της Κεντρικής Τράπεζας της Νέας Υόρκης, Τίμοθι Γκάιτνερ, ετοίμασαν σχέδιο για τη διάσωση της τράπεζας από τον ιδιωτικό τομέα. Μία κοινοπραξία τραπεζών θα αναλάμβανε μερικά από τα επισφαλέστερα δάνεια της Lehman, αξίας 30 δισ. δολαρίων μαζί με μια προσπάθεια να πειστεί η βρετανική Barclays να εξαγοράσει την πλειοψηφία των μετοχών της Lehman Brothers. Το σχέδιο ναυάγησε και μόνον η αμερικανική κυβέρνηση ήταν σε θέση να διασώσει τη Lehman την οποία οι πελάτες και οι δανειοδότες της, εγκατέλειπαν κατά συρροή. Τελικά η στήριξη από την κυβέρνηση των ΗΠΑ δεν ήρθε ποτέ και η Lehman Brothers χρεοκόπησε.

Η κατάρρευση της Lehman είχε δραματικές επιπτώσεις, δημιουργώντας την αίσθηση ότι η κυβέρνηση των ΗΠΑ είχε χάσει τον έλεγχο. Ουδείς γνώριζε ποια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα προστατεύονταν και ποια όχι. Σε μικρό χρονικό διάστημα αποφασίστηκε η στήριξη της AIG και η σωτηρία της Merrill Lynch

στο «παρά πέντε», με την πώλησή της στην Bank of America. Ανησυχώντας ότι θα έχαναν την πρόσβαση στις δανειακές πηγές τους, οι επιχειρήσεις άρχισαν να συσσωρεύουν ρευστό μειώνοντας το προσωπικό, τις επενδύσεις και τα αποθέματά τους. Οι χρηματιστηριακές ζημιές την περίοδο μεταξύ Σεπτεμβρίου 2008 και Μαρτίου 2009 ήταν 3,9 τρισ. δολάρια.

Αν ανατρέξουμε στις εξελίξεις στην οικονομία των ΗΠΑ αμέσως μετά την κατάρρευση της Lehman θα δούμε ότι: α) Οι πιστώσεις μειώθηκαν. Οι τράπεζες σταμάτησαν να αλληλοχρηματοδοτούνται, παρά μόνο με εξαιρετικά υψηλά επιτόκια. β) Το χρηματιστήριο κλονίστηκε. γ) Τόσο η καταναλωτική δαπάνη όσο και οι νέες επενδύσεις μειώθηκαν δραστικά. δ) Η απασχόληση κατέρρευσε. Πέντε εκατομμύρια θέσεις εργασίας έγιναν «καπνός» μέσα στο πρώτο οκτάμηνο μετά την πτώχευση της Lehman.

Η χρεοκοπία της Lehman και το σκάσιμο της «φούσκας» των ακινήτων είχε σοβαρές επιπτώσεις και στην παγκόσμια οικονομία, οδηγώντας σε μια δίχως προηγούμενο όξυνση της κρίσης του καπιταλισμού. Αμέσως μετά την είδηση, τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια κατέγραψαν απώλειες. Άμεσα απάντησε και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία διοχέτευσε 30 δισεκατομμύρια ευρώ στη διατραπεζική αγορά της ευρωζώνης για να στηρίξει τις αγορές. Παράλληλα, δέκα μεγάλες τράπεζες δημιούργησαν ένα ταμείο 70 δισ. δολαρίων, από το οποίο θα μπορούσαν να αντλήσουν αν κινδύνευαν από προβλήματα ρευστότητας. Περίπου 14 τρισ. δολάρια, περίπου το ένα τρίτο του παγκόσμιου ΑΕΠ, χορηγήθηκαν μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers σε πακέτα στήριξης των τραπεζών σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η κατάρρευση της Lehman Brothers και η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση που ξέσπασε έδωσε τη σκυτάλη στην κρίση κρατικού χρέους, της οποίας ο πιο αδύναμος κρίκος ήταν η Ελλάδα, ενώ ακολούθησαν Ιρλανδία, Πορτογαλία και άλλες χώρες. Μάλιστα στην περίπτωση της Ελλάδας η τότε κυβέρνηση Κ. Καραμανλή δήλωνε σε όλους τους τόνους ότι η ελληνική οικονομία είναι «θωρακισμένη» απέναντι στα τοξικά ομόλογα και ότι θα επηρεαστεί ελάχιστα από την κρίση! Το αποτέλεσμα ήταν, ενάμισι χρόνο αργότερα, η προσφυγή στο ΔΝΤ και τον ευρωπαϊκό μηχανισμό στήριξης και η «θωρακισμένη» Ελλάδα να χαρακτηριστεί από πολλούς σαν η Lehman Brothers της Ευρώπης...

Σήμερα, δέκα χρόνια μετά την χρεοκοπία της Lehman Brothers, η παγκόσμια κρίση του καπιταλισμού συνεχίζεται σε όλα τα επίπεδα. Το μέγεθος του χρηματοπιστωτικού τομέα διογκώθηκε αντί να μειωθεί, το παγκόσμιο χρέος (δημόσιο και ιδιωτικό) αυξήθηκε κατά πολύ, οι κοινωνικές ανισότητες εκτινάχθηκαν, τα μέσα για την αντιμετώπιση νέων κρίσεων έχουν εξαντληθεί. Με αυτήν την έννοια, η οικονομική κρίση συνεχίζει να είναι βαθιά και πρωτοφανής για την ιστορία του καπιταλισμού και κυρίως μετατρέπεται σε κοινωνική και πολιτική, δηλαδή σε γενικευμένη – καθολική κρίση του καπιταλιστικού συστήματος.

■ Γιώργος Θ.

Διάγγελμα Τσίπρα

Ασύστολα ψέματα, τα Μνημόνια συνεχίζονται

Στις 21 Αυγούστου ο Τσίπρας είχε το θράσος να εξαγγείλει από την Ιθάκη το υποτιθέμενο τέλος της «Οδύσειας» των Μνημονίων. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, που έχει μετατρέψει την χώρα σε μια απέραντη κοινωνική χωματερή και έχει ψηφίσει περισσότερα μνημονιακά μέτρα από οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση, ξεπέρασε κάθε όριο υποκρισίας. Το διάγγελμα ήταν ένας ατελείωτος τραγέλαφος από τον άνθρωπο που μετέτρεψε το «ΟΧΙ» στα Μνημόνια του ελληνικού λαού σε 3ο Μνημόνιο, που ψήφισε και εφαρμόζει τα Μνημόνια τα οποία είχε δεσμευτεί να καταργήσει.

Τα Μνημόνια που ήδη εφαρμόζονται θα συνεχίσουν να υπάρχουν στο νέο καθεστώς «ενισχυμένης επιτήρησης», που προβλέπει ρήτρα μη αντιστρεψιμότητας, ενώ έρχεται νέο τσουνάμι για τους εργαζόμενους, την νεολαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα από τα ψηφισμένα μέτρα που δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί (μείωση αφορολόγητου και συντάξεων, χειροτέρευση καθεστώτος για «κόκκινα δάνεια», πλειστηριασμοί, κατασχέσεις κ.ά.). Η ενισχυμένη επιτήρηση των θεσμών περιλαμβάνει την εποπτεία μέχρι την εξόφληση του 75% των δανείων προς την ΕΕ, την επιβολή επιπλέον «διαρθρωτικών» μέτρων και αξιολογήσεις που θα επιφέρουν επιπλέον μέτρα τέσσερις φορές τον χρόνο. Ταυτόχρονα οι δανειστές αποσπών κάθε οικονομικό έλεγχο από το ελληνικό κράτος και ενισχύουν το καθεστώς αποικίας χρέους: Με βάση το 3ο Μνημόνιο και τις επικαιροποιήσεις (επί της ουσίας πρόκειται για μέτρα που αντιστοιχούν σε νέα

μνημόνια) προβλέπονται μέχρι το 2022 εξωφρενικά πλεονάσματα: 3,56% του ΑΕΠ το 2018, 3,96% το 2019, 4,15% το 2020, 4,53% το 2021 και 5,19% το 2022, ενώ έχει υπογραφεί η διατήρηση των πλεονασμάτων μετά το 2022 στο 2,2% κατά μέσο όρο ετησίως μέχρι το 2060... Αυτοί οι στόχοι θα επιτευχθούν μέσω της αφαίμαξης των εργαζόμενων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, με επιπλέον περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, ιδιωτικοποιήσεις σε ό,τι έχει απομείνει από την δημόσια περιουσία, κατάργηση των κοινωνικών υπηρεσιών και εξοντωτική υπερφορολόγηση.

Το ψέμα για την έξοδο από τα μνημόνια προκαλεί οργή αν αναλογιστούμε τη κατάσταση στην οποία βρίσκεται η ελληνική κοινωνία. Το πραγματικό ποσοστό ανεργίας το 2017 ήταν 27,5% (1,5 εκ. άνεργοι), παρ' όλο που μετανάστευσαν κατά την μνημονιακή δετία 500.000 περίπου νέοι. Διατηρείται το καθεστώς των κατώτατων νομοθετημένων μισθολογικών ορίων (586,08 ευρώ και το 510,15 ευρώ για τους νέους κάτω των 25), οι τριετίες παραμένουν «παγωμένες» και με την μείωση του αφορολόγητου το 2020 θα έχουμε μείωση σε 1 ως 3 μισθούς στο έτος. Παρά τα ψέματα και τις απατεωνιές του Τσίπρα ένα είναι μόνο σίγουρο, ότι τα μνημόνια απέτυχαν. Ο λόγος που μπήκε η χώρα στα μνημόνια ήταν το δημόσιο χρέος, που το 2009 ήταν 129% του ΑΕΠ και σήμερα, μετά από 8 χρόνια βάρβαρων αντεργατικών μέτρων, βρίσκεται στο 179% και η εξυπηρέτησή του τις επόμενες δεκαετίες θα είναι τοκογλυφική (επιτόκια μεταξύ 4,5% - 6% ή και παραπάνω λόγω της αστάθειας στην περιοχή) και καταστροφική για τον ελληνικό λαό.

Μέσα σε όλη αυτή την κατάσταση οι υπουργοί του Τσίπρα θέλουν να πουλήσουν στον ελληνικό λαό φύκια για μεταξωτές κορδέλες. Παλεύουν δήθεν για την επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των ΣΣΕ, ενώ έχουμε την εδραίωση της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου που τις κατάρτησε. Διαπραγματεύονται δήθεν για την αύξηση του κατώτερου μισθού, ενώ καταργούν κάθε ίχνος εργατικής νομοθεσίας, καταργούν το δικαίωμα στους εργαζόμενους να απεργήσουν, έχουν επιβάλλει το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης που μετατρέπει τους εργαζόμενους σε δουλοπάροικους. Ταυτόχρονα η άθλια συγκυβέρνηση προσπαθεί να αποπροσανατολίσει τους εργαζόμενους επικυρώνοντας την «Συμφωνία των Πρεσπών», κατά παραγγελία των ιμπεριαλιστών, με κίνδυνο ένα νέο γύρο εθνικιστικής και ρατσιστικής έξαρσης και την ενίσχυση ακροδεξιών/αντιδραστικών αστικών δυνάμεων στην Ελλάδα και στη γειτονική Μακεδονία. Ήδη η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ προχώρησε σε πανάκριβες εξοπλιστικές παραγγελίες, ενώ διαθέτει τις βάσεις της Σούδας, της Ανδραβίδας και της Καλαμάτας για τις τελευταίες επιθέσεις των ιμπεριαλιστών στην Συρία, κάτι που εμπλέκει ενεργητικά την Ελλάδα στους πολεμικούς σχεδιασμούς των ιμπεριαλιστών και ιδιαίτερα των ΗΠΑ. Στην ίδια κατεύθυνση προχωράει στη δημιουργία αμερικάνικης βάσης ελικοπτέρων στην Αλεξανδρούπολη, στην μεταφορά μη επανδρωμένων αεροσκαφών στη Λάρισα, στον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων της βάσης του Αράξου για αποθήκευση «ειδικών όπλων» (υπάρχει κίνδυνος μεταφοράς πυρηνικών) κ.ά. Ως δωράκι στους

Αμερικανούς δίνεται και το ναυπηγείο της Σύρου για να χρησιμοποιηθεί ως βάση συντήρησης κι ανεφοδιασμού των αμερικανικών πολεμικών πλοίων που βρίσκονται στη νοτιοανατολική Μεσόγειο και τον Περσικό Κόλπο.

Είναι όμως σίγουρο ότι ο χρόνος της κυβέρνησης εκπνέει, ήδη η προπαγάνδα για την έξοδο από τα Μνημόνια έχει γίνει προεκλογική καμπάνια της κυβέρνησης. Είναι σίγουρο ότι το τέλος των μνημονίων που εξήγγειλε ο Τσίπρας είναι το τέλος της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Σαν απατεώνας που είναι, μετά τον νέο ανασχηματισμό και τα ανοίγματα που έκανε στα ρετάλια των ΠΑΣΟΚ-ΝΔ, ο Τσίπρας ενδεχομένως να προχωρήσει σε εκλογές-εξπρές για να κλέψει καμιά ψήφο, μήπως και καταφέρει και βρεθεί στη νέα κυβέρνηση που θα σχηματιστεί για να εφαρμόσει τα μνημονιακά μέτρα που έχει ήδη ψηφίσει.

Η μόνη πραγματική Ιθάκη για τους εργαζόμενους, τους άνεργους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα μπορεί να έρθει μέσα από ένα νέο γύρο αγώνων, που θα βάλει πραγματικά τέλος στα Μνημόνια και όλες τις δυνάμεις που τα εφαρμόσαν. Που θα βάλει τις βάσεις για μια Κυβέρνηση των Εργαζομένων, τη μόνη δύναμη που μπορεί να εφαρμόσει ένα «αντίστροφο μνημόνιο» σε όλους αυτούς που μας οδήγησαν στην καταστροφή. Ωστε να ανοίξει ο δρόμος για μια κοινωνία χωρίς ανεργία, φτώχεια, εκμετάλλευση, οικολογικές καταστροφές, πόλεμο, μία κοινωνία σοσιαλιστική.

■ *Κιτσώνης Βαγγέλης*

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ: Εν αναμονή σημαντικών πολιτικών εξελίξεων μετά το Δημοψήφισμα

Στις 30 Σεπτεμβρίου θα πραγματοποιηθεί στη Μακεδονία το δημοψήφισμα σχετικά με την επικύρωση ή μη της συμφωνίας των Πρεσπών. Το δημοψήφισμα θα έχει μεν συμβουλευτικό χαρακτήρα, ωστόσο ΗΠΑ, ΕΕ και οι φιλοδυτικές δυνάμεις της γειτονικής χώρας στοχεύουν σε μια επικράτηση του «ΝΑΙ», και μάλιστα με όσο το δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό. Ακόμα και το ερώτημα του δημοψηφίσματος είναι ενδεικτικό: «Είστε υπέρ της ένταξης σε ΕΕ και ΝΑΤΟ με την αποδοχή της Συμφωνίας μεταξύ της «Δημοκρατίας της Μακεδονίας» και της Δημοκρατίας της Ελλάδας». Είναι προφανές ότι με ένα τέτοιο ερώτημα παρουσιάζεται τελεσιγραφικά και εκβιαστικά η αποδοχή της συμφωνίας, καθώς για ένα αρκετά μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού της γειτονικής χώρας η ένταξη στους διεθνείς ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς φαντάζει συνώνυμη με μια περίοδο ευημερίας και αναβάθμισής της.

Οι πρώτες εκτιμήσεις δείχνουν ότι η συμφωνία θα γίνει αποδεκτή, καθώς η μόνη υπολογίσιμη αντιπολιτευτική δύναμη στη Μακεδονία, το εθνικιστικό VMRO-DPMNE του Γκρουέφσκι, είναι αρκετά αποδυναμωμένη και η ηγεσία του φορτωμένη με πάρα πολλά σκάνδαλα από την περίοδο διακυβέρνησής της, και συνεπώς λόγω αυτών εκτεθειμένη στους εκβια-

σμούς των Αμερικανών.

Μετά το δημοψήφισμα, το κοινοβούλιο της Μακεδονίας πρέπει να προχωρήσει σε συνταγματική αναθεώρηση, όπως προβλέπεται στη συμφωνία των Πρεσπών, μέσα σε διάστημα 3-4 μηνών. Για τη διαδικασία αυτή απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία (2/3 των συνολικών εδρών του κοινοβουλίου), δηλαδή 80 από τους συνολικά 120 βουλευτές. Το κόμμα του Ζάεφ έχει εξασφαλισμένες μόνο 69 ψήφους, οπότε στο διάστημα μέχρι τα μέσα Γενάρη, αν δεν εξασφαλιστεί ο απαιτούμενος αριθμός βουλευτών, είναι πιθανό το ενδεχόμενο εκλογών.

Αφού γίνει η αναθεώρηση του Συντάγματος της γειτονικής χώρας, το ελληνικό κοινοβούλιο οφείλει να επικυρώσει τη συμφωνία.

Οι εξελίξεις είναι δεδομένο ότι θα καθοριστούν σε πολύ μεγάλο βαθμό και από την κατάσταση στην Ελλάδα. Με το ενδεχόμενο των εκλογών να πλησιάζει όλο και περισσότερο, είναι αμφίβολο αν τον Γενάρη ο ΣΥΡΙΖΑ θα βρίσκεται στην εξουσία ώστε να επικυρώσει τη συμφωνία. Παρόλα αυτά, είναι δεδομένο ότι οι ιμπεριαλιστές - και ειδικά οι ΗΠΑ - δεν πρόκειται να αφήσουν τη μεγάλη ευκαιρία να κλείσει οριστικά το ζήτημα. Σε περίπτωση αλλαγής κυβέρνησης στην Ελλάδα, ο Μητσοτάκης θα βρεθεί στην εξαιρετικά δυσάρεστη θέση να πραγματοποιήσει μια τεράστια

κωλοτούμπα και να επικυρώσει αυτός τη συμφωνία, καθ' υπόδειξη των Αμερικανών.

Άλλωστε, η διαδικασία για τη διαπραγμάτευση και το όνομα ξεκίνησε με πρωτοβουλία των ΗΠΑ και ολοκληρώθηκε κάτω από την άμεση εποπτεία και καθοδήγησή τους. Εντάσσεται στον σχεδιασμό τους για τη μετατροπή των Βαλκανίων σε μια απέραντη βάση του ΝΑΤΟ (μαζί με τις εξελίξεις στο Κόσοβο, βλ. σχετικό άρθρο της ΕΠ) και για τον εξοβελισμό της ρώσικης επιρροής από τα Βαλκάνια και γενικά την ανατολική Ευρώπη.

Οι διάφοροι εθνικισμοί που έχουν αναδυθεί στην πολύπαθη περιοχή μας (μακεδονικός, ελληνικός κ.λπ.) μπορεί φαινομενικά να στρέφονται αυτή τη στιγμή ενάντια στα σχέδια των ΗΠΑ, αφού αντιτίθενται στη συμφωνία, ωστόσο αυτό είναι μόνο η μία ανάγνωση. Το φούντωμα των εθνικισμών είναι πάντοτε υπολογισμένο και καλοδεχούμενο από τους ιμπεριαλιστές. Είναι μια εγγύηση ότι αύριο, με μια άλλη τακτική, θα μπορέσουν να ανακατέψουν και πάλι την τράπουλα, να εξαπατήσουν εκ νέου τους λαούς, ώστε να εξυπηρετήσουν και πάλι τα συμφέροντά τους. Σε μια αντιστοιχία, οι ακροδεξιές φωνές, τα εθνικιστικά συλλαλητήρια κ.λπ. προσφέρουν ακόμα και στον Τσίπρα μια σημαντική υπηρεσία: αφενός δημιουργούν ένα σημαντικό πρόβλημα στην κοινωνική βάση και εκλογική πελατεία της ΝΔ,

αφετέρου αποπροσανατολίζουν πλήρως την πολιτική συζήτηση από τα τεράστια εγκλήματα που διαπράττει με την εφαρμογή των μνημονίων. Θάβουν τα κοινωνικά προβλήματα κάτω από το χαλί, δίνοντας χώρο και χρόνο στην άθλια συμμορία των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ να ξεδιπλώσει το παραμύθι της για έξοδο από τα μνημόνια.

Παρόλο που η δυναμική του ρεύματος της ακροδεξιάς φαίνεται σε ύφεση, συγκριτικά με τα εθνικιστικά συλλαλητήρια του Γενάρη, παραμένει ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπίσει το εργατικό κίνημα. Χωρίς να χάνουμε από τη ματιά μας τη «μεγάλη εικόνα», δηλαδή την κοινωνική σφαγή των μνημονίων και το δέσιμο της χώρας στο άρμα των ιμπεριαλιστών, χωρίς να ξεπέφτουμε σε έναν αφηρημένο αστικό κοσμοπολιτισμό του τύπου «αφού η συμφωνία λύνει το πρόβλημα, δεν πειράζει που είναι υπό την καθοδήγηση των ιμπεριαλιστών», το εργατικό κίνημα οφείλει να βάλει φρένο στην όποια μικρή ή μεγάλη ανάπτυξη της ακροδεξιάς, είτε αυτή εμφανίζεται με τη μορφή φασιστικών ταγμάτων εφόδου, είτε με την προσπάθεια δημιουργίας κάποιου «σοβαρού» μορφώματος στα δεξιά της ΝΔ. Μόνο η επανάκαμψη και αντεπίθεση του κινήματος μπορεί να βάλει φρένο σε αυτές τις εξελίξεις.

■ *Γιάννης Σμ.*

Οικονομική κρίση στην Τουρκία

Οι αιτίες της κατάρρευσης της τουρκικής λίρας

Η πρόσφατη κατρακύλα της τούρκικης λίρας που απειλεί να καταλήξει σε μια οικονομική κρίση και, ακόμη χειρότερα, υποδούλωση στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, είναι ουσιαστικά το συνδυαστικό αποτέλεσμα δύο παραγόντων: α) της αύξησης των αμερικάνικων επιτοκίων και της συνακόλουθης επανακατεύθυνσης των κεφαλαίων προς τις ΗΠΑ, β) της πολιτικής επανακαθορισμού των σχέσεων ΗΠΑ και ανταγωνιστών τους (Κίνα, ΕΕ, BRICS, κ.α.) που προωθεί ο Τραμπ, που στην περίπτωση της Τουρκίας μεταφράζεται σε μια προσπάθεια βίαιης επανένταξης της τελευταίας στα σχέδια των Αμερικανών ιμπεριαλιστών στην Μέση Ανατολή. Πάντως, και αντίθετα με ότι λέγεται, δεν αποτελεί αιτία το χρέος της Τουρκίας, που με τα διεθνή δεδομένα θεωρείται μικρό, αν και έχει ορισμένα επικίνδυνα χαρακτηριστικά, ούτε βέβαια η όποια πρόσκαιρη αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών της Τουρκίας.

Με το σταμάτημα της ποσοτικής χαλάρωσης στις ΗΠΑ το 2015 είχε ανακοινηθεί και η αύξηση των επιτοκίων που λόγω των πολιτικών αντιμετώπισης της κρίσης του 2007-09 παρέμειναν μηδενικά. Τρεισήμισι χρόνια μετά, το επιτόκιο της Κεντρικής Τράπεζας (FED) των ΗΠΑ είναι στο 1,75%, ενώ στη συνεδρίαση του Ιουλίου αποφασίστηκε να προχωρήσουν

έως και στο 2%. Ο λόγος για αυτή αργή αλλά και προσεκτική αύξηση προφανής: η αμερικάνικη οικονομία έχει εθιστεί στο δωρεάν χρήμα στα σχεδόν μηδενικά επιτόκια πάνω από 15 χρόνια τώρα και κανείς δεν είναι σίγουρος πως θα αντιδράσει στα υψηλά επιτόκια. Ακόμη κι αυτό το σχετικά μικρό επιτόκιο των ΗΠΑ είναι υψηλότερο από τα μηδενικά επιτόκια της ΕΕ και της Ιαπωνίας, αλλά και σειράς άλλων χωρών, και έτσι τους τελευταίους μήνες έχει ξεκινήσει μια αργόσυρτη διαδικασία στροφής των διεθνών κεφαλαίων προς τις ΗΠΑ. Αυτή η κίνηση, και πολύ περισσότερο, ο οικονομικός πόλεμος των δασμών του Τραμπ, δημιουργεί ήδη τρομερές πιέσεις στις πιο νομισματικά εύλωτες οικονομίες όπως της Τουρκίας και της Αργεντινής, αλλά και της Βραζιλίας, Ινδίας, Ινδονησίας, Νότιας Αφρικής κ.α.

Το όπλο των υψηλών επιτοκίων χρησιμοποιήθηκε από τις ΗΠΑ, αλλά και από την ΕΕ και την Ιαπωνία, δύο φορές τα τελευταία σαράντα χρόνια. Και τις δύο κατέληξε στην κρίση χρέους των μισοβιομηχανοποιημένων και εξαρτημένων χωρών: το 1980 (αλλά και μετά) και το 1993 και 1997-98. Παρ' ότι διάφορες χώρες έπεσαν στην αρπάγη του ΔΝΤ ούτε η παραγωγική υποβάθμιση των ΗΠΑ σταμάτησε ούτε η παραγωγική αναβάθμιση μιας σειράς χωρών (πρώτη και δεύτερη σειρά των BRICS) ανακόπηκε. Και σήμερα η κατάσταση είναι ποιοτικά διαφορετική.

Οι οικονομικές δυσκολίες του τουρκικού καπιταλισμού

Η μεταπολεμική εξέλιξη του τουρκικού καπιταλισμού είναι με μια έννοια αντίστροφη του ελληνικού. Ενώ ο ελληνικός καπιταλισμός γνώρισε αλματώδη ανάπτυξη μέχρι περίπου την κρίση του 1973, η ανάπτυξη του τουρκικού ήταν πολύ πιο ασθενική την ίδια περίοδο αλλά απογειώθηκε μετά το 1980, σε αντίθεση με τον ελληνικό που βυθίστηκε στην κρίση. Σε τρέχουσες τιμές δολαρίου το ΑΕΠ της Τουρκίας τριπλασιάστηκε μεταξύ 1980 και 2000 από 96,5 δισ. δολάρια σε 273,1 δισ. και υπερ-τετραπλασιάζεται στην ερντογανική περίοδο (2003 - σήμερα): από 200 δισ. το 2001 σε 950 δισ. το 2013 και σε 849 δισ. το 2017 (αυτή η πτώση του ΑΕΠ δεν είναι «πραγματική» αλλά οφείλεται στην υποτίμηση της τουρκικής λίρας έναντι του δολαρίου μετά το 2013).

Η αύξηση του τουρκικού ΑΕΠ οφείλεται σε δύο τομείς: α) στις κατασκευές (δημόσιες και ιδιωτικές) δηλαδή στην αστικοποίηση του πληθυσμού (το κοινωνικό βάθος μιας οικονομίας) και δευτερευόντως στην αύξηση των εξαγωγών και β) στην βιομηχανία με την συνακόλουθη συγκέντρωση και συγκεντροποίηση κεφαλαίου, την πολύπλευρη ανάπτυξη και την είσοδό της σε σύγχρονους κλάδους. Έτσι η Τουρκία εντάχθηκε στους G20 ενώ φλερτάει με την είσοδό της στους BRICS.

Το δημόσιο χρέος ανέρχεται σε 240

δισ. δολάρια (28,5% του ΑΕΠ), το χρέος των νοικοκυριών σε 111 δισ. δολάρια ή 17,5% του ΑΕΠ, το χρέος των επιχειρήσεων σε 246 δισ. ή 28% του ΑΕΠ (άλλες πηγές το ανεβάζουν στο 70%). Το μεγαλύτερο μέρος του χρέους του ιδιωτικού τομέα, και μάλιστα των επιχειρήσεων, οφείλεται στο εξωτερικό, και ανέρχεται περίπου 245 δισ. δολάρια. Είναι προφανές ότι σε μεγάλο βαθμό η κατάρρευση της λίρας είναι «τεχνητή», αν και χρησιμοποιείται ως πρόφαση και η αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών. Με ένα συνολικό χρέος της τάξεως του 80% του ΑΕΠ δεν δικαιολογείται αυτή η κατρακύλα της λίρας.

Ωστόσο, η θέση του τουρκικού καπιταλισμού δεν είναι καθόλου εύκολη. Την επόμενη χρονιά υπολογίζεται ότι πρέπει να εξυπηρετηθούν 170 δισ. χρέους σε δολάρια (νούμερα που πιθανόν οφείλονται στην προπαγάνδα των αμερικανών), και αυτά, με την οικονομική ασφυξία που επιβάλλουν οι ΗΠΑ (συνεργεί η ΕΕ), θα είναι δύσκολο να βρεθούν αν δεν προστρέξει σε βοήθεια η Κίνα, ενώ τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της τουρκικής Κεντρικής Τράπεζας έχουν συρρικνωθεί επικίνδυνα. Αν συνεχιστεί η πτώση της λίρας (σημερινή αναλογία 6,8 λίρες ανά δολάριο) το χρέος των επιχειρήσεων θα αυξάνεται ραγδαία (αφού κατά βάση εισπράττουν σε λίρες αλλά πρέπει να αποπληρώνουν το χρέος τους σε δολάρια) με αποτέλεσμα να αρχίσει ένα κύμα χρεοκοπιών, και να αρχίσει να ξεδιπλώνεται μια κρίση.

■ Ηρακλής Χριστοφορίδης

Η σύγκρουση ΗΠΑ-Τουρκίας απειλεί τους λαούς της περιοχής

Η ρήξη ΗΠΑ-Τουρκίας έχει αποκτήσει σημαντικό μέγεθος και τείνει πλέον να αποσταθεροποιήσει την πολιτικοστρατιωτική ισορροπία δυνάμεων στην περιοχή. Η ένταση είχε ξεκινήσει αρκετά χρόνια πριν, καθώς ο Ερντογάν είχε αρνηθεί να ευθυγραμμιστεί με πολλές επιλογές των ΗΠΑ, και κορυφώθηκε μετά το πραξικόπημα του Ιουλίου του 2016, στο οποίο η συμμετοχή των ευρωπαίων και αμερικανών ιμπεριαλιστών πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Η πρόφαση για τη σημερινή σύγκρουση είναι η κράτηση του πάστορα Άντριου Μπράνσον από την Τουρκία, με την κατηγορία της συμμετοχής στο πραξικόπημα μέσω του δικτύου Γκιουλέν. Η άρνηση απελευθέρωσης του αμερικανού πράκτορα δείχνει ότι ο τουρκικός καπιταλισμός δεν ξεχνά την προσπάθεια των συμμάχων στο ΝΑΤΟ να ανατρέψουν την κυβέρνηση Ερντογάν και μάλιστα με στρατιωτικά μέσα και όχι με τις γνωστές «βελούδινες επαναστάσεις» που χρησιμοποιούν σε άλλες χώρες. Τα αίτια όμως είναι πιο βαθιά. Έχουν να κάνουν με την προσπάθεια της Τουρκίας να αποκτήσει έναν ανεξάρτητο προσανατολισμό και, ως ισχυρή οικονομία των G20, να διαμορφώσει μια νέα θέση στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας και στον γεωπολιτικό χάρτη, σε μια περίοδο μεγάλων αλλαγών, με την αμφισβήτηση του ηγετικού ρόλου των ΗΠΑ, την υποβάθμιση του ευρωπαϊκού ιμπεριαλισμού, την ανάδειξη των BRICS και κυρίως τον κινέζικο «Δρόμο του Μεταξίου» και την τάση μετατροπής της Κίνας σε μια αυτοματοποιημένη βιομηχανική και τεχνολογική υπερδύναμη.

Η οικονομική κρίση στην Τουρκία, που

απειλεί να καταστρέψει το «οικονομικό θαύμα», πάνω στο οποίο έχτισε ο Ερντογάν τη δημοφιλία του και πέτυχε μια πρωτοφανή συγκέντρωση εξουσίας στα χέρια του, ασφαλώς δεν οφείλεται μόνο στις εγγενείς αδυναμίες της τουρκικής οικονομίας και στο μοντέλο ανάπτυξης που ακολουθήθηκε, αλλά και στον οικονομικό πόλεμο των ιμπεριαλιστών και ιδιαίτερα των ΗΠΑ. Η αύξηση των δασμών από τις ΗΠΑ δεν αφορά μόνο την Τουρκία αλλά το σύνολο των ανταγωνιστών τους, ενώ η αύξηση των αμερικανικών επιτοκίων απορροφά κεφάλαια από όλες τις αναδυόμενες οικονομίες και τις απειλεί με κρίση. Ο διπλασιασμός όμως της αύξησης των δασμών μόνο ενάντια στην Τουρκία, τη στιγμή μάλιστα της κατακόρυφης πτώσης της τουρκικής λίρας, ασφαλώς αποτελεί οικονομικό πόλεμο χωρίς προηγούμενο, με στόχο την ευθυγράμμιση του τουρκικού καπιταλισμού. Πράγματι, οι βαθμοί ανισορροπίας του με το σύστημα γεωπολιτικής ισχύος των δυτικών ιμπεριαλιστών στην περιοχή είναι αρκετοί. Πρώτον, η στήριξη των ΗΠΑ στους Κούρδους της Συρίας και του Ιράκ συνεχίζεται, παρά τις δύο επεμβάσεις του τουρκικού στρατού στη Συρία και την απειλή επέμβασης στο Ιράκ. Δεύτερον, η κυριαρχία του ρώσικου ιμπεριαλισμού και του Ιράν στη Συρία αντικειμενικά ώθησε την Τουρκία σε συνεργασία με τη Ρωσία, σε μια προσπάθεια διευθέτησης των ζωνών επιρροής, παρότι τα «κέρδη» της στο Ιντλίπ και το Αφρίν απειλούνται από την προώθηση των δυνάμεων του Άσαντ, ενώ και μια συμφωνία του Άσαντ με τους Κούρδους θα ψαλιδίσει τις τουρκικές στοχεύσεις. Τρίτον, η προσέγγιση Τουρκίας-Ρωσίας στους εξοπλισμούς (S-

400) ανεξαρτητοποιεί την Τουρκία από το ΝΑΤΟ (δημιουργεί βεβαίως πρόβλημα στην αγορά των F-35), ενώ η κατασκευή αγωγών που θα μεταφέρουν ρωσικό φυσικό αέριο σπάει τον αποκλεισμό της Ρωσίας που θέλουν να επιβάλουν οι ΗΠΑ. Τέταρτον, η προσπάθεια αποκλεισμού της Τουρκίας από τις ενεργειακές πηγές της νοτιοανατολικής Μεσογείου, με τη συμμαχία Ελλάδα, Κύπρου, Ισραήλ, Αιγύπτου, προκαλεί την έξοδο του τουρκικού γεωτρύπανου «Πορθητής» στην ΑΟΖ της Κύπρου και την αμφισβήτηση από την Τουρκία των γεωτρήσεων της αμερικανικής EXXON-MOBIL. Πέμπτον, η Τουρκία αρνείται να ευθυγραμμιστεί με τις ΗΠΑ στην απομόνωση του Ιράν, γεγονός που τη φέρνει σε αντιπαράθεση και με τη Σαουδική Αραβία.

Ασφαλώς, η επιθετικότητα των ΗΠΑ δεν σημαίνει αυτόματη υποταγή της Τουρκίας στις ορέξεις των ιμπεριαλιστών, παρά τους πανηγυρισμούς της ελληνικής αστικής τάξης, που, έχοντας προσδεθεί στο άρμα των ΗΠΑ χωρίς όρους, προσδοκά κέρδη από τη διένεξη ΗΠΑ-Τουρκίας. Ο τουρκικός καπιταλισμός έχει αρκετό βάθος ως αγορά και σημαντικές δυνατότητες να απορροφά κρίσεις, ενώ μια άνευ όρων υποχώρησή του δεν θα ταίριαζε σε μια συγκυρία όπου νέες στρατηγικές και προσανατολισμοί δοκιμάζονται από όλες τις αναδυόμενες χώρες. Ήδη αναζήτησε βοήθεια από το Κατάρ αλλά και την ΕΕ - γι' αυτό προχώρησε και στην απελευθέρωση των δύο ελλήνων αξιωματικών και μιας γερμανίδας δημοσιογράφου τουρκικής καταγωγής - παρότι οι ενταξια-

κές προσπάθειες έχουν αμοιβαία ατονήσει, ενώ προβλήματα όπως το προσφυγικό και οι γεωπολιτικές διαφορές στη Συρία και τη νοτιοανατολική Μεσόγειο παραμένουν. Οι ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές δεν έχουν λόγους να επιθυμούν την πλήρη αποσταθεροποίηση της Τουρκίας, που θέλει να επιβάλει ο Τραμπ, αν και οι δυνατότητές τους είναι περιορισμένες, όπως έδειξε και η δυσκολία να περισώσουν τη συμφωνία με το Ιράν όταν καταγγέλθηκε από τον Τραμπ. Ωστόσο, η Ρωσία καλεί Τουρκία, Γερμανία και Γαλλία σε διάσκεψη για την ανοικοδόμηση της Συρίας, προσπαθώντας να εκμεταλλευτεί τις προσπάθειες και των Ευρωπαίων να διαφοροποιηθούν από την πολιτική Τραμπ.

Αν και είναι χωρίς να μιλήσουμε για μια αλλαγή προσανατολισμού της Τουρκίας, όλα τα ενδεχόμενα μοιάζουν ανοιχτά. Η επίθεση των ΗΠΑ πρέπει να καταγγελθεί χωρίς δισταγμό, γιατί αναμφισβήτητα θα προκαλέσει σημαντικές απώλειες στο βιοτικό επίπεδο του τουρκικού λαού, ενώ είναι πιθανό να αυξήσει τον αυταρχισμό του καθεστώτος και την ανάγκη του να εξωτερικεύσει την κρίση του απειλώντας τους λαούς της περιοχής. Δεν δίνουμε συγχωροχάρτι στο καθεστώς Ερντογάν, αντίθετα στηρίζουμε τον τουρκικό λαό στην επίθεση που δέχεται στα δημοκρατικά του δικαιώματα, αλλά είναι δική του υπόθεση να αντιπαρεθεί με την κυβέρνησή του και όχι των αμερικανών ιμπεριαλιστών.

■ Κώστας Δικαίος

ΝΑΤΟϊκό φιτίλι στα Βαλκάνια

Η κυρίαρχη απειλή στον πλανήτη σήμερα είναι η σύγκρουση που επιδιώκει ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός με Κίνα και Ρωσία. Την στιγμή που ο οικονομικός πόλεμος των δασμών έχει φουντώσει, οι ΗΠΑ, με βραχίονα το ΝΑΤΟ, ενορχηστρώνουν την περικύκλωση της Ρωσίας, προωθώντας φιλικές προς τους Δυτικούς ιμπεριαλιστές κυβερνήσεις και εντάσσοντας στους σχεδιασμούς του ΝΑΤΟ εδάφη και στρατιωτικές δυνάμεις αυτών των χωρών. Σε αυτό το παιχνίδι ξεριζώματος της ρώσικης επιρροής, χρησιμοποιούν το «τυράκι» της εισόδου στην ΕΕ, την οποία θέλουν όμως αποδυναμωμένη και υπηρέτη των αμερικάνικων σχεδίων. Ο πλήρης έλεγχος των Βαλκανίων αποσκοπεί κυρίως στον αποκλεισμό των δρόμων εμπορίου και ενέργειας για Κινέζους και Ρώσους, προς την Κεντρική Ευρώπη και την εξάρτησή της ΕΕ από το σχιστολιθικό αέριο των ΗΠΑ. Τον αποκλεισμό μεγάλων κινεζικών εταιρειών από επενδυτικές δραστηριότητες στην ΕΕ και την αύξηση του εμπορίου για τα αμερικανικά προϊόντα.

Η προσπάθεια κυριαρχίας των ΗΠΑ στα Βαλκάνια στηρίζεται από την κυβέρνηση Τσίπρα —που έχει μετατρέψει την χώρα σε βάση των ΗΠΑ και πολιτικό ακόλουθο (βλ. την κατά παραγγελία συμφωνία Τσίπρα-Ζάεφ)— και την Αλβανία που είναι αμερικανική βάση. Η προσπάθεια συνεχίζεται με την διευθέτηση των διαφορών Σερβίας-Κοσσυφοπέδιου, ώστε να προσχωρήσει η Σερβία σε ΕΕ και ΝΑΤΟ. Αυτές οι εστιασμένες συμφωνίες έχουν ξαναανάψει το φιτίλι των εθνικισμών σε όλα τα Βαλκάνια.

Επαναχάραξη συνόρων – Αναβίωση εθνικισμών

Οι ΗΠΑ, αφού επέβαλαν την κυβέρνηση Ζάεφ στην Μακεδονία (πΓΔΜ) ευελπιστούν πως με την συνεργασία του Τσίπρα, θα ενταχθεί άμεσα στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ. Ταυτόχρονα πιέζουν την Σερβία να μπει στην ΕΕ και στο ΝΑΤΟ, με προϋπόθεση να λυθεί το θέμα του Κοσόβου.

Το Κοσσυφοπέδιο, μήτρα και λίκνο του σερβικού έθνους, με τις υπάρχουσες συμφωνίες, υποτίθεται ότι αποτελεί διοικητικά ανεξάρτητη περιοχή της Σερβίας. Όμως η πλειοψηφία των κατοίκων του είναι αλβανοί, με διάσπαρτους σέρβικους θύλακες, και διοικείται από στελέχη του UCK —πρόεδρος είναι ο διοικητής του UCK, Χάσιμ Θάτσι— ενώ φιλοξενεί μία από τις μεγαλύτερες βάσεις των Αμερικανών. Η συμφωνία διοικητικής ανεξαρτησίας περιλαμβάνει τη δέσμευση των αλβανών Κοσσοβάρων για δημιουργία Ένωσης Σερβικών Δήμων στις περιοχές της Μιτρόβιτσα. Αυτή η δέσμευση δεν υλοποιείται, αντίθετα πληθαίνουν τα επεισόδια μεταξύ Κοσσοβάρων Αλβανών και Σέρβων.

Από την άλλη, η Σερβία αρνείται να συμφωνήσει στην ανεξαρτητοποίηση και την επακόλουθη ένταξη του Κοσσυφοπέδιου στους διεθνείς οργανισμούς και στον ΟΗΕ. Έτσι, έχει προκύψει ένα νέο σχέδιο (με την ευλογία των ΗΠΑ και με δισταγμούς από πλευράς ΕΕ), που διαπραγματεύονται ο πρόεδρος της Σερβίας Βούτσιτς και ο Χάσιμ Θάτσι. Το σχέδιο προβλέπει ανταλλαγή εδαφών, δηλαδή να ενσωματωθούν στη Σερβία οι δήμοι της Μιτρόβιτσα, όπου πλειοψηφούν οι Σέρβοι και να αποσπαστεί από τη Σερβία η κοιλάδα του Πρέσεβο, όπου πλειοψηφούν οι Αλβανοί, και να δοθεί ως αντάλλαγμα στο Κοσσυφοπέδιο. Πρόκειται για μια επαναχάραξη των συνόρων προκειμένου να υπάρξει συμφωνία μεταξύ Σέρβων και Αλβανών. Εξέλιξη που καταλήγει στη δημιουργία της λεγόμενης «Μεγάλης Αλβανίας», σχέδιο που προωθεί η κυβέρνηση Ράμα στην Αλβανία και σε γενικές γραμμές εγκρίνουν οι Αμερικανοί.

Είναι χαρακτηριστικό πως το σχέδιο ήδη υλοποιείται με τη δημιουργία κοινής Τελωνειακής Αρχής Αλβανίας-Κοσσυφοπέδιου, ενώ από τον Γενάρη του 2019 καταργούνται τα σύνορα μεταξύ τους! Οπότε σύντομα Αλβανία και Κοσσυφοπέδιο θα ενοποιηθούν

ως γεωγραφικός χώρος αλλά και διοικητικά. Με βάση αυτό το χρονοδιάγραμμα πιέζεται και η Σερβία από την ΕΕ να λύσει το θέμα ως το τέλος του χρόνου.

Σε αυτή την κατεύθυνση λειτουργεί και η άτυπη σύνοδος έξι χωρών των Δ. Βαλκανίων (Σερβία, Αλβανία, Μακεδονία, Κοσσυφοπέδιο, Μαυροβούνιο, Βοσνία/Ερζεγοβίνη) που έγινε στις 27 Αυγούστου στο Δυρράχιο της Αλβανίας, με σκοπό τη δημιουργία «Κοινής Οικονομικής Ζώνης» υπό τον έλεγχο της ΕΕ, πριν την είσοδο αυτών των χωρών στην ΕΕ. Στη Σύνοδο συμμετείχε ο επίτροπος διεύθυνσης της ΕΕ, Πιοχάνις Χαν, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανάπτυξης, Σούμε Τσακραμπάρτι, και ο Γ. Κατρούγκαλος, εκ μέρους της ελληνικής κυβέρνησης. Οι συμφωνίες θα συνεχιστούν την άνοιξη, με το «τυράκι» να είναι κεφάλαια για επενδύσεις από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία.

Παρόλο που φαίνεται πως έχουν εμφανιστεί «πρόθυμοι» πολιτικοί για να εφαρμόσουν τα σχέδια ΗΠΑ-ΕΕ, οι δυσκολίες είναι μεγάλες. Λόγω σφοδρών αντιδράσεων της αντιπολίτευσης και του λαϊκού στοιχείου σε αυτές τις χώρες αλλά και λόγω της σφοδρής αντίθεσης των Ρώσων. Αυτό σημαίνει αναζωπύρωση, από όλους τους ιμπεριαλιστές, εθνικισμών και εθνικών συγκρούσεων που απειλούν τα Βαλκάνια με νέες αιματοχυσίες.

Ρώσικος αντίλογος

Η κυβέρνηση της Σερβίας συνεχίζει να διατηρεί στενότερες σχέσεις με τη Ρωσία. Αυτό απηχεί σημαντικά τα αισθήματα του σέρβικου λαού, που θυμάται ποιοι ευθύνονται για τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και τον βομβαρδισμό της Σερβίας. Η Ρωσία θα αποδεχόταν ίσως έναν δικό της σύμμαχο να εισέρχεται στους κόλπους της ΕΕ. Σε καμία περίπτωση όμως στο ΝΑΤΟ. Η αστική τάξη της Σερβίας επιθυμεί την οικονομική είσοδο στην ΕΕ, είναι όμως δύσκολο να ισορροπήσει τις σχέσεις της με Δυτικούς και Ανατολικούς ιμπεριαλιστές. Με αυτά τα δεδομένα, η αποδοχή του σχεδίου ανταλλαγής περιοχών ως λύση για είσοδο της Σερβίας και στην ΕΕ και στο ΝΑΤΟ, βρίσκει τη Ρωσία κάθετα αντίθετη. Έτσι ενισχύει τον σέρβικο εθνικισμό και απειλεί πως θα δημιουργήσει ντόμινο στην περιοχή.

Οι ρώσοι δηλώνουν πως αν γίνει αποδεκτό το σχέδιο για ανεξάρτητο Κοσσυφοπέδιο, θα στηρίξουν την απόσχιση των Σέρβων του Μαυροβουνίου. Παράλληλα, είναι επίφοβες οι κινήσεις πληθυσμών Αλβανών στην ΠΓΔΜ, στο Μαυροβούνιο και τη Ν. Σερβία. Ενώ η πολυεθνική Βοσνία έχει επίσης ασταθές περιβάλλον. Στο παιχνίδι παίζει και ο τούρκικος καπιταλισμός που, εκμεταλλευόμενος το μουσουλμανικό στοιχείο, επεμβαίνει στην περιοχή. Πρόσφατα δημιουργήθηκε η «Air Albania», που το 49% των μετοχικού της κεφαλαίου ανήκει στην «Turkish Airlines», ενώ η Σερβία άνοιξε νέο προξενείο στην Τουρκία.

Είναι δεδομένο πως τα Δυτικά Βαλκάνια γίνονται πεδίο ενδοϊμπεριαλιστικής διαμάχης, που μας οδηγεί σε πολεμικές περιπέτειες. Μόνο η πάλη του εργατικού κινήματος για την ανατροπή των φιλοϊμπεριαλιστικών και εθνικιστικών κυβερνήσεων μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια και την ειρήνη στα Βαλκάνια.

■ Α.Φ.

στον κόσμο...

ΚΙΝΑ

Σημαντικό αγώνα για την δημιουργία σωματείου δίνουν οι εργαζόμενοι στο εργοστάσιο «Jasic Technology» στην πόλη Σεντζέν, η οποία αποτελεί μεγάλο οικονομικό κέντρο της Νότιας Κίνας. Η εργοδοσία αντιμετωπίζει τους εργαζόμενους σαν δούλους, και με την κατάσταση να χειροτερεύει, ξεκίνησαν τον Μάιο οι πρώτες προσπάθειες για οργάνωση και δημιουργία πραγματικού σωματείου καθώς ήδη λειτουργεί στην επιχείρηση ένα εργοδοτικό, «κίτρινο» σωματείο.

Όταν η διοίκηση αντιλήφθηκε την προσπάθεια για συγκέντρωση υπογραφών, ξυλοκόπησε και στην συνέχεια απέλυσε δύο εργαζόμενους που πρωτοστάτησαν κι οι οποίοι, στην προσπάθειά τους να μπουν στο εργοστάσιο στις 20/7, συνεπλάκησαν με τους σκεκιουριτάδες με την συμμετοχή και άλλων εργαζομένων. Η αστυνομία που εμφανίστηκε συνέλαβε κάποιους από τους εργαζόμενους, με τους συναδέλφους τους να πραγματοποιούν μαραθώνια διαμαρτυρία όλο το Σαββατοκύριακο έξω από το αστυνομικό τμήμα, πετυχαίνοντας την απελευθέρωσή τους. Ο αγώνας συνεχίστηκε με παραστάσεις διαμαρτυρίας στις 24/7 και 27/7, με την αστυνομία να προχωρά σε άλλες 30 συλλήψεις.

Η καταστολή της εργοδοσίας και της αστυνομίας προκάλεσαν οργή και έφεραν την αλληλεγγύη, με συνδικαλιστές φοιτητές να απαιτούν την απελευθέρωση των εργατών και να συμμετέχουν στον αγώνα. Στις αρχές του Αυγούστου, 16 από τους συλληφθέντες απελευθερώθηκαν, με την καταστολή όμως να αγριεύει καθώς στις 11/8 γνωστή συνδικαλισόμενη φοιτήτρια απήχθη από αγνώστους και εικάζεται ότι βρίσκεται υπό κράτηση σε κάποιο διαμέρισμα. Οι φυλακίσεις και οι απαγωγές συνεχίστηκαν, με την αστυνομία να κάνει έφοδο και να συλλαμβάνει 50 αλληλέγγυους φοιτητές και 3 εργαζόμενους, ενώ έχουν εξαφανιστεί δύο αντιπρόσωποι των εργαζομένων και μία ακόμη φοιτήτρια γνωστή για την κινηματική της δράση. Όση καταστολή και να υπάρξει από την μεριά της εργοδοσίας και του κράτους, δεν μπορεί να σιγάσει τη φωνή των κινέζων εργατών και νεολαίων που απαιτούν μια καλύτερη ζωή με περισσότερα εργατικά δικαιώματα και ελευθερίες.

ΕΥΡΩΠΗ - RYANAIR

Αποφασισμένοι φαίνονται οι εργαζόμενοι της ιρλανδικής αεροπορικής εταιρίας να αγωνιστούν για τα δικαιώματά τους. Μετά τους περσινούς νικηφόρους αγώνες τους για δημιουργία και αναγνώριση των σωματείων τους, παρά τις δηλώσεις του διευθυνόντος συμβούλου ότι «προτιμά να κόψει το χέρι του παρά να διαπραγματευτεί με τα σωματεία», προχωρούν και πάλι σε κινητοποιήσεις. Κυριότερα αιτήματα των εργαζομένων είναι οι αυξήσεις των μισθών, η αμοιβή των πιλότων που βρίσκονται σε κατάσταση ετοιμότητας (standby) και η υπογραφή συμβάσεων εργασίας σύμφωνα με το εργατικό δικαίο της εκάστοτε χώρας. Η εταιρία εκμεταλλεύεται τη διάλυση των εργασιακών σχέσεων, που επιβλήθηκε στους ιρλανδούς εργαζόμενους μέσω των μνημονίων, για να «εξάγει» και να επιβάλλει αυτήν την αθλιότητα σε όλους τους εργαζόμενους πανευρωπαϊκά.

Η πρώτη διήμερη απεργία πραγματοποιήθηκε στις 25-26/7 σε Ισπανία, Πορτογαλία, Βέλγιο και Ιταλία, ενώ νέα 24ωρη απεργία πραγματοποιήθηκε στις 10/8 σε Ιρλανδία, Γερμανία, Βέλγιο, Σουηδία και Ολλανδία. Στην έδρα της εταιρίας, την Ιρλανδία, πιλότοι και προσωπικό πραγματοποίησαν συνολικά πέντε 24ωρες απεργίες. Οι κινητοποιήσεις πίεσαν την εργοδοσία και ο αντίκτυπος ήταν μεγάλος, με την μετοχή της εταιρίας να παρουσιάζει μεγάλη πτώση. Τελευταία εξέλιξη αποτελεί η επίτευξη συμφωνίας ανάμεσα στο ιρλανδικό σωματείο «Fórsa» και την εταιρία, και αναμένεται η ψηφοφορία των εργαζομένων, με την διοίκηση του σωματείου να δίνει θετική εισήγηση, αλλά με τους όρους της συμφωνίας να μην έχουν γίνει γνωστοί. Τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά σωματεία παρακολουθούν τις εξελίξεις και επιφυλάσονται για νέες κινητοποιήσεις.

Απόπειρα δολοφονίας του Μαδούρο, νέες περιπλοκές της κατάστασης στη Βενεζουέλα

Στις 4 Αυγούστου, και ενώ ο πρόεδρος της Βενεζουέλας Μαδούρο εκφωνούσε λόγο, επιχειρήθηκε δολοφονική επίθεση εναντίον του με δύο μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drones) γεμάτα με εκρηκτικές ύλες. Οι στρατιώτες της εθνοφυλακής της Βενεζουέλας πέτυχαν να καταρρίψουν τα drones, ενώ η έκρηξη του ενός από αυτά προκάλεσε τον τραυματισμό 7 στρατιωτών. Ο Μαδούρο δεν υπέστη το παραμικρό. Την ευθύνη για την επίθεση ανέλαβε μέσω Twitter η ακροδεξιά οργάνωση «Εθνικό Κίνημα Στρατιωτών με Πουκάμισα». Ηγέτης αυτής της οργάνωσης ήταν ο πρώην αστυνομικός και στρατιωτικός Όσκαρ Πέρες, ο οποίος τον Ιούνιο του 2017 είχε πραγματοποιήσει ένοπλη επίθεση εναντίον κυβερνητικών κτηρίων. Τον Γενάρη του 2018 ο Πέρες σκοτώθηκε σε σύγκρουση με δυνάμεις ασφαλείας της Βενεζουέλας. Ο Μαδούρο κατηγορήσε τις ντόπιες αντιδραστικές δυνάμεις και τη δεξιά κυβέρνηση της Κολομβίας ότι βρίσκονται πίσω από την επίθεση.

Από την άλλη, ο Μαδούρο απέφυγε επιμελώς να κατηγορήσει τις ΗΠΑ, οι οποίες αρνήθηκαν κάθε ανάμειξη και άφησαν υπονοούμενα ότι η επίθεση ήταν στημένη από την κυβέρνηση της Βενεζουέλας. Ωστόσο, η ύπαρξη αμερικανικού δακτύλου κάθε άλλο παρά αποκλείεται. Η κυβέρνηση Τραμπ, όπως και η ακροδεξιά αντιπολίτευση στη Βενεζουέλα και διάφορες αντιδραστικές κυβερνήσεις χωρών της Λατινικής Αμερικής, έχουν εδώ και καιρό (μετά τις εκλογικές επιτυχίες του Μαδούρο μέσα στο 2017) εγκαταλείψει κάθε «νόμιμο» και «ομαλό» μέσο στην προσπάθειά τους να τον ανατρέψουν. Μετά την αποτυχία των βίαιων διαδηλώσεων και επιθέ-

σεων της βενεζουελάνικης αντίδρασης, ο κύριος πολιορκητικός κριός είναι ο οικονομικός στραγγαλισμός της Βενεζουέλας, με συνεχείς επιθέσεις στο νόμισμά της και έναν απάνθρωπο εμπορικό αποκλεισμό, ανάλογο με αυτόν κατά της Κούβας. Την ίδια ώρα που ο Τραμπ απαγορεύει στις αμερικανικές τράπεζες και επιχειρήσεις να αγοράζουν οποιοδήποτε ομόλογο της Βενεζουέλας, ο αντιπρόεδρος του Μάικ Πενς περιοδεύει στις λατινοαμερικανικές πρωτεύουσες, προσπαθώντας να συγκεντρώσει υποστήριξη για την ανατροπή του Μαδούρο με πραξικόπημα ή ακόμα και με ευθεία στρατιωτική επίθεση.

Η επίθεση του ιμπεριαλισμού και του ντόπιου κεφαλαίου έχουν γονατίσει την οικονομία της Βενεζουέλας. Το ΑΕΠ της χώρας μειώνεται συνεχώς, ενώ ο πληθωρισμός «τρέχει» με ρυθμούς της τάξης του 400% ετησίως. Η ταραχώδης οικονομική και πολιτική κατάσταση έχει οδηγήσει σε μαζική μετανάστευση του πληθυσμού προς άλλες χώρες της περιοχής, κυρίως τη Βραζιλία και το Περού, που υπολογίζεται σε πάνω από 2 εκατομμύρια ανθρώπους τα τελευταία τρία χρόνια. Από τις αρχές του 2018, ο Μαδούρο αποφάσισε να βάλει σε εφαρμογή ένα σχέδιο «έκτακτης ανάγκης», που βασίζεται στην κυκλοφορία ενός «κρυπτονομίσματος», του «πέτρο». Το πέτρο έχει ως πραγματική βάση τα αποθέματα πετρελαίου της Βενεζουέλας αλλά και το σύνολο ουσιαστικά του ορυκτού πλούτου της χώρας. Η ισοτιμία του συνδέεται με την αγοραία τιμή ενός βαρελιού βενεζουελάνικου πετρελαίου, που αυτή την περίοδο κυμαίνεται περίπου στα 60 δολάρια. Στις 20 Αυγούστου, ο Μαδούρο ανακοίνωσε την κυκλοφορία νέου εθνικού νομίσματος, του «κυρίαρχου μολίβαρ», που θα συνδέεται

με το πέτρο και θα έχει πέντε μηδενικά λιγότερα σε σχέση με τα χαρτονομίσματα του εκμηδενισμένου από τον πληθωρισμό «παλιού» μολίβαρ. Η καταβολή μισθών και συντάξεων θα γίνεται με το νέο νόμισμα, ενώ όλοι οι εθνικοί λογαριασμοί, καθώς και οι λογαριασμοί τραπεζών και επιχειρήσεων θα γίνονται υποχρεωτικά τόσο σε κυρίαρχα μολίβαρ όσο και σε πέτρο, σύμφωνα με τις οδηγίες της Sudeban, της κρατικής εποπτεύουσας αρχής του τραπεζικού συστήματος. Με αυτό τον τρόπο, η κυβέρνηση της Βενεζουέλας στοχεύει να τιθασεύσει την οργανωμένη κερδοσκοπία του ντόπιου και ξένου κεφαλαίου, που εκτοξεύει τις τιμές και τον πληθωρισμό. Παράλληλα, ο Μαδούρο ανακοίνωσε την κυκλοφορία κρατικών ομολόγων με βάση χρυσού, των λεγόμενων Lingoticos, και καλεί τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα να τοποθετήσουν σε αυτά τις οικονομίες τους, ώστε να τις προστατεύσουν από τον πληθωρισμό. Επίσης, θα υπάρξει αύξηση της φορολογίας στη βενζίνη, η τιμή της οποίας στη Βενεζουέλα είναι η χαμηλότερη στον κόσμο, γεγονός που προκαλεί φαινόμενα λαθρεμπορίου προς άλλες χώρες.

Η κυκλοφορία παράλληλου νομίσματος δεν είναι πρωτοφανής στην οικονομική ιστορία. Οι μολοσεβίκοι χρησιμοποιούσαν το τσερβόνετς, παράλληλα με το «επίσημο» ρούβλι, για να αντιμετωπίσουν κερδοσκοπικές κινήσεις των ιμπεριαλιστών και εσω-

τερικών εχθρών της επανάστασης (κουλάκων κ.λπ.). Υπάρχουν επίσης πληροφορίες ότι το Ιράν, ενδεχομένως ακόμα και η Ρωσία, προσανατολίζονται σε λύσεις παρόμοιες με τη Βενεζουέλα, ώστε να αποκρούσουν τις επιθέσεις του αμερικανικού ιμπεριαλισμού. Ωστόσο, το εγχείρημα του Μαδούρο, αν δεν συνοδευτεί με αποφασιστικά αντικαπιταλιστικά μέτρα, εγκυμονεί τεράστιους κινδύνους. Χωρίς διαγραφή του χρέους της Βενεζουέλας και πλήρη εθνικοποίηση χωρίς αποζημίωση και κάτω από εργατικό έλεγχο των τραπεζών και των τομέων-κλειδιά της οικονομίας, η γενίκευση της χρήσης του πέτρο θα σημάνει ουσιαστικά την υποθήκευση του συνόλου του εθνικού πλούτου.

Τον λόγο έχουν πλέον οι εργαζόμενοι και οι φτωχές λαϊκές μάζες της Βενεζουέλας, στους σκληρούς αγώνες των οποίων οφείλει αποκλειστικά την πολιτική (ουσιαστικά και τη φυσική) επιβίωσή του ο Μαδούρο, όταν φαινόταν απλά θέμα χρόνου να καταρρεύσει κάτω από τα συνδυασμένα χτυπήματα της ντόπιας και ξένης αντίδρασης. Είναι οι μόνοι που μπορούν να επιβάλουν την υλοποίηση της ενός επαναστατικού προγράμματος και να οικοδομήσουν μια ισχυρή επαναστατική δύναμη, απαραίτητη προϋπόθεση για τη νικηφόρα αντιμετώπιση της τρομακτικής επίθεσης που δέχεται η πολύπαθη χώρα τους και οι κατακτήσεις τους.

■ Πάννης Χαλάς

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ: Απελπιστική κατάσταση, μόνη λύση οι αγώνες

Μόλις δύο μήνες μετά την προσφυγή της νεοφιλελεύθερης κυβέρνησης Μάκρι στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) για σύναψη «μνημονίου δανεισμού» ύψους 50 δισ. δολαρίων, η οικονομική κατάσταση της Αργεντινής χειροτερεύει με γρήγορους ρυθμούς. Με έκτακτο διάγγελμά του στις 29/8 ο Μάκρι έσπευσε να καθησυχάσει τις αγορές και να ζητήσει επίσπευση της δόσης από το ΔΝΤ και αύξηση του συνολικού δανείου στα 65δισ. δολάρια. Με συνεχείς επιθέσεις στο εισόδημα και την εργασία από το 2015, ο Μάκρι μείωσε το έλλειμμα από 6% σε 3,9% του ΑΕΠ το 2018 και τώρα έχει υποσχεθεί να το περιορίσει στο 1,3% το 2019 – κάτι που σημαίνει συνεχή και σκληρά μέτρα. Με την κατάσταση της αργεντινικής οικονομίας σε οξεία κρίση, την αύξηση της λαϊκής οργής και την άνοδο των αγώνων, τα πράγματα για τον Μάκρι είναι παραπάνω από δύσκολα.

Εξαντλώντας τα οικονομικά εργαλεία που έχει στη διάθεσή του (μέσω της Αργεντινικής Κεντρικής Τράπεζας) για να φρενάρι την πτώση του πέσο, προχώρησε σε μαζική ρευστοποίηση τίτλων και αποθεματικών της τράπεζας και σε αύξηση επιτοκίων της τάξης του 60%, ποσοστό από τα υψηλότερα στον κόσμο. Όμως τίποτα δεν φαίνεται να σταματά την πτώση του πέσο. Σε συνεχή ελεύθερη πτώση, το αργεντινικό νόμισμα έχει χάσει σωρευτικά πάνω από το 50% της αξίας του μέσα στο έτος,

φτάνοντας τα 40 δολάρια προς 1 πέσο, ιστορικό χαμηλό από το 2015, χρονιά που επιτράπη και πάλι η ελεύθερη διακύμανσή του νομίσματος. Η ύφεση προβλέπεται να ξεπεράσει το 1% ύστερα από πολλά χρόνια ανάπτυξης, ενώ ο πληθωρισμός έφτασε τον Ιούλιο το 19,6% και αναμένεται να ξεπεράσει το 30%, δημιουργώντας μια ασφυκτική κατάσταση και κίνδυνο για την επιβίωση των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων.

Έχοντας αποτύχει παταγωδώς σε ό,τι υποσχέθηκε προεκλογικά (μηδενική φτώχεια, καμία υποτίμηση πέσο, όχι λιτότητα, αυξήσεις σε μισθούς – συντάξεις), ο Μάκρι συνεχίζει τις επιθέσεις με την μορφή σοκ. Παρ' ό,τι βρίσκεται ήδη αντιμετώπος με ένα κύμα οργής και αγανάκτησης που μπορεί να ξεσπάσει ανά πάσα στιγμή, προχωράει στον «ξαφνικό θάνατο» δημοσίων υπηρεσιών και κρατικών φορέων, πετώντας στο δρόμο χιλιάδες εργαζόμενους. Ενώ γράφονται αυτές οι γραμμές, 500 εργαζόμενοι του υπουργείου Αγροτικής Βιομηχανίας απολύθηκαν με συνοπτικές διαδικασίες. Η κυβέρνηση προετοιμάζεται επιμελώς για γενικευμένες κοινωνικές αντιδράσεις και ψηφίζει συνεχώς σειρά μέτρων που ενισχύουν τις δυνατότητες του στρατού να επεμβαίνει σε καταστάσεις «έκτακτης ανάγκης» και περιορίζουν το δικαίωμα στην διαδηλώση. Η αργεντινική μπουρζουαζία γνωρίζει πως ένα δεύτερο «Αργεντινάσο» δεν θα είναι μια τυφλή

έκρηξη των λαϊκών μαζών, χωρίς σχέδιο και ηγεσία. Δεκαεπτά χρόνια μετά το 2001 υπάρχει στην Αργεντινή ένα νέο και μαχητικό εργατικό κίνημα με σημαντικές εμπειρίες αγώνων και μια νέα επαναστατική πρωτοπορία με ηγετικό ρόλο των τεταρτοδιεθνοτικών-τροτσκιστικών δυνάμεων.

Τα σημάδια από το στρατόπεδο των εργαζομένων είναι ελπιδοφόρα και αυτά δίνουν τον τόνο στις εξελίξεις. Δεκάδες χιλιάδες καθηγητές και φοιτητές διαδήλωσαν στις 30/8 στο Μπουένος Άιρες εναντίον των περικοπών στα δημόσια πανεπιστήμια και ενάντια στις γελοίες αυξήσεις (10% με πληθωρισμό 20%) στους πανεπιστημιακούς καθηγητές. Για πάνω από τέσσερις εβδομάδες το σύνολο των δημοσίων πανεπιστημίων έχουν παραλύσει από την απεργία διαρκείας των καθηγητών, η οποία γνωρίζει πλατιά υποστήριξη. Στον αγώνα μπήκαν και οι φοιτητές με ένα από τα πιο σημαντικά κινήματα των τελευταίων χρόνων με καταλήψεις σχολών, γενικές συνελεύσεις και διαδηλώσεις.

Τους προηγούμενους μήνες είχαν προηγηθεί πολύ μεγάλες διαδηλώσεις ενάντια στο ΔΝΤ, ενάντια στις κρατικές δολοφονίες και την αστυνομική βία (πάνω από ένα εκατ. διαδηλωτές στην επέτειο της εξαφάνισης του Σαντιάγο Μαλδονάδο) η οποία εξελίσσεται σε ένα από τα σημαντικότερα κοινωνικά προβλήματα. Σύμφωνα με έρευνα, κάθε 23 ώρες ένας νέος πεθαίνει στα χέρια των δυνάμεων Ασφαλείας. Τεράστι-

ες διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν υπέρ του δικαιώματος στην έκτρωση, μακροχρόνιες εργατικές συγκρούσεις σε εργοστάσια, ορυχεία και αλλού. Είναι χαρακτηριστικό της κρίσιμης κατάστασης πως οι δύο μεγαλύτερες εργατικές συνμοσπονδίες (CGT και CTA), που ελέγχονται από την συνδικαλιστική γραφειοκρατία, πήραν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα νέες αποφάσεις για Γενικές Απεργίες στις 24 και 25 Σεπτεμβρίου αντίστοιχα, χωρίς ωστόσο να καλέσουν σε διαδηλώσεις τους εργαζόμενους. Η πίεση από την βάση των εργαζομένων είναι πολύ μεγάλη και οι διαιρέσεις στο εσωτερικό της γραφειοκρατίας γίνονται ακόμα μεγαλύτερες, αφού κομμάτια της στηρίζουν σιωπηλά την κυβέρνηση. Ο προδοτικός ρόλος της γραφειοκρατίας είναι πολύ δύσκολο πλέον να καμουφλαριστεί, παρά τις κατά καιρούς αντικυβερνητικές κορώνες. Οι συνεχείς αγώνες στην βάση της εργατικής τάξης και η αυθόρμητη τάση τους να ενοποιούν τους κλάδους και τα κομμάτια που αγωνίζονται μέσω συνελεύσεων, συντονιστικών αγώνων κ.λπ., έχουν οδηγήσει σε σημαντική απομόνωση τους πάλαι ποτέ κραταιούς γραφειοκράτες, δίνοντας σημαντικό χώρο στις επαναστατικές τροτσκιστικές δυνάμεις. Στις νέες μεγάλες συγκρούσεις που ήδη διαφαίνονται, ο ρόλος τους θα είναι κρίσιμος.

■ P.B.

Ζιμπάμπουε: Από το πραξικόπημα του Νοέμβρη του 2017 στις εκλογές

Η χώρα που σήμερα είναι γνωστή ως Ζιμπάμπουε κατοικήθηκε από διάφορους πολιτισμούς από τον 11° αιώνα μ.Χ. λόγω της πλούσιας περιοχής που βρίσκεται ανάμεσα στους ποταμούς Ζαμβέζη και Λιμπόπο, όπως και οι περισσότερες χώρες της Αφρικής, είναι πλούσια σε πρώτες ύλες, χρωμίτη, σιδηρομεταλλεύματα, χαλκό, χρυσό, κασίτερο, διαμάντια, πλατίνα κ.ά. Γι' αυτό η Μαύρη Ήπειρος γνώρισε πρώτη την αποικιοκρατική μαστιγιά. Με το πέρασμα του καπιταλιστικού συστήματος στην φάση του ιμπεριαλισμού συστηματοποιήθηκε η σκληρή εκμετάλλευση της περιοχής. Οι ιμπεριαλιστές, Βέλγοι, Βρετανοί, Γάλλοι, Πορτογάλοι, Γερμανοί, κατέστρεψαν κοινωνικούς σχηματισμούς ολόκληρων χωρών, τις βούλιαξαν στην καθυστέρηση και την εξαθλίωση. Ληπλάτησαν την γη και τον πλούτο τους, κατασκευάζοντας τον ντόπιο πληθυσμό και τον πουλούσαν σε σκλαβοπάζαρο.

Το 1871 κατέφθασαν στη Ζιμπάμπουε Βρετανοί ιμπεριαλιστές με επικεφαλής τον Σέσιλ Ρούντς, σκληροπυρηνικό αποικιοκράτη και αρχιτέκτονα του απαρτχάιντ. Ο Ρούντς έγινε κροίσος από την εκμετάλλευση των διαμαντιών. Οι εταιρείες του, «De Beers Ενοποιημένα Ορυχεία»¹, «Χρυσά Πεδία της Νοτίου Αφρικής» και «Βρετανική Εταιρεία Νοτίου Αφρικής» (BSAC) χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για να υλοποιηθεί το «μεγάλο όραμα» του βρετανικού ιμπεριαλισμού: μια συνεχόμενη λωρίδα Βρετανικής Αυτοκρατορίας από το Κέιπ Τάουν μέχρι τις εκβολές του

Νείλου. Μέχρι το 1894 εδάφη που κατείχε η BSAC αποκαλούνταν Ζαμπίζια και συγκροτούσαν μια περιοχή με έκταση 1,143,000 τετρ. χιλ., μεταξύ του ποταμού Λιμπόπο και της Λίμνης Τανγκανίκα. Το 1895, η περιοχή ονομάστηκε Ροδεσία από τον «επίγειο λευκό Θεό» Ρούντς. Από το 1923 μέχρι το 1953 η Ροδεσία ήταν αυτοδιοικούμενη αποικία της Μ. Βρετανίας, η οποία δημιούργησε τη βραχύβια Κεντρική Αφρικανική Ομοσπονδία που αποτελούνταν από τη Νότια Ροδεσία (Ζιμπάμπουε), τη Βόρεια Ροδεσία (Ζάμπια) και τη Νυασαλάνδη (Μαλάουι).

Το 1965, υπό την επίδραση του επαναστατικού κύματος 1965-1975 και κάτω από την πίεση των πρώτων εξεγέρσεων, δημοσιοποιήθηκε η Μονομερής Διακήρυξη Ανεξαρτησίας της Νότιας Ροδεσίας (UDI). Τα επόμενα δέκα χρόνια στη χώρα θα μαίνεται ένοπλος εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας που οργάνωσε η **Εθνική Ένωση - Πατριωτικό Μέτωπο**. Η οργάνωση διαμορφώθηκε από μέλη των οργανώσεων ZANU και ZAPU. Παρότι η ηγεσία της δεν κατάφερε να ξεπεράσει τα όρια μιας μικροαστικής μπουρζουαζίας, ήταν επηρεασμένη από τον παναφρικανισμό, αντιιμπεριαλιστικές και ριζοσπαστικές ιδέες και είχε μεγάλη στήριξη από τις φτωχές μάζες. Το 1980 διεξήχθησαν εκλογές που κέρδισε το ZANU. Ο ένοπλος αγώνας νίκησε και η ανεξαρτησία της Ζιμπάμπουε αναγνωρίστηκε στις 18/4/1980. Το 1987 τα ZANU και ZAPU ενώθηκαν διαμορφώνοντας το ZANU-PF, με ηγέτη τον Ρόμπερτ Μουγκάμπε.² Για κάποιο

διάστημα η κυβέρνηση ZANU-PF προχώρησε σε μεταρρυθμίσεις: κατώτατος μισθός, βελτίωση της προστασίας των εργαζομένων, μεταρρυθμίσεις σε υγεία και εκπαίδευση, κ.ά. Έκτοτε ο Μπουγκάμπε κυριάρχησε πολιτικά για 40 χρόνια [ως πρωθυπουργός (1980-1987) και ως πρόεδρος (1987-2017)].

Το ότι ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας δεν συνεχίστηκε παίρνοντας χαρακτηριστικά σοσιαλιστικής επανάστασης, σε συνδυασμό με την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, την ιδεολογική αντεπίθεση και τον οικονομικό στραγγαλισμό των δυτικών ιμπεριαλιστών, οδήγησε στην γραφειοκρατικοποίηση την κυβέρνηση. Στην πολιτική ζωή κυριάρχησαν σκάνδαλα και διαφθορά. Η κρίση της κυβέρνησης ZANU-PF, οι γεωπολιτικές αλλαγές που συντελούνται στην περιοχή λόγω της μεγάλης οικονομικής διεύδυσης της Κίνας (που αμφισβητεί παραδοσιακά ερείσματα των δυτικών ιμπεριαλιστών), η αδυναμία των μαζών να επέμβουν στις εξελίξεις με τους αγώνες τους, οδήγησαν τον Νοέμβρη του 2017 σε πραξικόπημα του στρατού που οργανώθηκε από τον Μνανγκάγκουα³, στέλεχος του ZANU-PF και ανάγκασε τον Μουγκάμπε να παραιτηθεί.

Στις εκλογές που πραγματοποιήθηκαν στις 30/7/2018, εν μέσω αιματηρών συγκρούσεων, ο Μνανγκάγκουα κατάφερε άνετη νίκη συγκεντρώνοντας 2,46 εκ. ψήφους (50,8%), έναντι 2,15 εκ. (44,3%) του ηγέτη της αντιπολίτευσης Νέλσον Τσαίμσα από το «Κίνημα για τη Δημοκρατική Αλλαγή» (MDC). Ο νέος πρόεδρος της Ζιμπάμπουε έσπευσε να καλέ-

σει σε ενότητα και στην έναρξη της «οικοδόμησης» μιας «νέας Ζιμπάμπουε για όλους».

Ένα όμως είναι σίγουρο: Σε μία χώρα που μαστίζει η ανεργία, το 73% του πληθυσμού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, το 14% του πληθυσμού έχει μολυνθεί από τον ιό του AIDS, καμία λύση δεν μπορεί να υπάρξει για το προλεταριάτο χωρίς την αυτοοργάνωση και τους σκληρούς αγώνες των μαζών προσανατολισμένους σε μία Σοσιαλιστική προοπτική.

■ Άννα Ασλανίδη

Υποσημειώσεις

1. Από τους σημαντικότερους ομίλους εξόρυξης, επεξεργασίας, εμπορίας, διαμάντιων διεθνώς μέχρι και σήμερα.
2. Ο Μουγκάμπε (γεν. 1924), μεγάλωσε σε φτωχή οικογένεια της Νότιας Ροδεσίας. Σπούδασε δάσκαλος στη Νότια Αφρική, στην Τανζανία και στην Γκάνα το πρώτο κράτος που έσπασε τα δεσμά της αποικιοκρατίας, έχοντας ηγέτη τον μαρξιστή Κβάμε Νκρούμαχ, η πολιτική σκέψη του οποίου επέδρασε καταλυτικά στον Μουγκάμπε.
3. Βετεράνος στον απελευθερωτικό αγώνα, πρώην υπουργός Κρατικής Ασφάλειας. Υποστηρίζεται κυρίως από μια παλαιότερη γενιά του ZANU-PF που περιλαμβάνει πολλούς αξιωματικούς του στρατού (ZNA).

50 χρόνια από την Άνοιξη της Πράγας

Η «Άνοιξη της Πράγας» εντάσσεται στον κύκλο των γεγονότων του παγκόσμιου επαναστατικού κύματος του 1968 και αποτέλεσε συνέχεια των μεταπολεμικών αντιγραφειοκρατικών εξεγέρσεων και επαναστάσεων που στρέφονταν ενάντια στην εξουσία της σταλινικής γραφειοκρατίας των χωρών αυτών και της Σοβιετικής Ένωσης.

Μέσα σε αυτήν την εξαιρετικά ρευστή κατάσταση, βασικό μέλημα της σταλινικής γραφειοκρατίας ήταν α) να αποφύγουν οποιαδήποτε επαναστατική έκρηξη, που θα αποτελούσε δυνητικά παράδειγμα προς μίμηση για τους εργάτες της Σοβιετικής Ένωσης και β) επεδίωκαν να διατηρούν ένα δίκτυο κρατών-δωρυφόρων στην ανατολική Ευρώπη, που θα χρησίμευε ως αμυντική ασπίδα της Σοβιετικής Ένωσης.

Ωστόσο, η Τσεχοσλοβακία διέφερε από τα υπόλοιπα γραφειοκρατικά παραμορφωμένα εργατικά κράτη. Το Κομμουνιστικό Κόμμα δεν πήρε την εξουσία με τα όπλα του Κόκκινου Στρατού, αλλά αντιθέτως αυτό έγινε ως αποτέλεσμα της λαϊκής εξέγερσης του 1947-48. Επίσης, ήταν η πιο αναπτυγμένη βιομηχανικά και οικονομικά από τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης και το προλεταριάτο της είχε υψηλό βιοτικό και μορφωτικό επίπεδο και σημαντικές αγωνιστικές παραδόσεις. Παράλληλα, η νεολαία αξιοποίησε τις κατακτήσεις της σοσιαλιστικής επανάστασης ως προς τα δικαιώματα στη μόρφωση και τη δουλειά και έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στο πολιτικό παρασκήνιο. Όλα αυτά έρχονταν σε διαρκή αντίθεση με την πολιτική της σταλινικής ηγεσίας του ΚΚΤ, με επικεφαλής τον Αντονίν Νοβότνι, που απέκλειε τη μεγάλη μάζα των εργατών από τη διαχείριση της παραγωγής και της οικονομίας και τους στερούσε βασικές δημοκρατικές ελευθερίες. Την

ίδια περίοδο, ομάδες διανοουμένων ασκούσαν μια κεκαλυμμένη αρχικά, αλλά όλο και πιο έντονη κριτική στις επίσημες θέσεις του κόμματος σε πολλά θέματα.

Τα γεγονότα του κοινωνικού αναβρασμού του τσεχοσλοβακικού προλεταριάτου και νεολαίας έχουν παρόμοια αφορμή με αυτά του γαλλικού Μάη. Τον Οκτώβρη του 1967 οι φοιτητές ξεκίνησαν κινητοποιήσεις, διαμαρτυρόμενοι για τις συνθήκες διαβίωσης στις φοιτητικές εστίες. Ο Νοβότνι αντέδρασε με βίαιη καταστολή, η θέση του όμως είχε εξασθενήσει αρκετά. Οι εσωκομματικοί του αντίπαλοι συνασπίστηκαν εναντίον του και το Γενάρη του 1968 πέτυχαν να τον αντικαταστήσουν με τον Αλεξάντερ Ντούμπτσεκ. Αρχικά, η Μόσχα αποδέχτηκε την εξέλιξη, καθώς δεν φαινόταν ότι σηματοδοτούσε κάτι παραπάνω από μια απλή αλλαγή φρουράς στην κορυφή της γραφειοκρατικής πυραμίδας.

Πράγματι, οι πρώτες μεταρρυθμίσεις του Ντούμπτσεκ ήταν εξαιρετικά δειλές και συγκρατημένες. Όμως ο Νοβότνι δεν είχε παραδεχθεί την ήττα του και ξεκίνησε μυστικές διαβουλεύσεις με πιστούς σε αυτόν στρατηγούς, παράλληλα με μαζική εκστρατεία των υποστηρικτών του στη βάση του κόμματος. Μπροστά στον άμεσο κίνδυνο, ο Ντούμπτσεκ και οι μεταρρυθμιστές αποφάσισαν να στηριχτούν στο μίσος του λαού ενάντια στον σταλινικό ηγέτη και την κλίκα του και προχώρησαν σε άρση της λογοκρισίας του τύπου.

Οι καταπιεσμένες λαϊκές μάζες εκμεταλλεύθηκαν στο έπακρο τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες που τους έδινε η ελευθερία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Οι φοιτητές οργάνωσαν μεγάλες συγκεντρώσεις και συζητήσεις για κάθε κοινωνικό και πολιτικό ζήτημα. Οι εργάτες άρχισαν να διώχνουν τους διορισμένους από το κράτος γραφειοκράτες των συνδικάτων και να διεκδικούν

καλύτερους μισθούς, συνδικαλιστικές ελευθερίες και συμμετοχή στη διαχείριση της παραγωγής. Ο Ντούμπτσεκ έκανε συνεχείς απεγνωσμένες εκκλήσεις για επιστροφή στην «ομαλότητα», όμως η κατάσταση είχε ξεφύγει πλήρως από τον έλεγχό του.

Οι ραγδαίες εξελίξεις ήταν επόμενο να προκαλέσουν την έντονη ανησυχία της Σοβιετικής Ένωσης του Μπρέζνιεφ, καθώς αμφισβητούσαν άμεσα τη γραφειοκρατική εξουσία. Ο κίνδυνος επέκτασης της εξέγερσης ήταν άμεσος και ήδη στην Πολωνία είχαν ξεκινήσει φοιτητικές και εργατικές κινητοποιήσεις ενάντια στο καθεστώς του Γκομούλκα.

Στις 20 Αυγούστου του 1968 στρατεύματα της ΕΣΣΔ, της Πολωνίας, της Ουγγαρίας και της Βουλγαρίας εισέβαλαν στην Τσεχοσλοβακία. Η ηγεσία του ΚΚΤ αποφάσισε να μην προβάλλει στρατιωτική αντίσταση στην εισβολή και καλούσαν το λαό να «δείξει αυτοσυγκράτηση». Ο Ντούμπτσεκ και πολλοί υπουργοί συνελήφθησαν και μεταφέρθηκαν στη Μόσχα. Παρότι δεν υπήρχε ηγεσία που να οργάνώσει την αντίσταση, πολλοί Τσέχοι και Σλοβάκοι φοιτητές και νέοι εργάτες πάλεψαν ηρωικά απέναντι στα ρωσικά ταγκς με μολότοφ και οδοφράγματα. Στις συγκρούσεις αυτές έχασαν τη ζωή τους 98 διαδηλωτές. Μετά από έξι μέρες διαπραγματεύσεων, οι Ρώσοι επέτρεψαν τελικά στον Ντούμπτσεκ να επιστρέψει στην Πράγα και να διατηρήσει τυπικά το αξίωμα του γενικού γραμματέα του ΚΚΤ. Ο Ντούμπτσεκ έγινε δεκτός με

ενθουσιασμό από τους πολίτες και ανακρίνωσε ότι είχε συμφωνήσει με τους Ρώσους για ειρηνική επιστροφή στην «ομαλότητα». Ωστόσο, μέσα σε λίγους μήνες φάνηκε τι σήμαινε αυτό. Η Μόσχα και οι πιστοί σε αυτήν Τσεχοσλοβάκοι γραφειοκράτες βαθμιαία επανέφεραν τη λογοκρισία στα ΜΜΕ και τον γραφειοκρατικό έλεγχο στα συνδικάτα, προχώρησαν σε μαζικές εκκαθαρίσεις των «απειθαρχών» κομματικών στελεχών και επανέκτησαν τον έλεγχο του στρατού και της αστυνομίας. Ο Ντούμπτσεκ αντικαταστάθηκε σύντομα από τον Γκούσταβ Χούζακ.

Το κίνημα της «Άνοιξης της Πράγας», παρότι δεν κατάφερε να ανατρέψει την εξουσία των γραφειοκρατών στην Τσεχοσλοβακία, ήταν ένα δεύτερο αποφασιστικό πλήγμα για το σταλινισμό μετά την συγγρική εξέγερση του 1956. Είχε γίνει πλέον μαζική πεποίθηση στους εργάτες σε Ανατολή και Δύση ότι οι σταλινικοί γραφειοκράτες είχαν χάσει κάθε λαϊκό έρεισμα και μόνο με την ωμή βία και καταπίεση μπορούσαν να διατηρήσουν τα προνόμιά τους. Τέλος, η Άνοιξη της Πράγας, όπως και τα υπόλοιπα γεγονότα του 1968, έδωσαν μεγάλη ώθηση στις δυνάμεις της επαναστατικής αριστεράς και συνέβαλαν στο κύμα παγκόσμιας επαναστατικής ανόδου που ακολούθησε για μια περίπου δεκαετία.

■ Γρηγόρης Καρβούνης

Η ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΤΗΣ 4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Στις 4 Αυγούστου 1936, ο Ιωάννης Μεταξάς, σε συνεργασία με τον βασιλιά Γεώργιο Β' και με την ανοχή των δύο αστικών παρατάξεων (βενιζελική - αντιβενιζελική) κατέλυσε τον κοινοβουλευτισμό και επέβαλε δικτατορία, η οποία διήρκεσε μέχρι την κατοχή της χώρας από τις δυνάμεις του Άξονα στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο Μεταξάς ήταν μέλος του Γενικού Επιτελείου Στρατού, φιλοβασιλικός και δεδηλωμένος πολέμιος του κοινοβουλευτισμού (στον Εθνικό Διχασμό έδρασε ανοιχτά υπέρ του Κωνσταντίνου και γι' αυτό εξορίστηκε το 1917), ιδρυτής του μικρού κόμματος των Ελευθεροφρόνων και θαυμαστής των Μουσολίνι και Χίτλερ. Προωθήθηκε στο κεντρικό πολιτικό σκηνικό λαμβάνοντας αρχικά το αξίωμα του υπουργού Στρατιωτικών στην κυβέρνηση Κωνσταντίνου Δεμερτζή τον Μάρτιο του 1936 (έχοντας συγκεντώσει μετά βίας 4% στις εκλογές του Ιανουαρίου) και διορίστηκε στη συνέχεια πρωθυπουργός.

Τα βαθύτερα αίτια για την επιβολή της δικτατορίας βρίσκονται στα χαρακτηριστικά της περιόδου του Μεσοπολέμου (κρίση 1929, αντιδραστική στροφή αστικών τάξεων προς τις δικτατορίες και τον φασισμό, στρατιωτικοί εξοπλισμοί και προετοιμασία για πόλεμο, ανάγκη αντιμετώπισης εργατικών και κομμουνιστικών κινημάτων). Οι κυριότερες άμεσες αιτίες για την επικράτηση του τεταρτοαυγουστιανού καθεστώτος υπήρξαν, αφενός, η διαίρεση της αστικής τάξης και του κράτους σε δύο ισοδύναμα πολιτικο-στρατιωτικά μπλοκ (που ανταγωνίζονταν με αντιδημοκρατικά μέσα για την εξουσία επί μία εικοσαετία) και, αφετέρου, η αδυναμία του εργατικού κινήματος να δώσει τη δική του, σοσιαλιστική διεξοδό, γεγονός που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό

στην προδοτική πολιτική του σταλινοποιημένου ΚΚΕ, το οποίο κατάρτηνε τις εργατικές κινητοποιήσεις της περιόδου (γραμμή 3ης Διεθνούς για «λαϊκά μέτωπα», θέσεις 6ης Ολομέλειας της Κ.Ε. του ΚΚΕ το 1934 για αστικό χαρακτήρα της επερχόμενης επανάστασης, συμμαχία με τους Βενιζελικούς με το σύμφωνο Σκλάβαινα - Σοφούλη, προδοσία και ήττα καπνεργατικής εξέγερσης Μακεδονίας τον Μάιο του 1936).

Κύριος σκοπός της δικτατορίας, που επιβλήθηκε μία μέρα πριν την κηρυγμένη από εργατικές ομοσπονδίες απεργία, ήταν η καταστολή του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος. Ο Μεταξάς ανέστειλε διατάξεις άρθρων του Συντάγματος και διέλυσε τη Γ' Αναθεωρητική Εθνοσυνέλευση. Στην «εθνική» κυβέρνηση που συγκρότησε συμμετείχαν ο μεγαλοβιομήχανος της ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ, Ανδρέας Χατζηκυριάκος, ως υπ. Εθνικής Οικονομίας, (είχε το ίδιο αξίωμα και στη δικτατορική κυβέρνηση Νικολάου Πλαστήρα, που τον Αύγουστο του 1923 είχε αιματοκυλίσει τους απεργούς εργάτες στον Πειραιά), και ο τυχοδιώκτης πρώην δήμαρχος Αθηναίων και φιλοχιτλερικός Κώστας Κοτζιάς (ως υπουργός «Διοικήσεως Πρωτευούσης»), ενώ υφυπουργός ασφαλείας διορίστηκε ο πρώην αντισυνταγματάρχης και αποτυχημένος πραξικοπηματίας Κωνσταντίνος Μανιαδάκης, κύριος οργανωτής βασιανιστηρίων και δολοφονιών (μετέπειτα βουλευτής της ΕΡΕ του Κ. Καραμανλή στις εκλογές του 1958, 1961 και 1964).

Το πρώτο τρίμηνο από την επιβολή της δικτατορίας πραγματοποιήθηκαν χιλιάδες συλλήψεις. Χίλιοι περίπου, κυρίως κομμουνιστές και συνδικαλιστές, εκποτίστηκαν και άλλοι 330 φυλακίστηκαν. Οι συλληφθέντες

υποβάλλονταν σε βασανιστήρια προκειμένου να καταδώσουν συντρόφους και συμπολίτες τους ή να υπογράψουν δηλώσεις «μετανοίας». Δεκάδες πέθαναν από τα βασανιστήρια και τουλάχιστον 12 δολοφονήθηκαν, πέρα απ' όσους παραδόθηκαν στους κατακτητές Γερμανούς και Ιταλούς (βλ. παρακάτω).

Σε όλη τη χώρα στήθηκε δίκτυο χαφιέδων για την καταπολέμηση του εργατικού κινήματος και του κομμουνισμού. Τον Σεπτέμβριο του 1936 δημοσιεύθηκε ο νόμος «περί διώξεως του κομμουνισμού», ο οποίος απαγόρευε τη διάδοση ανατρεπτικών ιδεών, την υποκίνηση σε απεργία και τις σχετικές συγκεντρώσεις. Καθιερώθηκε η πρακτική της δημόσιας καύσης αριστερών και προοδευτικών βιβλίων, επιβλήθηκε λογοκρισία στον Τύπο και τυπώθηκαν σχολικά εγχειρίδια που εξυμνούσαν τον «αρχηγό» Μεταξά (η δικτατορική κυβέρνηση του «πρώτου εργάτη» και «πρώτου αγρότη» μείωσε τη φοίτηση στο δημοτικό από έξι σε τέσσερα έτη, ώστε τα παιδιά των φτωχών να λαμβάνουν την ελάχιστη δυνατή μόρφωση).

Σε όλη τη δημόσια διοίκηση και τους θεσμούς επιβλήθηκε καθεστώσ αδιαφάνειας, ρουσφετολογίας και διασπάθισης δημόσιου χρήματος, η οποία επιχειρούνταν να συγκαλυφθεί με ιδεολογήματα περί Γ' Ελληνικού Πολιτισμού και αναφορές στο Βυζάντιο και την αρχαία Σπάρτη. Υιοθετήθηκαν εξωτερικά γνωρίσματα του φασισμού (παρελάσεις, λατρεία του αρχηγού, στρατιωτικοί - φασιστικοί χαιρετισμοί κ.λπ.), ενώ στελέχη του Χίτλερ επισκέφθηκαν επανειλημμένα την Ελλάδα (Γκέμπελς, Σίραχ κ.ά.).

Ο Μεταξάς επιχείρησε να φασιστικοποιήσει την ελληνική νεολαία με τη δημιουργία της ΕΟΝ (Εθνική Οργάνωσις Νεολαίας) τον Σεπτέμβριο του 1936. Οι νέοι καλούνταν να

συμμετάσχουν στις εβδομαδιαίες συναντήσεις της ΕΟΝ, αρχικά με αντάλλαγμα υλικές παροχές (κυρίως εισιτήρια κινηματογράφου) και στη συνέχεια, λόγω της αντίστασης, με το ζόρι (συγκεντρώσεις εν ώρα διδασκαλίας με απουσιολόγιο). «Κυβερνητικός Επίτροπος» στην ΕΟΝ διορίστηκε ο γιος του βιομήχανου Κανελλόπουλου, Αλέξανδρος, διευθύνων σύμβουλος της ΑΕΕΧΠΑ (Λιπάσματα Δραπετσώνας). Το καθεστώσ επιχείρησε να φτιάξει και Τάγματα Ασφαλείας, μμιούμενο τα τάγματα εφόδου του Χίτλερ, αλλά αυτά τελικά συγχωνεύτηκαν στην ΕΟΝ, όπως και το σώμα προσκόπων που διαλύθηκε για να υποστηριχθεί η νεολαία του Μεταξά, που εξελίχθηκε σε κρατικό θεσμό με υποχρεωτική συμμετοχή.

Συνολικά, η δικτατορία ενίσχυσε τα κέρδη του κεφαλαίου, ενώ υπέγραψε και αποικιοκρατικού χαρακτήρα συμβάσεις (σύμβαση Αχελώου), την ίδια ώρα που το μεγαλύτερο μέρος της εργατικής τάξης αδυνατούσε να καλύψει βασικές διατροφικές και στεγαστικές ανάγκες.

Ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα της δικτατορίας αποτέλεσε η παράδοση των 600 φυλακισμένων κομμουνιστών που βρίσκονταν στο στρατόπεδο της Ακροναυπλίας στους Γερμανούς και Ιταλούς κατακτητές. Ένας από αυτούς ήταν ο μεγαλύτερος έλληνας επανασταστάτης μαρξιστής, ο Παντελής Πουλιόπουλος, πρώτος γραμματέας του ΚΚΕ (1924-1926) και θεμελιωτής του τροτσικισμού στη Ελλάδα (ίδρυση ΟΚΔΕ 1934). Ο Πουλιόπουλος μεταφέρθηκε σε στρατόπεδο στη Λάρισα και εκτελέστηκε μαζί με 105 συγκαταόμενους του (άλλους πέντε τροτσικιστές) από Ιταλούς φασίστες στο Νεζερό στις 6 Ιουνίου 1943. Άλλοι ακροναυπλιώτες κρατούμενοι εκτελέστηκαν την Πρωτομαγιά του 1944 στο σκοπευτήριο της Καισαριανής, ανάμεσά τους έξι τροτσικιστές και πέντε αρχειομαρξιστές...

78 χρόνια από τη δολοφονία του Λ. Τρότσκι

Πριν από 78 χρόνια, στις 20 Αυγούστου του 1940, διεπράχθη ένα ακόμη στυγνό έγκλημα του Σταλιτισμού. Ο πράκτορας-δολοφόνος του ΝΚΒΔ (υπουργείο Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΣΣΔ), Ραμόν Μερκαντέρ, αναλαμβάνει και φέρνει εις πέρας την αποστολή της δολοφονίας του μεγάλου επαναστάτη Λέον Τρότσκι. Την επόμενη μέρα, 21 Αυγούστου, ο Τρότσκι καταλήγει στο νοσοκομείο από βαρύ τραυματισμό στο κρανίο.

Ο Λεβ Νταβίντοβιτς Μπρονστάιν, όπως ήταν το κανονικό όνομα του Λέον Τρότσκι, ήρθε σε επαφή με το επαναστατικό Κίνημα το 1896, όταν εντάχθηκε στο Σοσιαλδημοκρατικό κόμμα και ένα χρόνο αργότερα ίδρυσε την Εργατική Ένωση Νότιας Ρωσίας. Το 1898 βρέθηκε εξόριστος στη Σιβηρία, απ' όπου δραπέτευσε το 1902.

Το 1905, κατά την πρώτη επανάσταση, ανέλαβε την ηγεσία του Σοβιέτ της Πετρούπολης. Προέβλεψε ότι η επανάσταση στη Ρωσία θα στηριζόταν πάνω στα σοβιέτ. Έλυσε το ζήτημα του χαρακτήρα της επερχόμενης επανάστασης (αστική ή προλεταριακή) με τη θεωρία της Διαρκούς Επανάστασης: Στην περίοδο του ιμπεριαλισμού και της παγκόσμιας οικονομίας, οι αστικές τάξεις των καθυστερημένων χωρών είναι προσδεμένες στον ξένο ιμπεριαλισμό και τις παλιές κυρίαρχες τάξεις, ειδικά όταν έχουν να αντιμετωπίσουν το προλεταριάτο. Έτσι δεν είναι σε θέση να επιλύσουν τα βασικά αστικοδημοκρατικά

καθήκοντα. Η αγροτιά, που αποτελεί την πλειοψηφία, δεν έχει δική της ανεξάρτητη πολιτική. Άρα το προλεταριάτο θα πρέπει να ηγηθεί της επανάστασης, να πάρει κάτω από την ηγεσία ως σύμμαχο τη φτωχή αγροτιά, ρίχνοντάς την στην επαναστατική εξέγερση και ικανοποιώντας τα αστικοδημοκρατικά αιτήματά της (διανομή γης). Το προλεταριάτο ταυτόχρονα θα προχωρά σε σοσιαλιστικά μέτρα ενάντια στην αστική τάξη, για την επίλυση των προβλημάτων των εργατών.

Η εγκυρότητα της θεωρίας της Διαρκούς Επανάστασης επιβεβαιώθηκε από την πορεία της Ρώσικης Επανάστασης, με το προχώρημα της επανάστασης του Φλεβάρη 1917, μετά την οποία κυριάρχησαν τα αστικά κόμματα και οι μετριοπαθείς ομάδες του εργατικού κινήματος (μενσεβίκοι, σοσιαλεπαναστάτες) στην προλεταριακή σοσιαλιστική επανάσταση του Οκτώβρη.

Το 1906 ο Τρότσκι γράφει στη φυλακή και το σημαντικό βιβλίο Αποτελέσματα και Προοπτικές όπου εξηγεί τις αιτίες της ήττας της πρώτης επανάστασης. Το 1917 επιστρέφει στη Ρωσία και ηγείται της επανάστασης με τον Λένιν. Θα είναι πρόεδρος της Στρατιωτικής Επαναστατικής Επιτροπής και έπειτα οργανωτής του Κόκκινου Στρατού, στην περίοδο του εμφύλιου πολέμου και της ιμπεριαλιστικής επέμβασης.

Ο Τρότσκι αντιτάχθηκε στην ενδυνάμωση και επικράτηση της σταλινικής γραφειοκρατίας στο μπολσεβίκικο κόμμα, στη ρώσικη κοινωνία και στην επανάσταση του Οκτώβρη. Ο Στάλιν εξέφραζε

τα συμφέροντα του κοινωνικού στρώματος της γραφειοκρατίας,

που γεννήθηκε εξαιτίας της οικονομικής καθυστέρησης της Ρωσίας, της πολιτικής υποχώρησης του προλεταριάτου, του αποδεκατισμού του μπολσεβίκικου κόμματος στον εμφύλιο πόλεμο και, κυρίως, στην ήττα του επαναστατικού κινήματος στην Ευρώπη (1919-1923), κυρίως στη Γερμανία, από όπου και περίμεναν οι μπολσεβίκοι βοήθεια. Διακήρυτταν ότι η ρώσικη επανάσταση είναι ένα στάδιο της παγκόσμιας επανάστασης, χωρίς την εξάπλωση της οποίας δεν είναι δυνατή η οικοδόμηση του σοσιαλισμού. Η θεωρία του σοσιαλισμού σε μια μόνη χώρα του Στάλιν θα είναι μια τεράστια αναθέωση του μπολσεβίκικου - μαρξισμού.

Για να προλάβει την παγίωση αυτής της νέας κατάστασης και να επιστρέψει το Μπολσεβίκικο Κόμμα στις μαρξιστικές-λενινιστικές του αρχές, το 1923, ο Τρότσκι εκδίδει την συλλογή κειμένων Η Νέα Πορεία. Το 1926 σχηματίζει την Αριστερή Αντιπολίτευση μέσα στο μπολσεβίκικο κόμμα, το 1927 διαγράφεται και το 1929 απελαύνεται. Τα επόμενα 7 χρόνια, μέχρι να φτάσει στο Μεξικό, ασχολείται ενεργά με τον αντιγραφειοκρατικό αγώνα. Με το βιβλίο του Η Προδομένη Επανάσταση θα αναλύσει το φαινόμενο της σταλινικής γραφειοκρατίας χρησιμοποιώντας τη μαρξιστική μέθοδο, θα προσδιορίσει το χαρακτήρα της επανάστασης στην ΕΣΣΔ σαν πολιτική επανάσταση του προλεταριάτου για να πάρει την πολιτική εξουσία από τη γραφειοκρατία. Το 1938, ιδρύει την 4η

Διεθνή, μιας και η κατάσταση στην σταλινοποιημένη 3η Διεθνή ήταν πλέον μη αναστρέψιμη, έπειτα και από την ανεμπόδιστη από το ΚΚ και την 3η Διεθνή άνοδο του φασισμού στη Γερμανία.

Μεταξύ 1936 και 1938 πραγματοποιούνται οι δίκες της Μόσχας. Η αντεπαναστατική σταλινική γραφειοκρατία επιχειρεί να συντρίψει πλήρως τις παλιές επαναστατικές παραδόσεις του μπολσεβικισμού και να εδραιώσει τη δικτατορία της. Εκεί δικάζονται ερήμην όλοι οι επαναστάτες της παλιάς γενιάς και το σταλινικό καθεστώσ προσπαθεί να πείσει το παγκόσμιο προλεταριάτο ότι οι πρωταγωνιστές της Επανάστασης έχουν ταχθεί «αποδεδειγμένα» με το αντίπαλο στρατόπεδο. Βασικός στόχος της αντεπαναστατικής μανίας του σταλιτισμού κατέστη φυσικά ο Τρότσκι, ο οποίος ηγήθηκε του αγώνα ενάντια σε όσους στραγγάλισαν την εργατική δημοκρατία εντός της ΕΣΣΔ και πρόδωσαν μια σειρά επαναστάσεων (Κίνα 1927, Γερμανία 1933, Ισπανική Επανάσταση 1936-39 κ.λπ.).

Με την ίδρυση της 4ης Διεθνούς ο Τρότσκι διαφύλαξε τον επαναστατικό μαρξισμό - μπολσεβικισμό. Έδωσε στο προλεταριάτο όλο του κόσμου τη στρατηγική και τακτική για να παλέψει για την ανατροπή του καπιταλισμού. Η επικαιρότητα της προλεταριακής επανάστασης είναι και σήμερα στην ημερίσια διάταξη, καθώς το καπιταλιστικό σύστημα όχι μόνο δεν δίνει καμιά ελπίδα για αξιοπρεπή ζωή στην εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, αλλά απειλεί την εργατική τάξη με πολέμους και βαρβαρότητα.

■ Αφροδίτη Χ.

1938-2018: 80 χρόνια από την ίδρυση της 4ης Διεθνούς

Η πάλη για την παγκόσμια σοσιαλιστική επανάσταση πιο επίκαιρη από ποτέ

■ Paulin Bubullima

Συμπληρώνονται 80 χρόνια από την ίδρυση της 4^{ης} Διεθνούς από τον ηγέτη της Οκτωβριανής Επανάστασης Λέον Τρότσκι, δύο χρόνια πριν δολοφονηθεί από σταλινικό πράκτορα στο Μεξικό. Η 4^η Διεθνής αποτέλεσε συνέχεια της Αριστερής Αντιπολίτευσης (ΑΑ) και της Ενωμένης Αντιπολίτευσης (ΕΑ), που σχηματίστηκαν το 1923 και 1927 αντίστοιχα στο μπολσεβίκικο κόμμα, για να φράξουν τον δρόμο στον σταλινικό εκφυλισμό. Μετά τη νίκη του Οκτώβρη, οι μπολσεβίκοι αντιμετώπισαν την αντεπανάσταση των λευκών φρουρών και την ιμπεριαλιστική επέμβαση. Ύστερα από τη νίκη του Κόκκινου Στρατού στον εμφύλιο, με επικεφαλής τον Τρότσκι, στη χώρα επικρατούσε χάος και ανέχεια. Το νεαρό εργατικό κράτος άντεξε, παρά τις τραγικές συνθήκες, πληρώνοντας βαρύ φόρο αίματος με απώλεια χιλιάδων επαναστατών εργατών.

Οι μπολσεβίκοι είχαν επίγνωση των κινδύνων απομόνωσης της επανάστασης σε μια καθυστερημένη χώρα (Ρωσία). Ήλπιζαν στη νίκη της επανάστασης στην Ευρώπη, κυρίως στη Γερμανία. Ύστερα από την ήττα της Γερμανικής Επανάστασης (1918-23) η πολιτική δραστηριότητα των εργαζόμενων μαζών έπεσε. Εμφανίστηκε ένα ιδιαίτερο, γραφειοκρατικό κοινωνικό στρώμα (στελέχη και καριερίστες που είχαν εισχωρήσει στους μπολσεβίκους), που απέσπασε σημαντικά προνόμια και βαθμιαία την πολιτική εξουσία. Η επικράτηση της γραφειοκρατίας καθορίστηκε σε μεγάλο βαθμό από την καθυστέρηση της Ρωσίας, την εξόντωση του ανθού του προλεταριάτου στον εμφύλιο, την ιμπεριαλιστική επέμβαση, περικύκλωση και απομόνωση, την επίδραση των ηττών της παγκόσμιας επανάστασης. Ο Στάλιν δεν ήταν παρά το πρόσωπο που αποτέλεσε τον εκφραστή των ιδιαίτερων συμφερόντων του γραφειοκρατικού μηχανισμού. Στηρίχθηκε σ' ένα δίκτυο τρομοκρατίας (μυστικές υπηρεσίες κ.ά.) και στυγνής δικτατορικής διακυβέρνησης. Σχεδόν όλη η ηγεσία των Μπολσεβίκων που ηγήθηκε στην Οκτωβριανή Επανάσταση και στον Κόκκινο Στρατό θα δικαστούν στις διαβόητες Δίκες της Μόσχας, θα εκτελεστούν, θα σταλούν στα Γκούλαγκ. Αυτές οι εκκαθαρίσεις έφεραν στις αρχές του Β' Παγκόσμιου Πολέμου τον Κόκκινο Στρατό στα πρόθυρα της διάλυσης και τους Ναζί στις πύλες της Μόσχας.

Με την καταστροφική πολιτική του «σοσιαλισμού σε μια μόνο χώρα», οι σταλινικοί σταδιακά μετέτρεψαν την 3^η/Κομμουνιστική Διεθνή (ΚΔ) από παγκόσμιο κόμμα της σοσιαλιστικής επανάστασης σε μηχανισμό υπεράσπισης της γραφειοκρατίας και της εξωτερικής πολιτικής της ΕΣΣΔ. Φιμώνοντας κάθε αντίθετη φωνή, και ιδιαίτερα την ΑΑ, την ΕΑ και τον Τρότσκι, ακολούθησαν την υπεραριστερή, τυχοδιωκτική πολιτική της «τρίτης περιόδου», που εμφάνιζε τον καπιταλισμό στα πρόθυρα κατάρρευσης, απέρριπτε το Ενιαίο Εργατικό Μέτωπο, χαρακτηρίζοντας όλες τις άλλες εργατικές οργανώσεις «σοσιαλφασίστες» κ.ά. Αυτή η ολέθρια πολιτική επέτρεψε στον Χίτλερ να καταλάβει την εξουσία το 1933 χωρίς ουσιαστική αντίσταση, σηματοδοτώντας την οριστική χρεοκοπία της ΚΔ. Στο 7^ο συνέδριο (1935) αυτή προχώρησε σε μια ακόμη απότομη αλλαγή, υιοθετώντας τα «Λαϊκά Μέτωπα»,

με πρόσημα την αντιμετώπιση του φασισμού. Αυτά δεν είχαν καμία σχέση με το Ενιαίο Εργατικό Μέτωπο: βασιζόνταν σε συμφωνίες κορυφής με τα «δημοκρατικά» αστικά κόμματα, με βασικό στόχο τη νίκη στις εκλογές, τη συμμετοχή στις αστικές κυβερνήσεις. Έτσι ενταφιάστηκε η επανάσταση σε Ισπανία και Γαλλία, άνοιξε ουσιαστικά ο δρόμος για το σφαγείο του Β' ΠΠ.

Οι σταλινικοί γραφειοκράτες είχαν επίγνωση της εύθραυστης φύσης του καθεστώτος τους, αν οι εργαζόμενες μάζες της ΕΣΣΔ αφυπνίζονταν. Έτσι, αφενός δημιούργησαν έναν τερατώδη κατασταλτικό μηχανισμό, ικανό για κάθε έγκλημα, αφετέρου σαμπόταραν κάθε επέκταση της διεθνούς επανάστασης (καθώς θα οδηγούσε σε άνοδο του ηθικού και της πολιτικής δραστηριότητας των εργαζόμενων στην ΕΣΣΔ). Χρησιμοποίησαν αδιάστατα τον κυρίαρχο ρόλο του σοβιετικού κόμματος στην ΚΔ, για να ποδηγηθούν τα ΚΚ, διορίζοντας απευθείας ηγεσίες, επιβάλλοντας αντεπαναστατικές θεωρίες («επανάσταση κατά στάδια», «σοσιαλισμός σε μία μόνο χώρα»). Τελικά, κατέστρεψαν και οδήγησαν σε κατάρρευση το πρώτο εργατικό κράτος, την ΕΣΣΔ και τις υπόλοιπες χώρες του λεγόμενου «υπαρκτού σοσιαλισμού»

Από το 1923 έως το 1933, η ΑΑ πάλεψε μέσα στο μπολσεβίκικο κόμμα και την ΚΔ για την ανατροπή του αντεπαναστατικού σταλινισμού, με τους εξής άξονες: α) Ταχεία εκβιομηχάνιση, που θα ανόρθωνε άμεσα το υλικό και ηθικό επίπεδο, την οικονομική και πολιτική ισχύ του σοβιετικού προλεταριάτου. β) Πλήρης αποκατάσταση της εργατικής δημοκρατίας σε κόμμα και σοβιέτ. γ) Διόρθωση των λαθών της ΚΔ, για την προώθηση της διεθνούς επανάστασης. Όταν αυτή η μεταρρύθμιση του μπολσεβίκικου κόμματος και της ΚΔ είχε γίνει πλέον αδύνατη, η ΑΑ και ο Τρότσκι άρχισαν, χωρίς καμιά διακοπή, το έργο οικοδόμησης νέων επαναστατικών κομμάτων και μιας νέας επαναστατικής Διεθνούς. Ένα πραγματικά τιτάνιο έργο, με τεράστιες δυσκολίες και εμπόδια, χάρη στο οποίο διατηρήθηκε η συνέχεια του επαναστατικού μαρξισμού, όπως διαμορφώθηκε από τον Μπολσεβικισμό, τα 4 πρώτα συνέδρια της ΚΔ, τα ντοκουμένα της ΑΑ, την πορεία της παγκόσμιας επανάστασης κ.λπ.

Η 4^η Διεθνής ιδρύθηκε στις 13 Σεπτέμβρη του 1938 στο Παρίσι υπό τρομερά δύσκολες συνθήκες. Το ιδρυτικό συνέδριο ενέκρινε το «Μεταβατικό Πρόγραμμα»: αιτήματα που θα μπορούσαν να διαπαιδαγωγήσουν τις εργαζόμενες μάζες, μέσα από την αυτοοργάνωση και το κίνημά τους, ωθώντας τις σε αντικαπιταλιστικούς αγώνες. Ο Τρότσκι διακήρυξε την ανάγκη υπεράσπισης της ΕΣΣΔ απέναντι

σε μια ιμπεριαλιστική επίθεση, καθώς η ταξική της φύση ως εργατικό κράτος παρέμενε (και κατέκρινε σφοδρά τις τάσεις που υποστήριζαν το αντίθετο). Έτσι, για πρώτη φορά στην ιστορία του κομμουνιστικού κινήματος διατηρήθηκε αδιάκοπη η οργανωτική συνέχεια, που στο παρελθόν είχε διακοπεί για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Από την Ένωση Κομμουνιστών (1848) μέχρι τη συγκρότηση της 1^{ης} Διεθνούς (1864) μεσολαβεί μια διακοπή περίπου 12 ετών (η πολιτική συνέχεια εξασφαλίστηκε από τους Μαρξ και Ένγκελς). Από την 1^η έως την 2^η Διεθνή (1889) υπήρξε πάλι μια διακοπή 15 περίπου χρόνων (η συνέχεια διασφαλίστηκε από τον Ένγκελς, που αλληλογραφούσε με τους ηγέτες των κυριότερων κομμάτων). Από την 2^η στην 3^η Διεθνή (1919) μεσολαβούν 4-5 χρόνια, ουσιαστικά ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος - καθοριστικός για τον εκφυλισμό της 2^{ης} Διεθνούς (το Μπολσεβίκικο κόμμα, το Τσίμερβαλντ και Κιένταλ εξασφάλισαν τη συνέχεια του επαναστατικού μαρξισμού).

Οι ρίζες της 4^{ης} Διεθνούς στην Ελλάδα

Το ελληνικό εργατικό κίνημα συνδέθηκε άμεσα με την Οκτωβριανή Επανάσταση. Κάτω από την επιρροή της ιδρύονται σχεδόν ταυτόχρονα η ΓΣΕΕ και το ΣΕΚΕ. Το 1920, το ΣΕΚΕ προσχωρεί στην 3^η Διεθνή. Το 1923 μετονομάζεται σε ΚΚΕ. Από την ίδρυσή του, το ΚΚΕ βρισκόταν σε μόνιμη κρίση: οι αποφάσεις της ΚΔ και ο «Μπολσεβικισμός» είχαν υιοθετηθεί αλλά δεν είχαν αφομοιωθεί, υπήρχε πάντα μια δεξιά τάση, παρεκκλίσεις σοσιαλδημοκρατικές και ρεφορμιστικές. Με ηγέτη τον Π. Πουλιόπουλο (πρώτος γραμματέας του ΚΚΕ), η επαναστατική μαρξιστική τάση παλεύει για τον σωστό προσανατολισμό, την ανάλυση του ελληνικού καπιταλισμού, τη μαρξιστική εκπαίδευση των αγωνιστών, τη μαζική επέμβαση στην ταξική πάλη.

Η προσπάθεια μένει ανολοκήρωτη. Πάνω στο ΚΚΕ πέφτει η ταφόπλακα του σταλινισμού και ο εκφυλισμός του επικυρώνεται στη διαβόητη 6^η Ολομέλεια του 1934 όπου κυριάρχησαν οι αντιμαρξιστικές αυθαρεσίες για «φεουδαρχικά υπολείμματα» και έλλειψη «εθνικού μίνιμουμ προϋποθέσεων για τον σοσιαλισμό». Μ' αυτές τις σοσιαλδημοκρατικές/μενσεβίκικες ψευδοθεωρίες, το σταλινοποιημένο ΚΚΕ πέταξε στα σκουπίδια τον μαρξισμό, τον λενινισμό και τη σοσιαλιστική επανάσταση, φέρνοντας τα εκτρώματα της «θεωρίας των σταδίων», της «ολοκλήρωσης της αστικοδημοκρατικής επανάστασης». Προετομάζοντας τη διάλυση της κομμουνιστικής πρωτοπορίας και ανεξαρτησίας του προλεταριάτου, ανοίγοντας τον δρόμο σε

ιστορικές προδοσίες και ήττες.

Οι επαναστάτες μαρξιστές διαγράφονται γραφειοκρατικά. Συγκροτούνται αρχικά ως Αριστερή Αντιπολίτευση (περιοδικό «Σπάρτακος»), συνδέονται με τη Διεθνή Αριστερή Αντιπολίτευση. Απαντάνε ιδεολογικά και πολιτικά στους σταλινικούς, με κορυφαίο το έργο του Π. Πουλιόπουλου «Δημοκρατική ή Σοσιαλιστική Επανάσταση στην Ελλάδα», όπου κάνει την καλύτερη μαρξιστική ανάλυση του ελληνικού καπιταλισμού (επίκαιρη ακόμα και σήμερα). Έτσι μήτηκαν οι βάσεις της επαναστατικής στρατηγικής στην Ελλάδα, αποδεικνύοντας: α) Την κυριαρχία των καπιταλιστικών σχέσεων, την οργανική ένταξη του ελληνικού καπιταλισμού στον διεθνή καταμερισμό εργασίας. β) Την αντιδραστική στροφή της ελληνικής μπουρζουαζίας, μαζί και της «φιλελεύθερης», μέσα στην παρακμή του παγκόσμιου καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού (δικτατορίες, φασισμός). γ) Τον ηγετικό ρόλο του νεαρού ελληνικού προλεταριάτου, που ήταν συγκεντρωμένο στις πόλεις, εκδήλωνε έντονη μαχητικότητα. δ) Την αναγκαιότητα του Ενιαίου Μετώπου, της Διαρκούς Επανάστασης / μεταβατικής πορείας προς τον σοσιαλισμό, της Σοσιαλιστικής Επανάστασης.

Οι καταστροφικές συνέπειες της σταλινοποίησης του ΚΚΕ φάνηκαν γρήγορα. Εφόσον «δεν ήταν ώριμες» οι συνθήκες, έπρεπε το προλεταριάτο να εγκαταλείψει τον στόχο της σοσιαλιστικής επανάστασης - και να υποταχθεί σε συμμαχίες για μια αστικοδημοκρατική επανάσταση. Αυτές μετατράπηκαν από το ΚΚΕ, με τα Λαϊκά Μέτωπα, σε συμμαχίες με τα αστικά κόμματα. Πρώτη εφαρμογή αυτής της πολιτικής η προδοσία της εξέγερσης του Μάη 1936 στη Θεσσαλονίκη, η υπογραφή του Συμφώνου Σκλάβαινα-Σοφούλη για «αντιφασιστικό αγώνα». Ακολούθησε ο ενταφιασμός της ελληνικής επανάστασης 1943-49, που χαρακτηρίστηκε «εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας», καταλήγοντας στις επαίσχυντες συμφωνίες (προδοσίας της σοσιαλιστικής επανάστασης) σε Λίβανο, Καζέρτα, Βάρκιζα για κυβερνήσεις «εθνικής ενότητας» και «αποκατάστασης της δημοκρατίας», οδηγώντας στη μεγαλύτερη ήττα της εργατικής τάξης και στο μετεμφυλιακό κράτος.

Αυτό συνέχισε απαρέγκλιτα το ΚΚΕ, ανεξάρτητα από ονομασίες και προσχήματα, ακόμη και συμμετέχοντας σε αστικές κυβερνήσεις - π.χ. α) συνεργασία με την Ένωση Κέντρου του Γ. Παπανδρέου, β) συμμετοχή στις κυβερνήσεις Τζανετάκη και Ζολώτα το 1989-90 κ.ά.

Οι επαναστάτες μαρξιστές της 4^{ης} Διεθνούς, πριν και κατά τη διάρκεια του πολέμου είχαν ως βασικό καθήκον την υπεράσπιση της ΕΣΣΔ (μαζί με την πάλη για την πολιτική επανάσταση στο εσωτερικό της). Με κύρια γραμμή «η καλύτερη υπεράσπιση του εργατικού κράτους μέσα στο πόλεμο είναι η οργάνωση της κοινωνικής επανάστασης στην ίδια μας την χώρα», οι τεταρτοδιεθνιστές εναντιώθηκαν στην πολιτική ταξικής συνεργασίας και υποταγής στην αστική τάξη του ΕΑΜ-ΚΚΕ, πάλεψαν ηρωικά ενάντια στη συνδυασμένη φασιστική, αστική και σταλινική καταστολή, προτάσσοντας ως μόνη διέξοδο τη Σοσιαλιστική Επανάσταση - και πληρώνοντας βαρύ φόρο αίματος.

